

TABELA WYMAGAŃ DYDAKTYCZNYCH

Przedmiot: historia	Klasa: 3 TSi
Nauczyciel Anna Burakowska	Poziom: podstawowy
Tygodniowy wymiar godzin wg planu: 2	Półrocze I i II
Program nauczania: Program nauczania historii dla liceum i technikum	
Zakres materiału wraz z przybliżonym rozkładem terminów prac klasowych, sprawdzianów uzgodnionych: <ol style="list-style-type: none">1. Europa i świat od 1815-połowy XIX wieku (październik)2. Polacy i ziemie polskie w połowie XIX wieku (listopad)3. Europa i świat od połowy XIX wieku do 1914 r. (grudzień)4. Ziemie polskie w II połowie XIX wieku i na pocz. XX wieku (luty)5. Polska i świat w okresie wielkiej wojny (marzec)6. Europa i świat w okresie międzywojennym (kwiecień)7. Polska w XX-leciu międzywojennym (maj)	
Podręczniki obowiązkowe : Historia 4 A.Zawistowski WSiP	
Zalecane dodatkowe pomoce dydaktyczne:	
Wymagania formalne: zeszyt,	

Formy sprawdzania wiadomości: <ul style="list-style-type: none"> - sprawdzian pisemny z zamkniętej partii materiału, zapowiadany z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, może mieć formę testu, - sprawdzian z trzech ostatnich lekcji, zapowiadany lub nie, może mieć formę testu, - kartkówka może odbyć się bez zapowiadania i obejmuje ostatnią poprzedzającą jednostkę lekcyjną, może mieć formę testu, czas jej trwania jest nie dłuższy niż 15 minut, - odpowiedź ustna, - praca domowa, - aktywność i postawa na lekcji (zależnie od sytuacji stworzonych na lekcji, nie musi dotyczyć wszystkich uczniów). 	Inne źródła oceny do wyboru przez nauczyciela: <ul style="list-style-type: none"> - praca na lekcji, - udział w konkursach przedmiotowych, - udział w olimpiadach, - referaty, - wykonywanie pomocy szkolnych, - inne prace dodatkowe – do wyboru przez nauczyciela.
Uwagi o ocenianiu: <ul style="list-style-type: none"> - uczeń 2 razy w semestrze może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (nie dotyczy to zapowiedzianych sprawdzianów), - jeżeli z przyczyn usprawiedliwionych uczeń nie może przystąpić do sprawdzianu z całą klasą, to powinien uczynić w terminie wyznaczonym przez nauczyciela (w przeciwnym razie otrzyma ocenę niedostateczną), - w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności na sprawdzianie uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną, - kartkówki nie podlegają poprawie. 	

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
I. POLACY I ZIEMIE POLSKIE W 1. POŁOWIE XIX WIEKU					
1. Stracone złudzenia: Królestwo Kongresowe	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • wymienia główne postanowienia konstytucji Królestwa Polskiego; • podaje przykłady łamania konstytucji przez cara; • pokazuje na mapie granice Królestwa Polskiego 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia nadzieje Polaków związane z Aleksandrem I po utworzeniu Królestwa Polskiego; • wymienia tajne organizacje zakładane przez Polaków i charakteryzuje ich cele; • wymienia przykładowe 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia, że konstytucja Królestwa Polskiego miała liberalny charakter; • przedstawia cele polityki gospodarczej Ksawerego Druckiego-Lubeckiego; • przedstawia przemiany w rolnictwie w Królestwie Polskim w I połowie 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • ocenia, czy cele polityki Ksawerego Druckiego-Lubeckiego zostały zrealizowane; • porównuje politykę Aleksandra I wobec Królestwa Polskiego w drugim i trzecim dziesięcioleciu XIX w.; • porównuje dzia- 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • ocenia, czy w przypadku Królestwa Polskiego w latach 1815–1830 możemy mówić o autonomii, czy unii personalnej z Rosją

<p>2. Powstanie listopadowe</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia i pokazuje na mapie miejsca bitew powstania listopadowego; wymienia przywódców powstania listopadowego; wymienia represje 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia przyczyny powstania listopadowego; wymienia organy władz powstańczych; wymienia represje Mikołaja I zmierzające do likwidacji samo- 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> dzieli przyczyny powstania listopadowego na wewnętrzne i zewnętrzne (wpływ wydarzeń europejskich); przedstawia proces przekształcania się ZRVWU 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> uzasadnia, że działania zbrojne powstania listopadowego mogą być nazywane wojną polsko-rosyjską; ocenia szanse powstania listopadowego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia obraz powstania listopadowego w utworach literackich i innych tekstach kultury; przedstawia udział Polaków z pozostałych zaborów
<p>3. Polacy na emigracji i pod trzema zaborami (1831–1846)</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia główne założenia programu Hotelu Lambert i Towarzystwa Demokratycznego Polskiego; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia zmiany w strukturze społecznej na ziemiach polskich w I połowie XIX w.: 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> porównuje programy Hotelu Lambert i Towarzystwa Demokratycznego Polskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia poglądy i działania członków Młodej Polski; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia program Gromad Ludu Polskiego

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia rozwój gospodarczy Wielkiego Księstwa Poznańskiego w I połowie XIX w.; • wymienia grupy w strukturze społecznej na ziemiach polskich w I połowie XIX w. 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje sposoby odzyskania przez Polskę niepodległości sformułowane w programach Hotelu Lambert i Towarzystwa Demokratycznego Polskiego; • wymienia organy władzy w Wielkim Księstwie Poznańskim powstałym 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego emigrację po powstaniu listopadowym nazywamy Wielką Emigracją; • wymienia organizacje spiskowe działające na ziemiach polskich po powstaniu listopadowym; • wyjaśnia, co wpłynęło na zmiany w strukturze społecznej Polaków 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje sytuację w trzech zaborach po powstaniu listopadowym; • przedstawia działania Polaków w Wielkim Księstwie Poznańskim, które miały wzmocnić ich pozycję wobec Prus; • charakteryzuje dzia- 	
4. Powstanie krakowskie i Wiosna Ludów na ziemiach polskich	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje w czasie i przestrzeni rabację galicyjską 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, co to była rabacja galicyjska 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia okoliczności wybuchu rabacji galicyjskiej (powstanie krakowskie); • pokazuje na mapie teren objęty 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia skutki rabacji galicyjskiej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego rabacja galicyjska przyczyniła się do klęski powstania krakowskiego
5. Kultura polska w 1. połowie XIX w.	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia przykładowe przedsięwzięcia arystokracji polskiej w dziedzinie kultury w I połowie XIX w.; • wymienia głównych twórców emigracyjnych i ich dzieła 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia rolę, jaką odgrywały uniwersytety i liceum w Krzemieńcu w rozwoju oświaty; • wyjaśnia, na czym polegał spór klasyków z romantykami; • wyjaśnia, na czym polegała idea mesjanizmu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego arystokracja polska w I połowie XIX w. podejmowała inicjatywy w sferze kultury; • przedstawia rolę, jaką odgrywały uniwersytety i liceum w Krzemieńcu w rozwoju kultury i nauki; • wyjaśnia, jak klęska powstania listopadowego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia, czy działania arystokracji polskiej z I połowy XIX w. są ważne także i dziś dla kultury polskiej; • porównuje nurt sentymentalny i romantyzm w kulturze polskiej; • przedstawia realizację założeń klasycznych i romantycznych w tekstach kultury 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia rolę prac Joachima Lelewela dla rozwoju historiografii

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
II. EUROPA I ŚWIAT OD POŁOWY XIX W. DO 1914 ROKU					
6. Przemiany gospodarcze, rozwój nauki i techniki	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia nowe surowce, które pojawiły się w II połowie XIX w.; wymienia wynalazki, które wpłynęły na życie ludzi; wymienia przykładowych wynalazców z II połowy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, w jaki sposób wynalazki zmieniły życie codzienne ludzi; wymienia przykładowe odkrycia naukowe i ich odkrywców; definiuje monopol i przedstawia jego wpływ na życie gospo- 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, w jaki sposób nowe surowce i wynalazki przyczyniły się do rozwoju gospodarczego świata w II połowie XIX w.; wyjaśnia, dlaczego w II połowie XIX w. mówimy o „drugiej rewolucji przemy- 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ocenia, które wynalazki najbardziej zmieniły życie codzienne ludzi; ocenia zjawisko monopolizacji gospodarki z punktu widzenia producentów i konsumentów; przedstawia związki między rozwojem na- 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia sylwetki przykładowych wynalazców z II połowy XIX w. i ich osiągnięcia
7. Przemiany obyczajowe i rozwój kultury masowej	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia nurty w sztuce II połowy XIX w. i przykładowych twórców każdego z tych nurtów; wymienia przykładowych pisarzy II połowy XIX w.; wymienia przykładowe zabytki i utwory literackie II połowy XIX w. definiuje pojęcie: kultura 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia założenia filozofii pozytywistycznej; wymienia czynniki, które przyczyniły się do rozwoju kultury masowej; wymienia cechy kultury masowej; przedstawia przemiany, jakie nastąpiły w życiu rodzinnym w mieście 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazuje różnice między poszczególnymi nurtami w sztuce II połowy XIX w.; przedstawia związki między zmianami w życiu gospodarczym i społecznym a rozwojem kultury masowej; wymienia dyscypliny sportowe, które rozwinęły się w II połowie XIX w., wskazuje, które 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia różnice między kulturą wysoką a kulturą masową; daje przykłady twórczości z kultury wysokiej i kultury masowej z II połowy XIX w. charakteryzuje wpływ przemian społecznych na więzi rodzinne i międzyludzkie; wyjaśnia, dlaczego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia, czym różniły się igrzyska olimpijskie w starożytnej Grecji od igrzysk olimpijskich wznowionych w końcu XIX w.
8. Demokratyzacja życia politycznego. Ideologie i ruchy polityczne	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia zmiany w prawie wyborczym w krajach europejskich w II połowie XIX w.; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, co rozumiano wówczas przez powszechne prawo wyborcze; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia czynniki, które doprowadziły do ukształtowania się 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia rolę Międzynarodówek; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, czym różnią się sufrażystki od sufrażetek;

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia terminy: emancypacja kobiet, sufrażystki; • wymienia główne założenia ideologii nacjonalistycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje różnice między emancypantkami a sufrażystkami; • wymienia główne założenia społecznej nauki 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje nurty w ideologii socjalistycznej i wymienia ich przedstawicieli; • wymienia metody 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia stosunek społeczeństw do walki kobiet o prawa wyborcze; • przedstawia sytuację Żydów w II połowie XIX w. 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia przywód-czyne walki o prawa kobiet w Kana-dzie (pomnik przed bu-dynkiem
9. Zjednoczenie Włoch. Zjednoczenie Niemiec	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia główne etapy jednoczenia Włoch w II połowie XIX w.; • wymienia główne etapy jednoczenia Niemiec w II połowie XIX w.; • pokazuje na mapie prze- 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia rolę Królestwa Sardynii w procesie jedno-czenia Włoch; • przedstawia rolę Prus w procesie jednocze-nia Niemiec; • wymienia postano-wienia 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównuje proces jedno-czenia Włoch i Niemiec w II połowie XIX w.; • przedstawia oko-liczności powstania Austro-Węgier; • uzasadnia, odwołując się do postanowień 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego Królestwo Sardynii i Prusy odgrywały przewodnią rolę w procesach zjedno-czeniowych Włoch i Niemiec; • ocenia pozycję monarchii habs-burskiej na scenie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego używa się określe-nia, że Niemcy zo-stały zjednoczone „krwią i żelazem”; • przedstawia, jak Włosi upamiętnili Wiktora Emanu-ela II
10. Wojna secesyjna w Stanach Zjednoczonych	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia roz-wój gospodarczy Stanów Zjedno-czonych w XIX w.; • wymienia przykła-dowe przyczyny i skutki wojny secesyjnej; • wymienia strony walczące w wojnie secesyjnej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia roz-wój terytorialny Stanów Zjedno-czonych w XIX w.; • pokazuje na mapie tereny kolejno przy-łączane do Stanów Zjedno-czonych; • wyjaśnia pojęcia: abolicjonizm, segregacja 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje metody powięk-szania obszaru i stref wpływów Stanów Zjednoczonych w XIX w.; • porównuje go-spodarkę stanów północnych i południowych; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego wybór Abrahama Lincolna na prezydenta do-prowadził do secesji stanów południo-nych; • wymienia czynniki, które ułatwiły zwycięstwo Unii w wojnie secesyjnej; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znacze-nie bitwy pod Get-tysburgiem; • przedstawia in-formacje o do-wódcach Unii i Konfederacji z czasów wojny secesyjnej
11. Ekspansja kolonialna mocarstw w Afryce i Azji	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie tereny kolonii państw europejskich (Anglii, Francji, Nie-miec, Włoch); 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • definiuje pojęcia: kolonia, protektorat, dominium i podaje przy-kłady terytoriów 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na ma-pie tereny kolonii państw europej-skich i ich strefy wpływów; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównuje tereny zajęte przez państw europejskie w XV–XVI w. oraz w II połowie XIX w.; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polegała polityka otwartych drzwi, która miała być prowadzona

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
	<ul style="list-style-type: none"> wymienia przykładowe przyczyny ekspansji kolonialnej w II połowie XIX w. 	<ul style="list-style-type: none"> pokazuje na mapie obszary zajęte przez Japonię na przełomie XIX i XX w. 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia konflikty Wielkiej Brytanii związane z tworzeniem imperium kolonialnego; przedstawia przyczyny i skutki wojny japońsko-rosyjskiej 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje tereny kolonii, które w okresie od XV–XIX w. przeszły pod władzę innego państwa; wskazuje związki między ekspansją kolonialną a sytuacją wewnętrzną mocarstw; 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, dlaczego Stany Zjednoczone były zwolennikiem tej polityki
12. Polityka między narodowa u schyłku XIX i na początku XX w.	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia płaszczyzny rywalizacji mocarstw w II połowie XIX i początkach XX wieku; wymienia państwa, które tworzyły trójprzymierze i trójporozumienie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia zasady polityki zagranicznej Wielkiej Brytanii; przedstawia przyczyny i skutki wojen bałkańskich z początku XX w.; pokazuje na mapie tereny, na których Niemcy chcieli zwiększyć swoje wpływy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia proces kształtowania się trójprzymierza i trójporozumienia; przedstawia proces rozpadu Imperium Osmańskiego w II połowie XIX w.; wyjaśnia, jaki wpływ na kształtowanie się trójporozumienia miała niemiecka polityka kolonialna 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, jakie czynniki wpłynęły na zmianę układu sojuszy na przełomie XIX i XX w.; ocenia, czy zasady polityki zagranicznej Wielkiej Brytanii były wystarczające, by zapewnić jej bezpieczeństwo na przełomie XIX i XX w.; wskazuje związki między wojnami bałkańskimi 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia rywalizację Rosji, Wielkiej Brytanii i Niemiec na terenie Persji i jej wpływ na kształtowanie się trójporozumienia
III. POLACY I ZIEMIE POLSKIE W 2. POŁOWIE XIX I NA POCZĄTKU XX WIEKU					
13. Królestwo Polskie przed wybuchem powstania styczniowego	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia działania Polaków, które rozbudzały w społeczeństwie nastroje patriotyczne przed wybuchem powstania styczniowego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia reformy przeprowadzone w Rosji i Królestwie Polskim w ramach odwilży posewastopolskiej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> porównuje sytuację w Rosji I połowy XIX w. i w czasie odwilży posewastopolskiej; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ocenia, czy były szanse na przywrócenie chociaż części praw narodowych Polakom; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje działalność pozapolityczną Andrzeja Zamoyskiego i Leopolda Kronenberga

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, kim byli biali i czerwoni; • Wyjaśnia termin: odwilż posewastopolska 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia przykładowe reformy Aleksandra Wielopolskiego w Królestwie Polskim; • formułuje cel reform Aleksandra Wielopolskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje możliwości działania Polaków w Królestwie Polskim w czasie odwilży posewastopolskiej; • wymienia organizacje i instytucje polskie, które powstały i 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia, czy Aleksander Wielopolski miał szansę na uzyskanie poparcia Polaków dla swojej działalności 	
14. Powstanie styczniowe	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia rejon największego natężenia walk powstańczych i pokazuje je na mapie; • wymienia dowódców powstania styczniowego; • wymienia organy władz powstańczych; • wymienia postanowienia dekretów uwłaszcze- 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, co spowodowało wybuch powstania styczniowego; • przedstawia działania Romualda Traugutta jako dyktatora powstania; • wymienia represje zastosowane przez cara wobec Polaków po klęsce powstania styczniowego; • wyjaśnia, jaki cel 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównuje postanowienia dekretów uwłaszczeniowych wydanych przez władze powstańcze i cara; • porównuje politykę władz powstańczych w zależności od tego, czy przewagę w nich miało ugrupowanie białych, czy czerwonych; • przedstawia stosunek państw za- 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównuje powstanie listopadowe i styczniowe pod względem organizacji władz i sposobu prowadzenia działań wojennych; • wyjaśnia, co wpływało na stanowisko państw zachodnich wobec powstania styczniowego; • porównuje represje zastosowane 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównuje działania podjęte przez władze powstańcze (powstanie listopadowe i styczniowe) w sprawie chłopskiej; • wyjaśnia, do jakiej idei nawiązuje pieczęć Rządu Narodowego (ilustracja w podręczniku)
15. Sytuacja Polaków w zaborach: rosyjskim, pruskim i austriackim	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia cele i działalność Komisji Kolonizacyjnej i Harkaty; • wymienia polskie organy władzy Galicji powstałe w ramach autonomii; • wymienia prawa na- 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje sytuację Polaków w zaborze rosyjskim; • wyjaśnia, na czym polegała polityka kulturkampfu; • przedstawia rozwój rolnictwa i przemysłu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównuje sytuację Polaków na ziemiach zabranych i w Królestwie Polskim w II połowie XIX w.; • formułuje cele polityki władz pruskich (nie- 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia skuteczność działań podejmowanych przez władze pruskie (niemieckie) i Polaków w II połowie XIX w.; • przedstawia proces kształtowania się pol- 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównuje działalność Aleksandra Wielopolskiego i Agenora Gołuchowskiego; • wyjaśnia, dlaczego Agenor Gołuchowski uzyskał poparcie Polaków dla swoich działań

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
	<ul style="list-style-type: none"> wymienia nowe grupy społeczne, które pojawiły się w społeczeństwie polskim w XIX w. 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia działania Polaków, które miały na celu obronę przed polityką germanizacyjną 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje sytuację Polaków w zaborze austriackim z sytuacją Polaków w zaborze pruskim i rosyjskim; porównuje rozwój gospodarczy ziem 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje konflikty społeczno-narodowościowe na terenie Galicji w II połowie XIX w.; wyjaśnia, co wpływało na 	
16. Masowe ruchy polityczne na ziemiach polskich	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje program warszawskich pozytywistów; wymienia przykładowe partie polityczne powstałe w ramach ruchów ludowego, socjalistycznego i narodowego oraz ich przywódców 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia czynniki, które spowodowały powstanie nowoczesnego narodu polskiego i kształtowały polską świadomość narodową; wymienia główne założenia programowe partii politycznych powstałych w ramach ruchów ludowego, socjali- 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> porównuje dwa nurty w polskim ruchu socjalistycznym; wymienia partie polityczne i działaczy związanych z każdym z nurtów w polskim ruchu socjalistycznym; przedstawia programy ruchów lu- 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> porównuje pojęcie narodu w społeczeństwie polskim w epoce nowożytnej i XIX w.; wyjaśnia, na czym polegał trójjolingizm; wyjaśnia, w których zaborach poszczególne ruchy polityczne miały największe 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia partie polskie działające w XX w. i obecnie, które wywodzą się z partii politycznych powstałych na ziemiach polskich w II połowie XIX w.
17. Rewolucja 1905–1906 w Królestwie Polskim	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia przyczyny i skutki rewolucji 1905 r. w Królestwie Polskim; przedstawia orientacje polityczne na ziemiach polskich przed wybuchem I wojny światowej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia przyczyny rewolucji 1905 r. w Rosji; wymienia zmiany, na które zgodził się Mikołaj II w wyniku rewolucji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia przebieg rewolucji 1905 r. w Królestwie Polskim; przedstawia grupy społeczne, które wystąpiły w czasie rewolucji 1905 r. i ich postulaty; charakteryzuje działalność orientacji proaustriac- 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, w jaki sposób sytuacja w Rosji na początku XX w. wpłynęła na wybuch rewolucji 1905 r.; wyjaśnia, w jaki sposób wydarzenia w Rosji z lat 1905–1907 wpływały na sytuację w Królestwie Polskim; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia inne orientacje polityczne, które wykształciły się na ziemiach polskich przed I wojną światową

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
18. Polska kultura i nauka przełomu XIX i XX stulecia	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia najważniejsze cechy kultury okresu Młodej Polski; wymienia przykładowych artystów polskich II połowy XIX i początku XX w.; przedstawia rozwój kultury masowej na ziemiach polskich 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia cechy pozytywizmu w kulturze; przedstawia osiągnięcia naukowe Polaków w II połowie XIX i początku XX w.; wyjaśnia, w jaki sposób wydarzenia kulturalne łączą Polaków z 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia rolę przykładowych artystów w kulturze polskiej II połowy XIX i początku XX w.; wyjaśnia, co wpływało na rozwój kultury masowej na ziemiach polskich; przedstawia zmiany 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje rozwój szkolnictwa na ziemiach polskich w II połowie XIX w.; przedstawia rolę historii w twórczości artystów polskich w II połowie XIX i początku XX w.; wyjaśnia, dlaczego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia osiągnięcia artystów i uczonych polskich poza granicami ziem polskich
IV. POLSKA, EUROPA I ŚWIAT W OKRESIE WIELKIEJ WOJNY					
19. Początek wojny i działania zbrojne w latach 1914–1916	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia państwa walczące po stronie państw ententy i państw centralnych; wymienia i pokazuje na mapie najważniejsze bitwy na froncie zachodnim i wschodnim z lat 1914–1916; wymienia nowe ro- 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia bezpośrednie przyczyny I wojny światowej; wyjaśnia, co oznaczają pojęcia: wojna pozycyjna, wojna totalna; uzasadnia, że działania wojenne na froncie zachodnim miały charakter wojny pozycyjnej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia cele i konsekwencje realizacji przez Niemców planu Schlieffena; wyjaśnia, dlaczego kolejne państwa przyłączały się do państw centralnych lub ententy; wyjaśnia, jak wojna wpływała na życie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia przebieg działań wojennych na Półwyspie Bałkańskim i froncie włoskim; wyjaśnia, w jaki sposób nowe rodzaje broni wpłynęły na prowadzone działania wojenne; wyjaśnia rolę kolonii i 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia, do jakich działań wykorzystywano zwierzęta w czasie I wojny światowej
20. Rewolucja lutowa i przewrót bolszewicki w Rosji	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia przyczyny i skutki rewolucji lutowej; wymienia przyczyny i skutki rewolucji październi- 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia dekrety wprowadzone przez władze bolszewickie; wyjaśnia, co to była Czek; przedstawia zasady komunizmu wojenne- 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia sytuację w Rosji w pierwszych latach wojny i wskazuje jej wpływ na wybuch rewolucji lutowej; przedstawia przebieg i skutki wojny domowej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, na czym polegała dwuwładza po rewolucji lutowej; wyjaśnia, co ułatwiło bolszewikom dokonanie zamachu stanu (rewolucja październikowa); 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, co to była „Dziecięca arka”

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
21. Sprawa polska w czasie I wojny światowej	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przypomina orientacje polityczne istniejące na ziemiach polskich przed wybuchem I wojny światowej; • wymienia dokumenty, w których była mowa o powstaniu niepodległego państwa polskiego i ich najważniejsze postanowienia; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia przykładowe działania Komitetu Narodowego Polskiego; • przedstawia różnice w stanowiskach państw walczących wobec kwestii odzyskania przez Polskę niepodległości; • wyjaśnia, co to była Błękitna Armia 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia sytuację Polaków w pierwszych latach wojny; • wyjaśnia przyczyny wydania <i>Aktu 5 listopada</i>; • wymienia organy władz polskich powołane na mocy <i>Aktu 5 Listopada</i>; • przedstawia rolę Komitetu Narodowego Polskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia znaczenie <i>Aktu 5 listopada</i> dla odzyskania przez Polskę niepodległości; • charakteryzuje politykę państw centralnych na okupowanych terenach Królestwa Polskiego; • wyjaśnia, co wpływało na stosunek państw walczących do kwestii odzyska- 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia udział Polek w walkach o odzyskanie niepodległości w czasie I wojny światowej
22. Koniec Wielkiej Wojny. Odzyskanie niepodległości przez Polskę	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia postanowienia pokoju brzeskiego; • przedstawia proces kształtowania się władz centralnych odrodzonej Polski 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego udział Stanów Zjednoczonych w wojnie był ważny dla państw ententy; • przedstawia konsekwencje trudnej sytuacji gospodarczej i politycznej Niemiec oraz Austro- 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego Stany Zjednoczone przystąpiły do wojny po stronie państw ententy; • wyjaśnia, dlaczego Rosja bolszewicka zdecydowała się na podpisanie pokoju brzeskiego; • charakteryzuje trudności gospodarcze Niemiec i Austro- 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje trudności polityczne Niemiec i Austro-Węgier jesienią 1918 r.; • wymienia lokalne ośrodki władzy na ziemiach polskich istniejące jesienią 1918 r. i działaczy stojących na ich czele; • wyjaśnia, w jaki 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego konflikt zbrojny z lat 1914–1918 był na początku określany jako Wielka Wojna, a potem jako I wojna światowa

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
V. EUROPA I ŚWIAT W OKRESIE MIĘDZYWOJENNYM					
23. Ukształtowanie się systemu wersalskiego	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia najważniejsze postanowienia traktatu wersalskiego; wymienia cele i przykłady działalności Ligi Narodów; pokazuje na mapie państwa, które powstały po I wojnie światowej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie pojęć: ład wersalski, ład waszyngtoński; wymienia przykładowe problemy związane utrzymaniem ładu wersalskiego; wyjaśnia, co było największą słabością Ligi Narodów; pokazuje na mapie straty terytorialne Niemiec po I wojnie światowej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> pokazuje na mapie obszary plebiscytowe po I wojnie światowej i zmiany, które zaszły w wyniku plebiscytów; przedstawia stanowiska państw ententy wobec powojennych losów państw centralnych; wymienia postanowienia traktatów pokojowych zawartych z pozostałymi państwami centralnymi 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, w jaki sposób postanowienia traktatu wersalskiego i pozostałych traktatów pokojowych były kompromisem różnych stanowisk państw zwycięskich; ocenia szanse trwałości ładu wersalskiego i ładu waszyngtońskiego; ocenia, czy Liga Narodów spełniła pokładane w niej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> interpretuje karykaturę ze strony 256 w podręczniku, z uwzględnieniem polityki Stanów Zjednoczonych po I wojnie światowej; wymienia przykłady nieskutecznych działań Ligi Narodów w okresie dwudziestolecia międzywojennego
24. Świat po Wielkiej Wojnie. Wielki kryzys gospodarczy	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia przykładowe skutki społeczne i gospodarcze I wojny światowej; przedstawia, jak zmieniła się pozycja kobiet w społeczeństwach europejskich po I wojnie światowej; wymienia przykładowe 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, które państwa i dlaczego mogły najbardziej odczuć skutki I wojny światowej; wyjaśnia, co wpłynęło na zmianę pozycji kobiet w społeczeństwach europejskich po I wojnie światowej; wymienia przyczyny wielkiego kryzysu gospodarczego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia polityczne skutki I wojny światowej dla krajów europejskich i ich kolonii; wyjaśnia, dlaczego wielki kryzys gospodarczy dotknął prawie cały świat 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia odbicie przeżyć związanych z doświadczeniami wielkiej wojny w dziełach kultury; przedstawia bilans I wojny światowej; ocenia, czy wprowadzenie prohibicji w Stanach Zjednoczonych spełniło pokładane 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, dlaczego wielki kryzys gospodarczy był w niewielkim stopniu odczuwany w ZSRS i Hiszpanii; porównuje sposoby walki z epidemią grypy hiszpanki i jej konsekwencje po I wojnie światowej z sytuacją związaną

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
25. Narodziny faszyzmu we Włoszech	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia założenia ideologii faszystowskiej; przedstawia proces przejęcia władzy przez Mussoliniego; pokazuje na mapie tereny ekspansji Włoch faszystowskich 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia trudności gospodarcze i polityczne Włoch po I wojnie światowej; wymienia organy władzy w faszystowskich Włoszech i ich kompetencje; przedstawia politykę Benito Mussoliniego wobec 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, dlaczego Włosi byli niezadowoleni z postanowień traktatów pokojowych po I wojnie światowej; charakteryzuje politykę gospodarczą Mussoliniego; wyjaśnia pojęcia: etatyzm 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, dlaczego Mussolini zyskał poparcie Włochów; charakteryzuje stosunki między państwem włoskim a Kościołem katolickim; wyjaśnia znaczenie traktatów laterańskich; uzasadnia, że państwo włoskie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, w jaki sposób Benito Mussolini nawiązywał do tradycji imperium rzymskiego
26. System nazistowski w Niemczech	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia założenia ideologii nazistowskiej; przedstawia okoliczności objęcia przez Adolfa Hitlera funkcji kanclerza; przedstawia wydarzenia określone jako noc kryształowa 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia postanowienia układu w Locarno; wymienia cechy państwa totalitarnego na przykładzie III Rzeszy; <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, cel uchwalenia ustaw norymberskich 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia sytuację w Niemczech po I wojnie światowej; przedstawia walkę o władzę w łonie NSDAP; przedstawia politykę NSDAP wobec przeciwników politycznych; charakteryzuje politykę władz III Rzeszy wobec 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, jakie konsekwencje dla sytuacji międzynarodowej miało podpisanie układu w Locarno; wyjaśnia, w jaki sposób sytuacja w Niemczech po I wojnie światowej ułatwiła dojście do władzy Adolfowi Hitlerowi; charakteryzuje 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, w jaki sposób ideologia nazistowska znajdowała odzwierciedlenie w sztuce III Rzeszy
27. Państwo sowieckie	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia organy władzy w Związku Sowieckim; charakteryzuje represje wobec ludności stosowane przez władze w okresie rządów Stalina; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia założenia Nowej Ekonomicznej Polityki i gospodarki centralnie planowanej; wyjaśnia przyczyny represji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, dlaczego w Związku Sowieckim wprowadzono zmiany w polityce gospodarczej państwa; wymienia postanowienia układu w Rapallo; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia konsekwencje układu w Rapallo; wyjaśnia rolę propagandy i sztuki w kształtowaniu wizerunku przywódcy i państwa sowieckiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ocenia, czy założenia gospodarki komunistycznej (kolektywizacja, gospodarka nakazowo-rozdzielcza itp.) faktycznie doprowadziły do rozwoju gospodar-

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia przykłady działań propagandowych w ZSRS 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy socrealizmu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia rolę propagandy w ZSRS i środki przez nią stosowane 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia, że Związek Sowiecki był państwem totalitarnym; • wyjaśnia rolę Kominternu 	
28. Świat na drodze ku wojnie	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie rozrost terytorialny III Rzeszy; • wymienia dokumenty, które doprowadziły do ukształtowania się osi Rzym–Berlin–Tokio; • wymienia postanowienia paktu Ribbentrop–Mołotow 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia działania III Rzeszy mające na celu militaryzację państwa; • przedstawia politykę państw zachodnich wobec III Rzeszy; • wymienia postanowienia dokumentów, które ukształtowały oś 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia działania III Rzeszy, które łamały postanowienia traktatu wersalskiego; • wyjaśnia znaczenie paktu antykominternowskiego i paktu stalowego dla powstania osi Rzym–Berlin–Tokio; • przedstawia 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia ekspansję Japonii na Dalekim Wschodzie; • przedstawia współpracę państw faszystowskich w trakcie wojny domowej w Hiszpanii; • ocenia, czy polityka państw zachodnich wobec III Rzeszy przyniosła oczeki- 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia udział Polaków w wojnie domowej w Hiszpanii; • przedstawia odbicie konfliktów z lat 30. XX w. (do wybuchu II wojny światowej) w literaturze i sztuce
29. Nauka i kultura w okresie międzywojennym	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia rozwój kinematografii w dwudziestoleciu międzywojennym; • wymienia przykładowych artystów tworzących w dwudziestoleciu międzywojennym; • przedstawia tematykę literatury dwudziestolecia 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia wpływ postępu technicznego na życie codzienne ludzi i rozwój kultury; • przypisuje przykładowych artystów tworzących w dwudziestoleciu międzywojennym do odpowiednich nurtów w sztuce 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, co przyczyniło się do rozwoju kultury masowej w dwudziestoleciu międzywojennym; • wymienia przykładowe dzieła sztuki i architektury dwudziestolecia międzywojennego oraz ich twórców; • wymienia przykła- 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy nowych nurtów w sztuce i architekturze w dwudziestoleciu międzywojennym; • wyjaśnia, jaką rolę odgrywały literatura i film w propagandzie; • charakteryzuje twórczość kompozytorską w dwudziesto- 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia, czy artyści sceny i filmu stawali się idolami dla publiczności

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VI. POLSKA W DWUDZIESTOLECIU MIĘDZYWOJENNYM					
30. Walka o granice odrodzonej Polski	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia postanowienia traktatu wersalskiego dotyczące ziem polskich; wyjaśnia termin: orlęta lwowskie; przedstawia znaczenie Bitwy Warszawskiej; pokazuje na mapie granice II Rzeczypospolitej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia wydarzenia, które wpłynęły na kształt polskiej granicy z Niemcami po I wojnie światowej; wymienia postanowienia pokoju ryskiego; wymienia najważniejsze problemy państwa polskiego związane z kształtem granic po I wojnie światowej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia koncepcje dotyczące kształtu polskiej granicy wschodniej; przedstawia przyczyny i przebieg wojny polsko-bolszewickiej; wymienia przyczyny konfliktu polsko-ukraińskiego w Galicji Wschodniej; wyjaśnia podłoże problemu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, co wpłynęło na wynik plebiscytów na Warmii i Mazurach oraz na Górnym Śląsku; charakteryzuje problemy związane z kształtowaniem się granicy na Śląsku Cieszyńskim i Wileńszczyźnie; wyjaśnia podłoże problemów II Rzeczypospolitej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia genezę i znaczenie terminów, którymi określa się Bitwę Warszawską; charakteryzuje przedstawianie walk o granice odrodzonego państwa w sztuce
31. II Rzeczpospolita w okresie rządów parlamentarnych (1918–1926)	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje prawo wyborcze do Sejmu Ustawodawczego; wymienia uprawnienia sejmu i prezydenta na mocy konstytucji marcowej; wymienia pierwszych Prezydentów 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia postanowienia małej konstytucji; przeanalizuje okoliczności wyboru Gabriela Narutowicza na Prezydenta II Rzeczypospolitej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> porównuje pozycję władzy ustawodawczej i wykonawczej na mocy konstytucji marcowej; wymienia zasady ustrojowe państwa i prawa obywateli zawarte w konstytucji marcowej; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia problemy związane z przeprowadzeniem wyborów do Sejmu Ustawodawczego; porównuje pozycję Józefa Piłsudskiego jako Tymczasowego Naczelnika Państwa i Naczelnika Państwa; charakteryzuje życie polityczne II 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> podaje przykład gabinetu pozaparlamentarnego, który powstał w latach 20. XX w., i wyjaśnia okoliczności jego powołania
32. Rządy sanacji w Polsce (1926–1939)	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia przykładowe przyczyny zamachu majowego; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia przykładowe skutki zamachu majowego; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia stosunek różnych grup społecznych do działań Józefa Piłsudskiego w 1926 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> uzasadnia, że w Polsce po przewrocie majowym możemy mówić o 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia mocne i słabe strony II rządu Chjeno-Piasta;

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
	<ul style="list-style-type: none"> wymienia uprawnień prezydenta, które wzmocniły jego władzę na mocy konstytucji kwietniowej; wyjaśnia, jaką rolę odgrywał Bezpartyjny Blok Współpracy z Rządem 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia zmiany w pozycji ustrojowej sejmu i prezydenta wprowadzone na mocy konstytucji kwietniowej; wyjaśnia, co to był Centrolew; charakteryzuje politykę 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia zmiany ustrojowe wprowadzone przez nowelę sierpniową i konstytucję kwietniową; charakteryzuje politykę wewnętrzną obozu sanacji; 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia działania obozu prawicowego w okresie rządów sanacji; ocenia pozycję Józefa Piłsudskiego w obozie sanacyjnym; charakteryzuje 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, w jaki sposób powołanie rządu Chjeno-Piasta wpłynęło na wybuch przewrotu majowego
33. Społeczeństwo II Rzeczypospolitej	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia mniejszości narodowe zamieszkujące II Rzeczpospolitą; charakteryzuje sytuację mniejszości żydowskiej w II Rzeczypospolitej; wymienia prawa mniejszości narodowych w II Rzeczypospolitej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia strukturę społeczeństwa II Rzeczypospolitej (etniczną, religijną, zawodową); charakteryzuje sytuację mniejszości ukraińskiej w II Rzeczypospolitej; przedstawia politykę władz 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, co wpływało na różnice między strukturą etniczną i religijną społeczeństwa II Rzeczypospolitej; wyjaśnia przyczyny zmian w strukturze zawodowej społeczeństwa II Rzeczypospolitej; charakteryzuje sytuację 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia przyczyny stosunku poszczególnych mniejszości narodowych do państwa polskiego; charakteryzuje sytuację mniejszości białoruskiej w II Rzeczypospolitej; ocenia politykę władz II Rzeczypospolitej wobec mniejszości narodowych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia przykłady wyboru różnych tożsamości narodowych wśród członków jednej rodziny; wyjaśnia, jakie mogły być przyczyny i konsekwencje takiego zjawiska
34. Przemiany gospodarcze w Polsce w okresie międzywojennym	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia przykładowe problemy gospodarcze II Rzeczypospolitej w latach 20. XX w.; wyjaśnia pojęcia: Polska A i Polska B; pokazuje na mapie najważ- 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> dzieli problemy gospodarcze II Rzeczypospolitej w latach 20. XX w. na te, które były konsekwencją zaborów, i na te, które wynikały z działań w czasie I wojny światowej; wymienia reformy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia podłoże problemów gospodarczych II Rzeczypospolitej w latach 20. XX w.; charakteryzuje przebieg wielkiego kryzysu gospodarczego w Polsce; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ocenia skuteczność reform rządu Władysława Grabskiego; przedstawia przyczyny i realizację przeprowadzenia reformy rolnej w II Rzeczypospolitej; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia wpływ Prezydenta Ignacego Mościckiego na rozwój przemysłu

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
		<ul style="list-style-type: none"> przedstawia rolę Gdyni i Centralnego Okręgu Przemysłowego 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje rozwój przemysłu w II Rzeczypospolitej 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia, czy władzom II Rzeczypospolitej udało się zniwelować różni- 	
35. Kultura i nauka w międzywojennej Polsce	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia przykładowych twórców i ich dzieła; wymienia osiągnięcia Polaków (obywateli II RP) w dziedzinie kultury i nauki; wymienia największe osiągnięcia sportowe Polaków w dwudziestoleciu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia rozwój kultury masowej w II Rzeczypospolitej; wymienia przykładowe zabytki architektury modernistycznej w Polsce 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia pisarzy i malarzy dwudziestolecia międzywojennego i przypisuje ich do odpowiedniej grupy literackiej lub nurtu w malarstwie; charakteryzuje architekturę dwudziestolecia między- 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia rozwój i zmiany w szkolnictwie w II Rzeczypospolitej; wyjaśnia, co wpływało na rozwój kultury w Polsce w okresie dwudziestolecia międzywojennego; wyjaśnia, co wpływało 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, za co Kazimierz Wierzyński otrzymał medal olimpijski
36. Polska polityka zagraniczna w latach 1918–1939	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia przyczyny konfliktów II Rzeczypospolitej z sąsiadami; wymienia sojuszników Polski w dwudziestoleciu międzywojennym 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia wydarzenia, które kształtowały stosunki Polski z Niemcami i Związkiem Sowieckim w dwudziestoleciu międzywojennym; przedstawia 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, co wpływało na kształt stosunków polsko-niemieckich i polsko-sowieckich w dwudziestoleciu międzywojennym; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje politykę zagraniczną II Rzeczypospolitej w okresie sanacji; ocenia skuteczność polskiej polityki zagranicznej w dwudziestoleciu między- 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, dlaczego w prasie międzynarodowej porównywano działania władz polskich w polityce zagranicznej z działaniami III Rzeszy
VII. II WOJNA ŚWIATOWA					
37. Wojna obronna Polski w 1939 r.	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia i pokazuje na mapie najważniejsze bitwy wojny obronnej 1939 r.; wyjaśnia pojęcia: 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia cele ataku Niemiec i ZSRS na Polskę; przedstawia bilans walk 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia i ocenia rolę Stefana Starzyńskiego w obronie Warszawy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje pozycję międzynarodową Polski w przededniu wybuchu II wojny 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia wydarzenia, które miały miejsce w okolicach jego miejscowości

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
	<ul style="list-style-type: none"> wymienia przykładowe skutki walk z września i początków października 1939 r. 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia udział ludności cywilnej w obronie kraju we wrześniu 1939 r. 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia działania Anglii i Francji w pierwszych tygodniach II wojny światowej; przedstawia oko- 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, dlaczego wojnę obronną Polski można określić jako wojnę totalną; ocenia szanse Polaków 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, dlaczego obrona bunkrów pod Wizną jest określana jako <i>polskie Termopile</i>
38. Działania wojenne w latach 1939–1941	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> pokazuje na mapie tereny opanowane przez III Rzeszę i ZSRS w latach 1939–1940; wyjaśnia pojęcie „dziwna wojna”; wymienia przyczyny ataku III Rzeszy na ZSRS 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> pokazuje na mapie tereny zaatakowane przez Włochy w latach 1940–1941; charakteryzuje etapy bitwy o Anglię; wyjaśnia znaczenie walk na Atlantyku dla przebiegu II wojny światowej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia reakcję władz Norwegii, Danii i Francji na atak wojsk niemieckich; wyjaśnia, dlaczego Hitler zaatakował Wielką Brytanię; wyjaśnia, w jaki sposób sytuacja militarna Włochów wpłynęła na niemieckie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia reakcję ludności Norwegii, Danii i Francji na atak wojsk niemieckich; porównuje metody stosowane w czasie zajmowania terenów przez ZSRS wobec Finlandii oraz republik bałtyckich; wyjaśnia, co ułatwiało 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia postaci i wydarzenia, do jakich odwoływały się państwa, prowadząc kampanię propagandową w czasie pierwszych lat II wojny światowej
39. Polityka Niemiec w okupowanej Europie	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia elementy polityki III Rzeszy wobec państw okupowanych; charakteryzuje politykę III Rzeszy wobec ludności żydowskiej; przedstawia znaczenie konferencji w Wannsee 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia różnice w polityce niemieckiej wobec krajów okupowanych w Europie Zachodniej i Środkowo-Wschodniej; wymienia przykłady działań ruchu oporu w Europie; wyjaśnia, w jaki sposób władze III Rzeszy starały się 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, na czym polegał Generalny Plan Wschodni; charakteryzuje działalność ruchu oporu w krajach europejskich; wymienia przykłady kolaboracji z władzami niemieckimi w krajach okupowanych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, co wpływało na różną politykę Niemców wobec krajów okupowanych; wyjaśnia, dlaczego nazwisko Vidkuna Quislinga stało się synonimem kolaboracji; wymienia inne grupy ludności, które poddano eksterminacji i 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje trzy grupy partyzanckie działające na terenie Jugosławii: czetnicy, ustasze i komuniści; wyjaśnia przyczyny różnic między nimi

40. Wielka koalicja i przełom na frontach

dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia dokumenty, które były podstawą powstania wielkiej koalicji; wymienia przykładowe postanowienia <i>Karty atlantyckiej</i>; wymienia i pokazuje na mapie miejsca bitew, które zmieniły sytuację na frontach II wojny światowej; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia przykładowe postanowienia <i>Deklaracji Narodów Zjednoczonych</i>; przedstawia znaczenie konferencji w Teheranie; wyjaśnia, które bitwy i dlaczego miały przełomowe znaczenie dla sytuacji na frontach II wojny światowej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia proces kształtowania się wielkiej koalicji; przedstawia stosunek Stanów Zjednoczonych do wojny przed ich formalnym przystąpieniem do koalicji antyhitlerowskiej; wymienia cele ekspansji japońskiej na Dalekim 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, które państwa i dlaczego odgrywały największą rolę w koalicji antyhitlerowskiej; wyjaśnia znaczenie <i>Lend-Lease Act</i> dla sytuacji wojennej w Europie; charakteryzuje sytuację we Włoszech po obaleniu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, dlaczego Francja nie była sygnatariuszem <i>Deklaracji Narodów Zjednoczonych</i> z 1942 r.
<p>41. Zakończenie II wojny światowej</p> <p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia i pokazuje na mapie miejsca ostatnich bitew II wojny światowej; wymienia postanowienia konferencji w Jałcie dotyczące Niemiec 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia postanowienia konferencji w Poczdamie dotyczące Niemiec; wymienia skutki II wojny światowej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, co przesądziło o zwycięstwie aliantów na Dalekim Wschodzie; wymienia postanowienia konferencji w Jałcie; przedstawia bilans II wojny światowej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia postanowienia konferencji w Poczdamie; wyjaśnia, w jaki sposób pozycja poszczególnych państw w koalicji antyhitlerowskiej wpływała na decyzje i działania podejmowane 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> porównuje sposób prowadzenia działań wojennych i postęp techniczny w czasie I i II wojny światowej

TABELA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH

Przedmiot: Informatyka	Klasa: 3 TSi
Nauczyciel: Aner Ot	Poziom: Podstawowy
Tygodniowy wymiar godzin wg planu: 1	Półrocze: I i II
Program nauczania: Program nauczania informatyki dla liceum ogólnokształcącego i technikum „Informatyka na Czasie” Zakres podstawowy	
Zakres materiału wraz z przybliżonym rozkładem terminów prac klasowych, sprawdzianów uzgodnionych: I. Algorytmika i programowanie w języku C++ - XI 2024 r. II. Algorytmika i programowanie w języku Python - XII 2024 r. III. Rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera – IV 2025 r.	
Podręczniki obowiązkowe: Informatyka na czasie cz3 .Podręcznik dla liceum i technikum. Zakres podstawowy, J. Mazur P. Perekietka Z. Talaga, Nowa Era	
Zalecane dodatkowe pomoce dydaktyczne: Komputer w postaci laptopa, tableta, smart-fona.	
Wymagania formalne: Podręcznik, zeszyt lub notes	
Formy sprawdzania wiadomości: <ul style="list-style-type: none">- praca klasowa poprzedzona lekcją powtórzeniową, zapowiadana z tygodniowym wyprzedzeniem,- sprawdzian pisemny z zamkniętej partii materiału, zapowiadany z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, może mieć formę testu,- sprawdzian z trzech ostatnich lekcji, zapowiadany lub nie, może mieć formę testu,- kartkówka może odbyć się bez zapowiadania i obejmuje ostatnią poprzedzającą jednostkę lekcyjną, może mieć formę testu, czas jej trwania jest nie dłuższy niż 15 minut,- odpowiedź ustna,- praca przy komputerze,- praca domowa,- aktywność i postawa na lekcji (zależnie od sytuacji stworzonych na lekcji, nie musi dotyczyć wszystkich uczniów).	Inne źródła oceny do wyboru przez nauczyciela: <ul style="list-style-type: none">- praca na lekcji,- udział w konkursach przedmiotowych,- udział w olimpiadach,- referaty,- wykonywanie pomocy szkolnych,- inne prace dodatkowe – do wyboru przez nauczyciela.
Uwagi o ocenianiu: <ul style="list-style-type: none">- uczeń raz/dwa razy w semestrze może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (nie dotyczy to zapowiedzianych sprawdzianów),- jeżeli z przyczyn usprawiedliwionych uczeń nie może przystąpić do sprawdzianu z całą klasą, to powinien uczynić w terminie wyznaczonym przez nauczyciela (w przeciwnym razie otrzyma ocenę niedostateczną),- w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności na sprawdzianie uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną,- kartkówki nie podlegają poprawie.	

Wymagania na poszczególne oceny:

2. Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który opanował w pełni materiał programowy wynikający z obowiązującej podstawy programowej, a ponadto może:

- a) posiadać wiedzę wykraczającą poza przewidzianą w programie, co znajduje odzwierciedlenie w uzyskiwanych przez niego ocenach częściowych ze sprawdzianów, prac klasowych i/6) Uczeń, który nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą, otrzymuje ocenę niedostateczną. lub innych form kreatywnego rozwiązywania problemów,
- b) uczestniczyć i osiągać sukcesy w konkursach i olimpiadach,
- c) rozwijać się twórczo i samodzielnie.

2. Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- a) wyczerpująco opanował materiał programowy wynikający z obowiązującej podstawy programowej,
- b) właściwie rozumie i umiejętnie wykorzystuje realizowane treści w teorii i praktyce bez ingerencji nauczyciela,
- c) stosuje poprawny język, styl, sprawnie posługuje się poznaną terminologią naukową,
- d) samodzielnie i skutecznie rozwiązuje problemy korzystając z dostępnych źródeł informacji,
- e) aktywnie uczestniczy w projektach i zajęciach edukacyjnych.

3. Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- a) samodzielnie rozwiązuje zadania o skali trudności wyższej od wymagań standardowych,
- b) rozumie przekazane przez nauczyciela treści edukacyjne oraz samodzielnie wyjaśnia zachodzące zjawiska,
- c) inspirowany przez nauczyciela, stosuje wiedzę w sytuacjach teoretycznych i praktycznych,
- d) popelnia nieliczne usterki stylistyczne, stosuje podstawowe pojęcia i prawa ujmowane za pomocą terminów naukowych, wypowiada się klarownie,
- e) nie opanował zakresu wiedzy dla oceny bardzo dobrej, zgodnie z obowiązującą podstawą programową.

4. Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- a) poprawnie rozumie podstawowe uogólnienia, wyjaśnia oraz stosuje ważniejsze zjawiska przy pomocy nauczyciela,
- b) samodzielnie rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o średnim stopniu trudności,
- c) posiada podstawowe wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej,
- d) popelnia niewielkie i nieliczne błędy, stosuje język zbliżony do potocznego.
- e) nie opanował zakresu wiedzy dla oceny dobrej, zgodnie z obowiązującą podstawą programową.

5. Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- a) opanował podstawowe wiadomości z obowiązującej podstawy programowej,
- b) stosuje wiedzę tylko w sytuacjach typowych przy pomocy nauczyciela,
- c) posiada wiedzę niezbędną, pozwalającą na prawidłowe funkcjonowanie,
- d) ma wyraźne braki w opanowaniu materiału programowego,
- e) wykonuje proste zadania z pomocą nauczyciela,
- f) nie opanował zakresu wiedzy dla oceny dostatecznej, zgodnie z obowiązującą podstawą programową.
- g) wykazuje chęć poprawy uzyskanych ocen niedostatecznych, chętnie podejmuje zadania i działania naprawcze wskazane przez nauczyciela.

6. Uczeń, który nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą, otrzymuje ocenę niedostateczną.

TABELA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH

Przedmiot: Pracownia transportu i spedycji	Klasa: 3 TSi
Nauczyciel: Arkadiusz Kępara	Poziom: Podstawowy
Tygodniowy wymiar godzin wg planu: 2	Półroczce: I i II
Program nauczania: Program nauczania dla zawodu technik spedytor	
Zakres materiału wraz z przybliżonym rozkładem terminów prac klasowych, sprawdzianów uzgodnionych: <ol style="list-style-type: none">1. BHP w środowisku pracy spedytora2. Ogólne zasady BHP w transporcie3. BHP na stanowisku pracy spedytora4. Elementy rysunku technicznego5. Wykonywanie szkiców i rysunków technicznych6. Opakowania i jednostki ładunkowe w transporcie7. Podatność transportowa ładunków8. Opakowania transportowe9. Jednostki ładunkowe10. Międzynarodowe standardy identyfikacji ładunków i wymiany danych11. Planowanie czynności ładunkowych12. Składowanie i magazynowanie ładunków12. Mechanizacja prac ładunkowych13. Harmonogram prac ładunkowych	
Podręczniki obowiązkowe: Zalecane dodatkowe pomoce dydaktyczne: Kalkulator prosty	
Wymagania formalne: Podstawą klasyfikacji jest 50% frekwencja na zajęciach	
Formy sprawdzania wiadomości: <ul style="list-style-type: none">– praca klasowa poprzedzona lekcją powtórzeniową, zapowiadana z tygodniowym wyprzedzeniem,– sprawdzian pisemny z zamkniętej partii materiału, zapowiadany z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, może mieć formę testu,– sprawdzian z trzech ostatnich lekcji, zapowiadany lub nie, może mieć formę testu,– kartkówka może odbyć się bez zapowiadania i obejmuje ostatnią poprzedzającą jednostkę lekcyjną, może mieć formę testu, czas jej trwania jest nie dłuższy niż 15 minut,– odpowiedź ustna,– praca przy komputerze,– praca domowa,– aktywność i postawa na lekcji (zależnie od sytuacji stworzonych na lekcji, nie musi dotyczyć wszystkich uczniów).	Inne źródła oceny do wyboru przez nauczyciela: <ul style="list-style-type: none">– praca na lekcji,– udział w konkursach przedmiotowych,– udział w olimpiadach,– referaty,– wykonywanie pomocy szkolnych,– inne prace dodatkowe – do wyboru przez nauczyciela.
Uwagi o ocenianiu: <ul style="list-style-type: none">– uczeń raz/dwa razy w semestrze może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (nie dotyczy to zapowiedzianych sprawdzianów),– jeżeli z przyczyn usprawiedliwionych uczeń nie może przystąpić do sprawdzianu z całą klasą, to powinien uczynić w terminie wyznaczonym przez nauczyciela (w przeciwnym razie otrzyma ocenę niedostateczną),– w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności na sprawdzianie uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną,– kartkówki nie podlegają poprawie.	

Wymagania na poszczególne oceny:

a) ocena celującą otrzymuje uczeń, który:

- biegłe posługuje się fachową terminologią
- samodzielnie rozwija własne zainteresowania
- opanował w 100% wiedzę i umiejętności objęte programem nauczania
- opanował wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania
- wykazuje szczególną aktywność na zajęciach
- samodzielnie rozwiązuje zadania problemowe
- terminowo realizuje zadania
- jest bardzo aktywny na zajęciach

b) ocena bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- całkowicie opanował materiał nauczania w stopniu bardzo dobrym (wiadomości i umiejętności)
- sprawnie operuje fachową terminologią
- jest aktywny na zajęciach
- potrafi samodzielnie formułować wnioski
- terminowo realizuje zadania

c) ocena dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności objęte programem nauczania w stopniu dobrym
- stosuje podstawowe pojęcia zawodowe
- poprawnie stosuje wiadomości i samodzielnie rozwiązuje typowe zadania teoretyczne lub praktyczne
- raczej aktywnie uczestniczy w zajęciach

d) ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował podstawowe wiadomości i umiejętności przewidziane programem nauczania w stopniu dostatecznym
- zna niektóre pojęcia zawodowe
- rozwiązuje tylko typowe zadania teoretyczne i praktyczne (najczęściej przy pomocy nauczyciela) o niewielkim stopniu trudności
- nie potrafi samodzielnie wyciągać wniosków
- niezbyt aktywnie uczestniczy w zajęciach

e) ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności zawarte w minimum programowym
- nie potrafi samodzielnie wykonywać zadań teoretycznych i praktycznych (tylko przy znacznej pomocy nauczyciela)
- nie potrafi samodzielnie wyciągać wniosków
- nie jest aktywny na zajęciach

f) ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności przewidzianych minimum programowym, co uniemożliwia mu zdobywanie dalszej wiedzy
- nie przestrzega regulaminu pracowni
- nie umie wiązać wiadomości teoretycznych i praktycznych
- nie potrafi wykonywać zadań nawet o niewielkim stopniu trudności (nawet przy pomocy nauczyciela)
- nie terminowo realizuje zadania

TABELA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH

Przedmiot: Zarządzanie działalnością transportową i spedycyjną	Klasa: 3TSi
Nauczyciel: Arkadiusz Kępara	Poziom: Podstawowy
Tygodniowy wymiar godzin wg planu: 3	Półroczcie: I i II
Program nauczania: Program nauczania dla zawodu technik spedytor	
Zakres materiału wraz z przybliżonym rozkładem terminów prac klasowych, sprawdzianów uzgodnionych: <ol style="list-style-type: none">1. Planowanie czynności ładunkowych2. Składowanie i magazynowanie ładunków3. Mechanizacja prac ładunkowych4. Harmonogram prac ładunkowych5. Planowanie rozmieszczenia ładunków w środkach transportu6. Ładunki w transporcie drogowym7. Ładunki w transporcie kolejowym8. Ładunki w transporcie lotniczym9. Ładunki w transporcie morskim i wodnym śródlądowym10. Metody mocowania ładunków11. Planowanie przebiegu procesu transportowego12. Wyznaczanie tras przewozu13. Czas pracy kierowców	
Podręczniki obowiązkowe: Zalecane dodatkowe pomoce dydaktyczne: kalkulator prosty	
Wymagania formalne: Podstawą klasyfikacji jest 50% frekwencja na zajęciach	
Formy sprawdzania wiadomości: <ul style="list-style-type: none">– praca klasowa poprzedzona lekcją powtórzeniową, zapowiadana z tygodniowym wyprzedzeniem,– sprawdzian pisemny z zamkniętej partii materiału, zapowiadany z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, może mieć formę testu,– sprawdzian z trzech ostatnich lekcji, zapowiadany lub nie, może mieć formę testu,– kartkówka może odbyć się bez zapowiadania i obejmuje ostatnią poprzedzającą jednostkę lekcyjną, może mieć formę testu, czas jej trwania jest nie dłuższy niż 15 minut,– odpowiedź ustna,– praca przy komputerze,– praca domowa,– aktywność i postawa na lekcji (zależnie od sytuacji stworzonych na lekcji, nie musi dotyczyć wszystkich uczniów).	Inne źródła oceny do wyboru przez nauczyciela: <ul style="list-style-type: none">– praca na lekcji,– udział w konkursach przedmiotowych,– udział w olimpiadach,– referaty,– wykonywanie pomocy szkolnych,– inne prace dodatkowe – do wyboru przez nauczyciela.
Uwagi o ocenianiu: <ul style="list-style-type: none">– uczeń raz/dwa razy w semestrze może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (nie dotyczy to zapowiedzianych sprawdzianów),– jeżeli z przyczyn usprawiedliwionych uczeń nie może przystąpić do sprawdzianu z całą klasą, to powinien uczynić w terminie wyznaczonym przez nauczyciela (w przeciwnym razie otrzyma ocenę niedostateczną),– w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności na sprawdzianie uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną,– kartkówki nie podlegają poprawie.	

Wymagania na poszczególne oceny:

a) ocena celującą otrzymuje uczeń, który:

- biegłe posługuje się fachową terminologią
- samodzielnie rozwija własne zainteresowania
- opanował w 100% wiedzę i umiejętności objęte programem nauczania
- opanował wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania
- wykazuje szczególną aktywność na zajęciach
- samodzielnie rozwiązuje zadania problemowe
- terminowo realizuje zadania
- jest bardzo aktywny na zajęciach

b) ocena bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- całkowicie opanował materiał nauczania w stopniu bardzo dobrym (wiadomości i umiejętności)
- sprawnie operuje fachową terminologią
- jest aktywny na zajęciach
- potrafi samodzielnie formułować wnioski
- terminowo realizuje zadania

c) ocena dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności objęte programem nauczania w stopniu dobrym
- stosuje podstawowe pojęcia zawodowe
- poprawnie stosuje wiadomości i samodzielnie rozwiązuje typowe zadania teoretyczne lub praktyczne
- raczej aktywnie uczestniczy w zajęciach

d) ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował podstawowe wiadomości i umiejętności przewidziane programem nauczania w stopniu dostatecznym
- zna niektóre pojęcia zawodowe
- rozwiązuje tylko typowe zadania teoretyczne i praktyczne (najczęściej przy pomocy nauczyciela) o niewielkim stopniu trudności
- nie potrafi samodzielnie wyciągać wniosków
- niezbyt aktywnie uczestniczy w zajęciach

e) ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności zawarte w minimum programowym
- nie potrafi samodzielnie wykonywać zadań teoretycznych i praktycznych (tylko przy znacznej pomocy nauczyciela)
- nie potrafi samodzielnie wyciągać wniosków
- nie jest aktywny na zajęciach

f) ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności przewidzianych minimum programowym, co uniemożliwia mu zdobywanie dalszej wiedzy
- nie przestrzega regulaminu pracowni
- nie umie wiązać wiadomości teoretycznych i praktycznych
- nie potrafi wykonywać zadań nawet o niewielkim stopniu trudności (nawet przy pomocy nauczyciela)
- nie terminowo realizuje zadania

TABELA WYMAGAŃ DYDAKTYCZNYCH

Przedmiot: Techniki biurowe i informatyczne		Klasa: III TSi
Nauczyciel: Izabela Buda		Poziom: podstawowy
Tygodniowy wymiar godzin wg planu: II		Semestr I i II 60 godzin
Program nauczania: Program nauczania z zakresu techniki biurowej i informatycznej dla technikum		
Zakres materiału wraz z przybliżonym rozkładem terminów prac klasowych, sprawdzianów uzgodnionych:		
Działy nauczania:	Ilość godzin:	Terminy sprawdzianów, prac klasowych
I Zapoznanie z pakietem aplikacji biurowych <ul style="list-style-type: none"> • Dokumenty spedytorskie • Operowanie programem arkusza kalkulacyjnego • Zapoznanie z systemem poczty elektronicznej – korespondencja służbowa 	30	październik, listopad
II Systemy i programy uzupełniające <ul style="list-style-type: none"> • Podstawy rysunku technicznego • Wykorzystywanie sieci lokalnych i Internetu 	30	styczeń, marzec
	Razem: 60	
Podręczniki obowiązkowe: Brak		
Zalecane dodatkowe pomoce dydaktyczne:		
Wymagania formalne: Zeszyt przedmiotowy		
Formy sprawdzania wiadomości: <ul style="list-style-type: none"> – praca klasowa poprzedzona lekcją powtórzeniową, zapowiadana z tygodniowym wyprzedzeniem, – sprawdzian pisemny z zamkniętej partii materiału, zapowiadany z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, może mieć formę testu, – sprawdzian z trzech ostatnich lekcji, zapowiadany lub nie, może mieć formę testu, – kartkówka może odbyć się bez zapowiadania i obejmuje ostatnią poprzedzającą jednostkę lekcyjną, może mieć formę testu, czas jej trwania jest nie dłuższy niż 15 minut, – odpowiedź ustna, – praca przy komputerze, – praca domowa, – aktywność i postawa na lekcji (zależnie od sytuacji stworzonych na lekcji, nie musi dotyczyć wszystkich uczniów). 	Inne źródła oceny do wyboru przez nauczyciela: <ul style="list-style-type: none"> – praca na lekcji, – udział w konkursach przedmiotowych, – udział w olimpiadach, – referaty, – wykonywanie pomocy szkolnych, – inne prace dodatkowe – do wyboru przez nauczyciela. 	
Uwagi o ocenianiu: <ul style="list-style-type: none"> – uczeń raz/dwa razy w semestrze może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (nie dotyczy to zapowiedzianych sprawdzianów), – jeżeli z przyczyn usprawiedliwionych uczeń nie może przystąpić do sprawdzianu z całą klasą, to powinien uczynić w terminie wyznaczonym przez nauczyciela (w przeciwnym razie otrzyma ocenę niedostateczną), – w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności na sprawdzianie uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną, – kartkówki nie podlegają poprawie. 		

Wymagania na poszczególne oceny:

Stopień celujący otrzymuje uczeń, który:

- biegłe posługuje się fachową terminologią,
- umiejętnie stosuje wiedzę z innych przedmiotów,
- samodzielnie rozwija własne uzdolnienia,
- opanował w 100% wiedzę i umiejętności objęte programem nauczania,
- opanował wiedzę i umiejętności wykraczające poza program nauczania, samodzielnie i bezbłędnie redaguje i sporządza dokumenty,
- wykazuje szczególną aktywność na zajęciach,
- samodzielnie rozwiązuje zadania problemowe, proponuje rozwiązania nietypowe, korzysta z różnych źródeł wiedzy,
- reprezentuje szkoły w konkursach, olimpiadach przedmiotowych uzyskując na szczeblu wyższym niż szkolny, terminowo realizuje zadania.

Stopień bardzo dobry otrzymuje uczeń, który:

- całkowicie opanował materiał nauczania w stopniu bardzo dobrym (wiadomości i umiejętności),
- potrafi samodzielnie formułować wnioski,
- sprawnie operuje fachową terminologią,
- wykazywał się wiedzą i umiejętnościami w rozwiązywaniu zadań, problemów teoretycznych i praktycznych, nietypowych, o znacznym stopniu trudności,
- charakteryzował się sumiennością, samodyscypliną,
- samodzielnie rozwiązuje zadania (redaguje dokumenty), jest aktywny na zajęciach,
- terminowo realizuje zadania.

Stopień dobry otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności objęte programem nauczania w stopniu dobrym,
- stosuje podstawowe pojęcia zawodowe,
- samodzielnie rozwiązuje typowe zadania teoretyczne lub praktyczne,
- prawidłowo sporządza typowe dokumenty (bez pomocy nauczyciela), raczej aktywnie uczestniczy w zajęciach.

Stopień dostateczny otrzymuje uczeń, który:

- opanował podstawowe wiadomości i umiejętności przewidziane programem nauczania na poziomie podstawowym
- stosuje niektóre pojęcia zawodowe
- rozwiązuje tylko typowe, proste zadania teoretyczne i praktyczne (przy niewielkiej pomocy nauczyciela), nie potrafi interpretować wyników (wyciągać wniosków),
- redaguje dokumenty (popelniając błędy),
- niezbyt aktywnie uczestniczy w zajęciach.

Stopień dopuszczający otrzymuje uczeń, który:

- opanował niezbędne wiadomości i umiejętności,
- nie potrafi samodzielnie wykonywać zadań teoretycznych i praktycznych (wykonuje zadania tylko przy znacznej pomocy nauczyciela),
- nie potrafi samodzielnie wyciągać wniosków,
- stosuje zasady bhp na stanowisku pracy,
- sporządza dokumenty (tylko przy znacznej pomocy nauczyciela),
- nie jest aktywny na zajęciach.

Stopień niedostateczny otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował niezbędnych wiadomości i umiejętności, co uniemożliwia mu kontynuowanie nauki
- nie przestrzega regulaminu pracowni,
- nie przestrzega przepisów bhp na stanowisku pracy,
- nie umie wiązać wiadomości teoretycznych i praktycznych,
- nie potrafi rozwiązywać zadań nawet o niewielkim stopniu trudności (nawet przy znacznej pomocy nauczyciela),
- nie potrafi sporządzać dokumentów, nawet przy znacznej pomocy nauczyciela,
- nieterminowo realizuje zadania.

TABELA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH

Przedmiot: język angielski	Klasa: 3TSi
Nauczyciel: Kamil Rudzki	Poziom: rozszerzony
Tygodniowy wymiar godzin wg planu: 4	Półrocze: I i II
Program nauczania: Program nauczania języka obcego nowożytnego dla III etapu edukacyjnego (4-letnie liceum ogólnokształcące i 5-letnie technikum) na podbudowie wymagań II etapu edukacyjnego (8-letnia szkoła podstawowa) Poziom III.1.P – zakres podstawowy Poziom III.1.R – zakres rozszerzony Wydawnictwo: MacMillan	
Zakres materiału wraz z przybliżonym rozkładem terminów prac klasowych, sprawdzianów uzgodnionych: <ul style="list-style-type: none">- Gramatyka Czas Present Simple i Continuous, Czas Present Perfect, Konstrukcje przyszłe z will i be going to, zdania przydawkowe definiujące i niedefiniujące, Zwroty i wyrażenia przydatne do wyrażania propozycji, zgadzania się, upewniania się, Zaimki określone i nieokreślone, Zaimki zwrotne, Czas Present Perfect Continuous, Czesy Future Continuous i Future Perfect, Strona Bierna, Drugi okres warunkowy, wyrażanie życzeń za pomocą konstrukcji <i>I wish/If only</i>, Czesy przeszłe Past Simple, Continuous i Perfect, Czasowniki modalne, konstrukcja <i>have/get something done</i>, Liczebniki nieokreślone i określone- Słownictwo Cechy osobowości i relacje międzyludzkie, Muzyka i kultura, Moje przyszłe plany, marzenia i aspiracje, Środowisko naturalne i ochrona środowiska, System karny, przestępstwa i przestępcy, Czynności codzienne i styl życia, Sport- Mówienie Rozmowa z odgrywaniem roli, rozmowa na podstawie ilustracji, rozmowa na podstawie materiału stymulującego,- Czytanie Dobieranie, wybór wielokrotny, dobieranie zdań do luk w tekście, dobieranie nagłówków do części tekstu, wybór wielokrotny;- Pisanie Mail w stylu nieformalnym, Opisywanie problemów, Post na forum z recenzją, Post na blogu z opisem czynności teraźniejszych i przeszłych, Podanie o pracę, Rozprawka za i przeciw, Artykuł do gazety, Rozprawka z opinią <p>Szczegółowy rozkład materiału z podziałem na umiejętności według programu nauczania dostępny pod adresem: https://docs.google.com/document/d/1e2e1svlyfYcOKCpyvDz3J2AJh6QP1S49</p>	
Podręczniki obowiązkowe: Impulse 3 B1+ Catherine McBeth, Patricia Reilly, Joanna Sobierajska - Pacześna, wyd. Macmillan Impulse 4 B2 Eoin Higgins, Karolina Kotorowicz – Jasińska, wyd. Macmillan (w przypadku ukończenia poprzedniego podręcznika)	
Zalecane dodatkowe pomoce dydaktyczne: Konto Google Classroom, konto w serwisie quizizz, konto na portalu Quizlet, konto w serwisie Edpuzzle	
Wymagania formalne: Podręcznik, zeszyt przedmiotowy, zeszyt ćwiczeń	
Formy sprawdzania wiadomości: <ol style="list-style-type: none">1. Sprawdziany obejmujące całą jednostkę (Unit), dwa Unity lub okresowe (półrocze, całoroczne, egzaminy próbne) – uczniowie są o nich informowani z tygodniowym wyprzedzeniem2. Odpowiedź ustna lub kartkówka (obejmujące do 3 ostatnich lekcji) uczniowie mogą, lecz nie muszą być o nich poinformowani, nie obowiązuje termin zapowiedzi3. Prace domowe4. Projekty wykonywane na forum klasy (prezentacje, filmiki, odgrywanie scenek) lub przesyłane nauczycielowi online. (o formie zaliczenia projektu decyduje nauczyciel)	Inne źródła oceny do wyboru przez nauczyciela: <ul style="list-style-type: none">Obserwacja ucznia i jego udziału w procesie nauczania jako odzwierciedlenie umiejętności językowych ucznia:<ul style="list-style-type: none">- przygotowanie do lekcji- aktywność na lekcji- praca w grupie- udział w konkursach i olimpiadach

Uwagi o ocenianiu:

– **I. Postanowienia ogólne**

- 1. Każdy uczeń jest oceniany sprawiedliwie.
- 2. Testy, sprawdziany, odpowiedzi ustne i udział w projektach są obowiązkowe.
- 3. Po dłuższej nieobecności usprawiedliwionej (powyżej 1 tygodnia) uczeń ma prawo nie być ocenianym z opuszczonego materiału przez tydzień (nie dotyczy testów)
- 4. Uczeń ma prawo do zgłoszenia dwóch nieprzygotowań do lekcji w ciągu semestru. (nie dotyczy zapowiedzianych form sprawdzania wiedzy)
- 5. Po wykorzystaniu limitu określonego powyżej uczeń/uczennica musi zawsze liczyć się z możliwością weryfikacji i ocenienia jego/jej wiedzy przez nauczyciela.
- 6. Na koniec półrocza/roku szkolnego nie przewiduje się dodatkowych sprawdzianów zaliczeniowych (uczeń musi mieć ocenę z każdej planowanej formy oceniania, w przypadku uchylania się ucznia od tego obowiązku nauczyciel zmuszony będzie uzupełnić rubrykę oceną niedostateczną)
- 7. Przy ocenianiu nauczyciel uwzględni indywidualne możliwości intelektualne ucznia.

– **II. Szczegółowy system oceniania:**

- 1. Uczeń nieobecny na pracy klasowej, sprawdzianie lub kartkówce MUSI napisać je w terminie uzgodnionym z nauczycielem (zgłasza się do nauczyciela w ciągu tygodnia po powrocie do szkoły) lub, jeśli nie zgłosi się do nauczyciela w tym terminie, na najbliższej lekcji. Nieobecność musi być usprawiedliwiona. Po upływie dwóch tygodni od daty sprawdzania wiedzy będzie ona uznana za uchylanie się od obowiązku przystąpienia do tej formy sprawdzania wiedzy i oceniona negatywnie.
- 2. Jeśli z powodów losowych test/sprawdzian/kartkówka nie odbył się, przechodzi on na następną lekcję.
- 3. Jeśli uczeń nie przyjdzie na zaliczenie testu, sprawdzianu lub kartkówkę w wyznaczonym terminie, otrzymuje ocenę niedostateczną bez możliwości poprawy.
- 4. Jeśli uczeń zostanie podczas sprawdzania wiedzy złapany na ściąganiu lub rozmowach otrzymuje ocenę niedostateczną bez możliwości poprawy.
- 5. Uczeń może poprawić każdy sprawdzian w terminie podanym przez nauczyciela. Poprawa jest dobrowolna i nie zależy od otrzymanej oceny. Ocena z pierwotnego sprawdzania wiedzy zostaje zastąpiona nową.
- 6. Przy uzgadnianiu i wystawianiu ocen półrocznych/końcoworocznych bierze się pod uwagę średnią ucznia. W zależności od uzyskanych efektów, nauczyciel może sprawdzić ogólną wiedzę ucznia celem postawienia wyższej oceny.

– **III. Oceny bieżące będą wystawiane na podstawie poniższej skali:**

- 0-40% - NIEDOSTATECZNY
- 41-59% - DOPUSZCZAJĄCY
- 60 – 74% - DOSTATECZNY
- 75 – 89% - DOBRY
- 90 – 95% - BARDZO DOBRY
- 96 – 100% - CELUJĄCY

– **IV. Kontrola ustna**

- 1. Ma na celu badać wiedzę i umiejętności ucznia
- 2. Ma formę wyrywkowego sprawdzania wiadomości oraz przepytывania uczniów w celu utrwalenia umiejętności.
- 3. Nauczyciel różnicuje pytania, dostosowując poziom ich trudności w zależności od zdolności językowych ucznia.
- 4. Może, lecz nie musi wiązać się z ocenianiem.

Wymagania na poszczególne oceny:

Szczegółowe kryteria oceniania z podziałem na poszczególne oceny dostępne pod adresem:

https://docs.google.com/document/d/1uv2QB_1HzIIXYtx48zrg74SzOBEMDcCf

IMPULSE 4:

https://docs.google.com/document/d/1SPr2D8vBKJOFmGtzbxb9uo_Bt7bKPsms

Oceny za pierwsze półrocze/ na koniec roku szkolnego będą wystawiane zgodnie z systemem oceniania zawartym w statucie szkolnym, przy czym będzie ona wcześniej (w terminie wystawiania propozycji ocen) uzgodniona przez nauczyciela z uczniem/uczennicą celem możliwości uzyskania wyniku edukacyjnego na miarę oczekiwań i umiejętności ucznia/uczennicy.

TABELA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH

Przedmiot: Ekonomika transportu	Klasa: 3TSi
Nauczyciel: Chęcińska Izabela	Poziom:
Tygodniowy wymiar godzin wg planu: 3	Półrocze I i II
Program nauczania: Program nauczania dla zawodu technik spedytor	
Zakres materiału wraz z przybliżonym rozkładem terminów prac klasowych, sprawdzianów uzgodnionych: Zasady BHP Organizacja i planowanie harmonogramu pracy Charakterystyka gałęzi transportu Znaczenie transportu w rozwoju gospodarki Transport w ujęciu makroekonomicznym Transport w ujęciu mikroekonomicznym Międzynarodowe Reguły Handlu Zasady przewozu towarów poza granice kraju Zapoznanie z rynkiem pracy. SPRAWDZIAN: październik, listopad, grudzień, luty, kwiecień, maj	
Podręczniki obowiązkowe: - Zalecane dodatkowe pomoce dydaktyczne: Zestawy ćwiczeń z instrukcjami; zestawy dokumentów; kalkulatory ; prezentacje multimedialne; czasopisma i literatura specjalistyczne ; ustawy i rozporządzenia; plansze ; foliogramy; komputer; rzutnik multimedialny	
Wymagania formalne: <ul style="list-style-type: none">• Zeszyt• Długopis• Kalkulator – doraźnie, na prośbę nauczyciela	
Formy sprawdzania wiadomości: <ul style="list-style-type: none">- praca klasowa poprzedzona lekcją powtórzeniową, zapowiadana z tygodniowym wyprzedzeniem,- sprawdzian pisemny z zamkniętej partii materiału, zapowiadany z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, może mieć formę testu,- sprawdzian z trzech ostatnich lekcji, zapowiadany lub nie, może mieć formę testu,- kartkówka może odbyć się bez zapowiadania i obejmuje ostatnią poprzedzającą jednostkę lekcyjną, może mieć formę testu, czas jej trwania jest nie dłuższy niż 15 minut,- odpowiedź ustna,- praca przy komputerze,- praca domowa,- aktywność i postawa na lekcji (zależnie od sytuacji stworzonych na lekcji, nie musi dotyczyć wszystkich uczniów).	Inne źródła oceny do wyboru przez nauczyciela: <ul style="list-style-type: none">- praca na lekcji,- udział w konkursach przedmiotowych,- udział w olimpiadach,- referaty,- wykonywanie pomocy szkolnych,- inne prace dodatkowe – do wyboru przez nauczyciela.
Uwagi o ocenianiu: <ul style="list-style-type: none">- uczeń raz/dwa razy w semestrze może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (nie dotyczy to zapowiedzianych sprawdzianów),- jeżeli z przyczyn usprawiedliwionych uczeń nie może przystąpić do sprawdzianu z całą klasą, to powinien uczynić w terminie wyznaczonym przez nauczyciela (w przeciwnym razie otrzyma ocenę niedostateczną),- w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności na sprawdzianie uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną,- kartkówki nie podlegają poprawie.	

Wymagania na poszczególne oceny:

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- biegle posługuje się fachową terminologią,
- umiejętnie stosuje wiedzę z innych przedmiotów,
- samodzielnie rozwija własne uzdolnienia,
- opanował w 100% wiedzę i umiejętności objęte programem nauczania,
- samodzielnie rozwiązuje zadania,
- opanował wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania,
- reprezentuje szkołę w konkursach, olimpiadach przedmiotowych na szczeblu wyższym niż szkolny,
- terminowo realizuje zadania.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- całkowicie opanował materiał nauczania w stopniu bardzo dobrym (wiadomości i umiejętności),
- sprawnie operuje fachową terminologią,
- potrafi samodzielnie formułować wnioski,
- jest aktywny na zajęciach,
- bierze udział w konkursach i olimpiadach przedmiotowych – etap szkolny,
- terminowo realizuje zadania.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności objęte programem nauczania w stopniu dobrym,
- stosuje podstawowe pojęcia zawodowe,
- poprawnie stosuje wiadomości i samodzielnie rozwiązuje typowe zadania,
- raczej aktywnie uczestniczy w zajęciach.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował podstawowe wiadomości i umiejętności przewidziane programem nauczania w stopniu dostatecznym,
- zna niektóre pojęcia zawodowe,
- rozwiązuje tylko typowe zadania teoretyczne i praktyczne (zazwyczaj przy pomocy nauczyciela) o niewielkim stopniu trudności,
- nie potrafi interpretować wyników (wyciągać wniosków),
- niezbyt aktywnie uczestniczy w zajęciach.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności zawarte w minimum programowym,
- nie potrafi samodzielnie wykonywać zadań teoretycznych i praktycznych (tylko przy znacznej pomocy nauczyciela),
- nie potrafi samodzielnie wyciągać wniosków,
- nie jest aktywny na zajęciach.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności przewidzianych minimum programowym, co uniemożliwia mu zdobywanie dalszej wiedzy,
- nie przestrzega regulaminu pracowni,
- nie umie wiązać wiadomości teoretycznych i praktycznych,
- nie potrafi wykonywać zadań nawet o niewielkim stopniu trudności (nawet przy znacznej pomocy nauczyciela),
- nieterminowo realizuje zadania.

TABELA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH

Przedmiot: Język angielski zawodowy	Klasa: 3 TSi
Nauczyciel: Magdalena Czyściecka	Poziom: III.1.R
Tygodniowy wymiar godzin wg planu: 2h	Półroczce: I i II
Program nauczania: Program nauczania języka angielskiego zawodowego zgodny z nową podstawą programową dla kierunku technik spedytor	
Zakres materiału wraz z przybliżonym rozkładem terminów prac klasowych, sprawdzianów uzgodnionych: 1. Job interview Rozmowa kwalifikacyjna, pisanie CV i listu motywacyjnego Sprawdzian: październik 2. Basic terminology Podstawowe pojęcia w logistyce, definicja logistyki, zawody związane z logistyką, czasy present simple, present continuous, present perfect i past simple Sprawdzian: listopad 3. Weights and measures, ordinal numbers, months, days of the week Miary, kalendarz, daty, liczby Sprawdzian: grudzień 4. Abbreviations used in logistics Skróty używane w logistyce Sprawdzian: styczeń 5. Transport Transport, środki transportu, przENOŚniki, państwa i narodowości Sprawdzian: luty 6. Warehouses Magazyny, sprzęt używany w magazynach, gesty służące do załadunku/rozładunku, zapytania ofertowe Sprawdzian: kwiecień 7. Materials, goods and packaging Materiały, pakowanie Sprawdzian: czerwiec	
Podręczniki obowiązkowe: Język angielski zawodowy Technik logistik, technik spedytor, wydawnictwo WSIP Zalecane dodatkowe pomoce dydaktyczne:	
Wymagania formalne: zeszyt podręcznik	

Zespół Szkół Górniczo-Energetycznych im. S. Staszica w Koninie
rok szkolny 2024/25

Formy sprawdzania wiadomości: <ul style="list-style-type: none">– praca klasowa poprzedzona lekcją powtórzeniową, zapowiadana z tygodniowym wyprzedzeniem,– sprawdzian pisemny z zamkniętej partii materiału, zapowiadany z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, może mieć formę testu,– sprawdzian z trzech ostatnich lekcji, zapowiadany lub nie, może mieć formę testu,– kartkówka może odbyć się bez zapowiadania i obejmuje ostatnią poprzedzającą jednostkę lekcyjną, może mieć formę testu, czas jej trwania jest nie dłuższy niż 15 minut,– odpowiedź ustna,– praca domowa,– aktywność i postawa na lekcji (zależnie od sytuacji stworzonych na lekcji, nie musi dotyczyć wszystkich uczniów).	Inne źródła oceny do wyboru przez nauczyciela: <ul style="list-style-type: none">– praca na lekcji,– udział w konkursach przedmiotowych,– udział w olimpiadach,– udział w projektach,
Uwagi o ocenianiu: <ul style="list-style-type: none">– raz w semestrze może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (nie dotyczy to zapowiedzianych sprawdzianów),– jeżeli z przyczyn usprawiedliwionych uczeń nie może przystąpić do sprawdzianu z całą klasą, to powinien uczynić w terminie wyznaczonym przez nauczyciela (w przeciwnym razie otrzyma ocenę niedostateczną),– w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności na sprawdzianie uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną,– kartkówki nie podlegają poprawie.	
Wymagania na poszczególne oceny: https://drive.google.com/file/d/1lsqMcHtG23gtNGK74OR82APRg7IAMTIK/view?usp=sharing	

TABELA WYMAGAŃ DYDAKTYCZNYCH

Przedmiot: język niemiecki	Klasa: 3 TSi 2/2
Nauczyciel: Agnieszka Śniegowska-Szmaj	Poziom: podstawowy
Tygodniowy wymiar godzin wg planu: 2h	Półrocze: I i II
<p>Program nauczania: Program nauczania jęz. niemieckiego w liceum ogólnokształcącym i technikum na podbudowie nauki w ośmioletniej szkole podstawowej. Zakres podstawowy. Wariant III.2 Anna Abramczyk, Pearson- aneksowany</p>	
<p>Zakres materiału wraz z przybliżonym rozkładem terminów prac klasowych, sprawdzianów uzgodnionych:</p> <p>Perfekt 2 Kapitel 3 Przymyki lokalne z celownikiem; nazwy produktów spożywczych bez rodzajnika, rodzaje sklepów, robienie zakupów, artykuły spożywcze; określenia ilości i wagi, towary i ich cechy, lista produktów spożywczych, które są potrzebne do przygotowania wybranej potrawy, wyprzedaż zimowa, zaimek osobowy w celowniku, towary i ich cechy, sprzedawanie i kupowanie, polecenie produktów, zakupy przez Internet. Powtórzenie i utrwalenie wiadomości z rozdziału, sprawdzian 09/10.2024</p> <p>Kapitel 4 Na stołówce, potrawy w menu szkolnym, posiłki i ich przygotowywanie, nasz piknik, wyrażanie opinii o jedzeniu i potrawach, tryb rozkazujący, zasady zachowania przy stole, zastawa stołowa, zdania okolicznikowe przyczyny z <i>weil</i> (z czasownikiem modalnym), opis posiłków, lokale gastronomiczne, jedzenie na mieście, przyzwyczajenia związane ze spożywaniem posiłków w Niemczech, sposób spożywania posiłków w Niemczech z przyzwyczajeniami w Polsce. Powtórzenie i utrwalenie wiadomości z rozdziału, sprawdzian 10/11.2024</p> <p>Kapitel 5 Opis samopoczucia, dialog u lekarza, w aptece, wypadki w domu, powody nieobecności Powtórzenie i utrwalenie wiadomości z rozdziału, sprawdzian 12.2024</p> <p>Kapitel 6 Festiwale, nazwy geograficzne w roli przydawki Uczestnictwo w kulturze, informacje radiowe i rozmowy telefoniczne na temat wydarzeń kulturalnych, wyrażanie opinii o sztuce Partykiły stopniujące Wypowiedzi na temat sztuki wizualnej Zdania okolicznikowe warunku z <i>wenn</i> Muzyka, gatunki muzyczne, upodobania muzyczne i kulturalne, rodzaje książek i ich opis, biografie twórców z krajów niemieckojęzycznych, twórcy i ich dzieła. Powtórzenie wiadomości Sprawdzian: 02.2025</p> <p>Kapitel 7 Opisy różnych wynalazków Przysłówek womit Rola urzędzeń w sytuacjach codziennych Czynności związane z obsługą podstawowych urzędzeń technicznych Czynności związane z obsługą komputera Wynalazcy i ich osiągnięcia Powtórzenie wiadomości Sprawdzian: 03/04.2025</p> <p>Kapitel 8 Zawody i czynności z nimi związane Zdania dopełnieniowe z <i>dass</i> Oceniam swoje mocne i słabe strony Czasownik modalny <i>duerfen</i> Ogłoszenia o pracę Oferty pracy dla młodzieży Powtórzenie wiadomości Sprawdzian: 05/06.2025</p>	

Podręczniki obowiązkowe:

Perfekt 2; Perfekt 3

Zalecane dodatkowe pomoce dydaktyczne:

Płyta CD

Wymagania formalne:

Zeszyt, podręcznik, ćwiczenie, zeszyt, płyta CD

Formy sprawdzania wiadomości:

- praca klasowa poprzedzona lekcją powtórzeniową, zapowiadana z tygodniowym wyprzedzeniem,
- sprawdzian pisemny z zamkniętej partii materiału, zapowiadany z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, może mieć formę testu,
- sprawdzian z trzech ostatnich lekcji, zapowiadany lub nie, może mieć formę testu,
- kartkówka może odbyć się bez zapowiadania i obejmuje trzy ostatnie jednostki lekcyjne, może mieć formę testu, czas jej trwania jest nie dłuższy niż 15 minut,
- odpowiedź ustna,
- praca przy komputerze,
- praca domowa,
- aktywność i postawa na lekcji (zależnie od sytuacji stworzonych na lekcji, nie musi dotyczyć wszystkich uczniów).

Inne źródła oceny do wyboru przez nauczyciela:

- praca na lekcji,
- udział w konkursach przedmiotowych,
- udział w olimpiadach,
- referaty,
- wykonywanie pomocy szkolnych,
- inne prace dodatkowe – do wyboru przez nauczyciela.

Uwagi o ocenianiu:

- uczeń raz w semestrze może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (nie dotyczy to zapowiedzianych sprawdzianów i kartkówek),
- jeżeli z przyczyn usprawiedliwionych uczeń nie może przystąpić do sprawdzianu z całą klasą, to powinien uczynić w terminie wyznaczonym przez nauczyciela (w przeciwnym razie otrzyma ocenę niedostateczną),
- w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności na sprawdzianie uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną,
- kartkówki nie podlegają poprawie, chyba że nauczyciel udzieli zgody
- minimalna ilość ocen w każdym półroczu- 3 oceny.

Kryteria wymagań na poszczególne oceny znajdują się pod linkiem:

<https://docs.google.com/document/d/1VHFCas8NXeNREDtJRZOSmFMFdq8MkAdXutmhlj1ljyg/edit?usp=sharing>

TABELA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH

Przedmiot: JĘZYK NIEMIECKI	Klasa: 3TSi grupa 1
Nauczyciel: Sylwia Kościelniak-Rychlik	Poziom: podstawowy
Tygodniowy wymiar godzin wg planu: 2	Półrocze I i II
Program nauczania: Program nauczania języka niemieckiego w liceum ogólnokształcącym i technikum na podbudowie nauki w ośmioletniej szkole podstawowej. Zakres podstawowy. Wariant III.2. Anna Abramczyk. Pearson – aneksowany	
PERFEKT 2	
KAPITEL 2 Stopniowanie przymiotników i przysłówków, środki transportu i korzystanie z nich, zdania okolicznikowe przyczyny z <i>weil</i> , wpis na blogu na temat jazdy rowerem, trasy turystyczne w Niemczech, tekst reklamowy o ciekawej trasie turystycznej lub rowerowej, ankieta w klasie na temat korzystania ze środków transportu. Powtórzenie i utrwalenie wiadomości z rozdziału, sprawdzian – wrzesień	
KAPITEL 3 Przyimki lokalne z celownikiem; nazwy produktów spożywczych bez rodzajnika, rodzaje sklepów, robienie zakupów, artykuły spożywcze; określenia ilości i wagi, towary i ich cechy, lista produktów spożywczych, które są potrzebne do przygotowania wybranej potrawy, wyprzedaż zimowa, zaimek osobowy w celowniku, towary i ich cechy, sprzedawanie i kupowanie, polecanie produktów, zakupy przez Internet. Powtórzenie i utrwalenie wiadomości z rozdziału, sprawdzian – październik	
KAPITEL 4 Na stołówce, potrawy w menu szkolnym, posiłki i ich przygotowywanie, nasz piknik, wyrażanie opinii o jedzeniu i potrawach, tryb rozkazujący, zasady zachowania przy stole, zastawa stołowa, zdania okolicznikowe przyczyny z <i>weil</i> (z czasownikiem modalnym), opis posiłków, lokale gastronomiczne, jedzenie na mieście, przyzwyczajenia związane ze spożywaniem posiłków w Niemczech, sposób spożywania posiłków w Niemczech, porównanie z przyzwyczajeniami w Polsce. Powtórzenie i utrwalenie wiadomości z rozdziału, sprawdzian – listopad	
KAPITEL 5 Jak się czujesz? Samopoczucie i dolegliwości, wizyta u lekarza, dialogi u lekarza, opis choroby, słownictwo związane z zachorowaniami, objawy i leczenie, czasownik modalny <i>sollen</i> , wiadomość z zaleceniami dla chorego kolegi, rodzaje lekarstw, częstotliwość i sposób ich zażywania, w aptece, w szpitalu, czas przeszły <i>Präteritum</i> czasowników modalnych (<i>können, müssen, wollen</i>), przyczyny nieobecności w szkole. Powtórzenie i utrwalenie wiadomości z rozdziału, sprawdzian – luty	
KAPITEL 6 Festiwale, nazwy geograficzne w roli przydawki, uczestnictwo w kulturze, informacje radiowe i rozmowy telefoniczne na temat wydarzeń kulturalnych, wyrażanie opinii o sztuce; partykuły stopniujące, wypowiedzi na temat sztuki wizualnej, zdania okolicznikowe warunku z <i>wenn</i> , muzyka, gatunki muzyczne, upodobania muzyczne i kulturalne, rodzaje książek i ich opis, biografie twórców z krajów niemieckojęzycznych, twórcy i ich dzieła. Powtórzenie i utrwalenie wiadomości z rozdziału, sprawdzian – marzec/ kwiecień	
KAPITEL 7 Technika, nauka. Czym robisz zdjęcia? Korzystanie z urządzeń technicznych, przysłówki <i>womit</i> , obsługa urządzeń technicznych, instrukcja obsługi urządzenia technicznego, czynności związane z obsługą komputera, budowa komputera, wynalazki i wynalazcy, elementy wiedzy o krajach niemieckojęzycznych, twój własny wynalazek. Powtórzenie i utrwalenie wiadomości z rozdziału, sprawdzian – kwiecień/ maj	
KAPITEL 8 Zawody i czynności z nimi związane, popularne zawody, nowoczesne zawody, zdania dopełniowe z „ <i>dass</i> ”, cechy charakteru, pozytywne i negatywne określenia osobowości, opis swoich mocnych i słabych stron oraz charakterystyka innych osób, czasownik modalny <i>dürfen</i> , praca dorywcza, określanie pozwolenia lub zakazu, ogłoszenie o pracę, poszukiwanie pracy dla młodzieży, ciekawe miejsca w krajach niemieckojęzycznych do pracy i zwiedzania. Powtórzenie wiadomości, sprawdzian – maj/ czerwiec	
UWAGA: Terminy sprawdzianów mogą ulec zmianie. Jest to uzależnione od ilości przerobionej partii materiału oraz od specyfiki zespołu klasowego, od poziomu rozwoju społeczno – emocjonalnego uczniów i od stopnia trudności danego tematu.	
Podręczniki obowiązkowe: PERFEKT 2 (podręcznik i zeszyt ćwiczeń)	
Zalecane dodatkowe pomoce dydaktyczne: Płyta cd, Gramatyka języka niemieckiego z ćwiczeniami	
Wymagania formalne: zeszyt, podręcznik z zeszytem ćwiczeń	

Zespół Szkół Górniczo-Energetycznych im. S. Staszica w Koninie
rok szkolny 2024/25

Formy sprawdzania wiadomości: <ul style="list-style-type: none">- test sprawdzający poprzedzony lekcją powtórzeniową, zapowiadany z tygodniowym wyprzedzeniem,- sprawdzian leksykalny (obejmujący 1 blok tematyczny),- sprawdzian z trzech ostatnich lekcji, zapowiadany lub nie, może mieć formę testu,- kartkówka może odbyć się bez zapowiadania i obejmuje ostatnią poprzedzającą jednostkę lekcyjną, może mieć formę testu, czas jej trwania jest nie dłuższy niż 15 minut,- odpowiedź ustna,- wypowiedzi pisemne (redagowane przez ucznia na lekcji),- praca domowa,- obecność i aktywność na lekcji,- wysoka frekwencja.	Inne źródła oceny do wyboru przez nauczyciela: <ul style="list-style-type: none">- praca na lekcji,- udział w konkursach przedmiotowych i kołach zainteresowań,- wykonywanie pomocy szkolnych.
Uwagi o ocenianiu: <ul style="list-style-type: none">- uczeń 1 raz w semestrze może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (nie dotyczy to zapowiedzianych sprawdzianów),- jeżeli z przyczyn usprawiedliwionych uczeń nie może przystąpić do sprawdzianu z całą klasą, to powinien uczynić w terminie wyznaczonym przez nauczyciela (kolejna lekcja języka niemieckiego) - w przeciwnym razie otrzyma ocenę niedostateczną,- w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności na sprawdzianie uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną,- kartkówki nie podlegają poprawie,- aktywność ucznia na lekcji: 5 plusów to ocena bardzo dobra,- brak pracy domowej (po wykorzystaniu nieprzygotowania) – ocena niedostateczna.	

Szczegółowe wymagania na poszczególne oceny znajdują się w pliku pod poniższym linkiem:

<https://drive.google.com/file/d/1hCjWpw1JPXcqhkhy1YxWc4imDOdimhA/view?usp=sharing>

TABELA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH

Przedmiot: język polski	Klasa: 3TSi
Nauczyciel: Monika Juzala	Poziom: podstawowy
Tygodniowy wymiar godzin wg planu: 4	Półroczce I i II
Program nauczania: Program nauczania języka polskiego w liceum ogólnokształcącym i technikum zgodny z nową podstawą programową, <i>Oblicza epok</i> , WSiP.	
Zakres materiału wraz z przybliżonym rozkładem terminów prac klasowych, sprawdzianów uzgodnionych: Pozytywizm Bolesław Prus, <i>Lalka</i> Eliza Orzeszkowa, <i>Gloria victis</i> Henryk Sienkiewicz, <i>Potop</i> (fragmenty) Henryk Sienkiewicz, <i>Listy z podróży do Ameryki</i> Sprawdzian: listopad/grudzień Młoda Polska Fiodor Dostojewski, <i>Zbrodnia i kara</i> Stanisław Wyspiański, <i>Wesele</i> Władysław Stanisław Reymont, <i>Chłopi</i> (fragmenty) Wybrane wiersze: Kazimierza Przerwy Tetmajera, Leopolda Staffa Sprawdzian: marzec Ponadto: kartkówki ze znajomości treści lektury na lekcji rozpoczynającej omawianie utworu; sprawdzenie umiejętności tworzenia dłuższej pracy pisemnej oraz czytania tekstu ze zrozumieniem.	
Podręczniki obowiązkowe: Adam Kalbarczyk, Dariusz Chemperek, Dariusz Trzeźniowski, <i>Oblicza epok</i> , Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne. Język polski. Podręcznik. Liceum i technikum. Klasa 2, część 2, klasa 3, cz. 1 Zakres podstawowy i rozszerzony. Zalecane dodatkowe pomoce dydaktyczne: lektury	
Wymagania formalne: Podręcznik, lektury, zeszyty	
Formy sprawdzania wiadomości: <ul style="list-style-type: none">– praca klasowa poprzedzona lekcją powtórzeniową, zapowiadana z tygodniowym wyprzedzeniem,– sprawdzian pisemny z zamkniętej partii materiału, zapowiadany z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, może mieć formę testu,– sprawdzian z trzech ostatnich lekcji, zapowiadany lub nie, może mieć formę testu,– kartkówka może odbyć się bez zapowiadania i obejmuje ostatnią poprzedzającą jednostkę lekcyjną, może mieć formę testu, czas jej trwania jest nie dłuższy niż 15 minut,– odpowiedź ustna,– praca przy komputerze,– praca domowa,– aktywność i postawa na lekcji (zależnie od sytuacji stworzonych na lekcji, nie musi dotyczyć wszystkich uczniów).	Inne źródła oceny do wyboru przez nauczyciela: <ul style="list-style-type: none">– praca na lekcji,– udział w konkursach przedmiotowych,– udział w olimpiadach,– referaty,– wykonywanie pomocy szkolnych,– inne prace dodatkowe – do wyboru przez nauczyciela.
Uwagi o ocenianiu: <ul style="list-style-type: none">– uczeń dwa razy w semestrze może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (nie dotyczy to zapowiedzianych sprawdzianów),– jeżeli z przyczyn usprawiedliwionych uczeń nie może przystąpić do sprawdzianu z całą klasą, to powinien uczynić w terminie wyznaczonym przez nauczyciela (w przeciwnym razie otrzyma ocenę niedostateczną),– w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności na sprawdzianie uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną,– kartkówki nie podlegają poprawie.	
Wymagania na poszczególne oceny:	

Ogólne kryteria oceniania dla klasy III szkoły średniej					
ZAKRES PODSTAWOWY					
Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:	Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:	Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:
<ul style="list-style-type: none"> ● nie przyswoił podstawowych wiadomości i umiejętności z zakresu podstawowego, co nie pozwala na kontynuację nauki w klasie wyższej; ● nie rozumie większości wiadomości z zakresu programu nauczania; ● nie umie stosować nabytej wiedzy; ● nie potrafi zaprezentować zdobytej wiedzy; ● nie utrwała 	<ul style="list-style-type: none"> ● wykazuje pewne braki w opanowaniu podstawowych wiadomości i umiejętności z zakresu podstawowego; ● nie rozumie niektórych zagadnień materiału programowego; ● stosuje zdobytą wiedzę przy pomocy nauczyciela; ● często popełnia błędy językowe w wypowiedziach ustnych i pisemnych; ● ma trudności w utrwalaniu 	<ul style="list-style-type: none"> ● opanował wiadomości i umiejętności z zakresu podstawowego; ● rozumie zdobytą wiedzę; ● stara się samodzielnie zastosować zdobytą wiedzę; ● popełnia nieliczne błędy językowe w wypowiedziach ustnych i pisemnych; ● przejawia braki w trwałym opanowaniu materiału 	<ul style="list-style-type: none"> ● opanował wiadomości i umiejętności z zakresu podstawowego; ● rozumie zdobytą wiedzę; ● stosuje zdobytą wiedzę; ● popełnia drobne usterki językowe w wypowiedziach ustnych i pisemnych; ● w każdej sytuacji wykazuje się dobrą znajomością zdobytej wiedzy. 	<ul style="list-style-type: none"> ● opanował wszystkie wiadomości i umiejętności z zakresu podstawowego; ● samodzielnie interpretuje posiadane wiadomości; ● swobodnie stosuje zdobytą wiedzę; ● wdrożony do autokorekty stara się nie popełniać błędów językowych w swoich wypowiedziach ustnych i pisemnych; ● swobodnie operuje wiedzą z zakresu 	<ul style="list-style-type: none"> ● biegle opanował wszystkie wiadomości i umiejętności z zakresu podstawowego lub dodatkowo przyswoił wiadomości wykraczające poza zakres programu nauczania; ● interpretuje zdobytą wiedzę w sposób samodzielny i oryginalny; ● twórczo wykorzystuje zdobyte wiadomości w sytuacjach problemowych; ● prezentuje wiedzę, posługując się precyzyjnym językiem i bogatym słownictwem; ● swobodnie operuje

zdobytej wiedzy.	zdobytej wiedzy.	programowego.		podstawowego.	wiedzą pochodzącą z różnych źródeł.
Szczegółowe kryteria oceniania dla klasy III szkoły średniej					
ZAKRES PODSTAWOWY					
Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie spełnia kryteriów na ocenę dopuszczającą.					
Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:	Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:	
I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich					
<ul style="list-style-type: none"> rozumie podstawy podziału literatury na epoki; wymienia epoki literackie w porządku chronologicznym od starożytności do literatury wojny i okupacji; z pomocą nauczyciela sytuuje utwory literackie w poszczególnych okresach, w szczególności 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie podstawy podziału literatury na epoki: starożytność, średniowiecze, renesans, barok, oświecenie, romantyzm, pozytywizm, Młoda Polska, dwudziestolecie międzywojenne, literatura wojny i okupacji; wymienia epoki literackie w porządku chronologicznym od starożytności do literatury wojny i okupacji; sytuuje utwory literackie 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie podział literatury na epoki: starożytność, średniowiecze, renesans, barok, oświecenie, romantyzm, pozytywizm, Młoda Polska, dwudziestolecie międzywojenne, literatura wojny i okupacji; wymienia epoki literackie w porządku chronologicznym od starożytności do literatury wojny i okupacji; sytuuje utwory literackie 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie podział literatury na epoki i procesy z tym związane; wymienia epoki literackie w porządku chronologicznym od starożytności do literatury wojny i okupacji; sytuuje utwory literackie w poszczególnych okresach, w szczególności w pozytywizmie i Młodej Polsce oraz w pozostałych (dotyczy nawiązań i kontekstów); używa też terminów: modernizm, <i>fin</i> 	<ul style="list-style-type: none"> odczytuje teksty z podstawy programowej na poziomie dosłownym, przenośnym i symbolicznym; rozumie podział literatury na epoki i procesy z tym związane; wymienia epoki literackie w porządku chronologicznym od starożytności do literatury wojny i okupacji; trafnie sytuuje utwory literackie w poszczególnych okresach, w 	

<p>w pozytywizmie i Młodej Polsce;</p> <ul style="list-style-type: none"> • na ogół trafnie rozpoznaje konwencje literackie: realistyczną i fantastyczną; • rozróżnia podstawowe gatunki epickie, liryczne, dramatyczne i częściowo gatunki synkretyczne (np. balladę), w tym: gatunki poznane w szkole podstawowej (np. sonet, hymn, mit) oraz powieść realistyczną, powieść naturalistyczną, powieść historyczną, powieść o tematyce współczesnej, lament, erotyk, farsę, tragifarsę, dramat symboliczny, dramat realistyczny; poemat satyryczno-katastroficzny; satyrę; • rozpoznaje w tekście literackim środki wyrazu artystycznego poznane w szkole podstawowej 	<p>w poszczególnych okresach, w szczególności w pozytywizmie i Młodej Polsce;</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje konwencje literackie: realistyczną, fantastyczną, symboliczną; • poprawnie rozróżnia podstawowe gatunki epickie, liryczne, dramatyczne i częściowo gatunki synkretyczne, w tym: gatunki poznane w szkole podstawowej (np. sonet, hymn, mit) oraz powieść realistyczną, powieść naturalistyczną, powieść historyczną, powieść o tematyce współczesnej, lament, erotyk, farsę, tragifarsę, dramat symboliczny, dramat realistyczny; poemat satyryczno-katastroficzny; satyrę; • rozpoznaje w tekście literackim środki wyrazu artystycznego poznane 	<p>w poszczególnych okresach, w szczególności w pozytywizmie i Młodej Polsce; używa też terminów: modernizm, neoromantyzm, <i>fin de siècle</i>, międzywojnie;</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje konwencje literackie (realistyczną, fantastyczną, symboliczną, groteskową, naturalistyczną, mimetyczną) i określa ich cechy w utworach; • rozumie pojęcie genologii; rozróżnia gatunki epickie, liryczne, dramatyczne i synkretyczne, w tym: gatunki poznane w szkole podstawowej (np. sonet, hymn, mit) oraz powieść realistyczną, powieść naturalistyczną, powieść historyczną, powieść o tematyce współczesnej, lament, erotyk, farsę, tragifarsę, dramat symboliczny, dramat realistyczny; poemat satyryczno-katastroficzny; 	<p><i>de siècle</i>, neoromantyzm;</p> <ul style="list-style-type: none"> • właściwie rozpoznaje konwencje literackie (realistyczną, fantastyczną, symboliczną, groteskową, naturalistyczną i mimetyczną) i precyzyjnie określa ich cechy w utworach; • rozumie pojęcie genologii; rozróżnia gatunki epickie, liryczne, dramatyczne i synkretyczne, w tym: gatunki poznane w szkole podstawowej (np. sonet, hymn, mit) oraz powieść realistyczną, powieść naturalistyczną, powieść historyczną, powieść o tematyce współczesnej, lament, erotyk, farsę, tragifarsę, dramat symboliczny, dramat realistyczny; poemat satyryczno-katastroficzny; satyrę; wymienia cechy gatunkowe; • trafnie rozpoznaje w tekście literackim środki 	<p>szczegółności w pozytywizmie i Młodej Polsce oraz w pozostałych (dotyczy nawiązań i kontekstów); używa też terminów: modernizm, neoromantyzm, <i>fin de siècle</i>;</p> <ul style="list-style-type: none"> • właściwie rozpoznaje konwencje literackie (realistyczną, fantastyczną, symboliczną, groteskową naturalistyczną i mimetyczną) i precyzyjnie określa ich cechy w utworach; • rozumie pojęcie genologii; rozróżnia gatunki epickie, liryczne, dramatyczne i synkretyczne, w tym: gatunki poznane w szkole podstawowej (np. sonet, mit) oraz powieść realistyczną, powieść naturalistyczną, powieść historyczną, powieść o tematyce współczesnej, lament, hymn, erotyk, farsę, tragifarsę, dramat symboliczny, dramat realistyczny; poemat
--	--	---	--	--

<p>oraz niektóre środki znaczeniowe, leksykalne (np. frazeologizmy), składniowe (np. wyliczenie), i wersyfikacyjne (np. przerzutnię);</p> <ul style="list-style-type: none"> • przy pomocy nauczyciela interpretuje treści alegoryczne i symboliczne utworu literackiego; • na ogół trafnie rozpoznaje w tekstach literackich: komizm, humor, tragizm, patos; • na poziomie ogólnym rozumie pojęcie groteski; • zna i przy pomocy nauczyciela rozumie treść utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe dla zakresu podstawowego (Bolesław Prus, <i>Lalka</i>; Fiodor Dostojewski, 	<p>w szkole podstawowej oraz środki znaczeniowe (np. peryfrazę), leksykalne (np. frazeologizmy), składniowe (np. powtórzenie, wyliczenie), wersyfikacyjne (np. przerzutnię); próbuje określić ich funkcje w utworze literackim;</p> <ul style="list-style-type: none"> • interpretuje treści alegoryczne i symboliczne utworu literackiego; • rozpoznaje w tekstach literackich: ironię, komizm, tragizm, humor, patos; • rozumie pojęcie groteski i potrafi wymienić jej cechy; rozpoznaje ją w tekstach omawianych epok; • wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie 	<p>satyrę;</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje w tekście literackim środki wyrazu artystycznego poznane w szkole podstawowej oraz środki znaczeniowe (np. peryfrazę, hiperbolę); leksykalne, w tym frazeologizmy; składniowe (anaforę, epiforę, paralelizm, wyliczenie); wersyfikacyjne (w tym przerzutnię); określa ich funkcje; • interpretuje treści alegoryczne i symboliczne utworu literackiego; • rozpoznaje w tekstach literackich: ironię i autoironię, komizm, tragizm, humor, patos; określa ich funkcje w tekście; rozumie ich wartościujący charakter; • rozumie pojęcie groteski i potrafi wymienić jej cechy (m.in.: zerwanie z realizmem, prowadzenie 	<p>wyrazu artystycznego poznane w szkole podstawowej oraz środki znaczeniowe: oksymoron, peryfrazę, eufonię, hiperbolę; leksykalne, w tym frazeologizmy; składniowe: antytezę, paralelizm, wyliczenie, epiforę, elipsę; wersyfikacyjne, w tym przerzutnię; określa ich funkcje (np. ożywienie obrazu poetyckiego); wie, co jest dominantą stylistyczną ukształtowania danego utworu;</p> <ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie i wnikliwie interpretuje treści alegoryczne i symboliczne utworu literackiego; • rozpoznaje w tekstach literackich: ironię i autoironię, komizm, tragizm, humor, patos; określa ich funkcje w tekście i rozumie wartościujący charakter; omawia użycie ironii; • rozumie pojęcie groteski i potrafi wymienić jej cechy; rozpoznaje ją w 	<p>satyryczno-katastroficzny; satyrę; trafnie i szybko wymienia ich cechy gatunkowe;</p> <ul style="list-style-type: none"> • trafnie rozpoznaje w tekście literackim środki wyrazu artystycznego poznane w szkole podstawowej oraz środki znaczeniowe: oksymoron, peryfrazę, eufonię, hiperbolę; leksykalne, w tym frazeologizmy; składniowe: antytezę, paralelizm, wyliczenie, epiforę, elipsę; wersyfikacyjne, w tym przerzutnię; określa ich funkcje (np. ożywienie obrazu poetyckiego); wie, co jest dominantą stylistyczną ukształtowania danego utworu, przedstawia dowody na poparcie swojego stanowiska; • samodzielnie i wnikliwie interpretuje treści alegoryczne i symboliczne utworu literackiego; • trafnie rozpoznaje w tekstach literackich: ironię
--	--	---	---	--

<p><i>Zbrodnia i kara</i>; wybrane wiersze następujących poetów: Kazimierz Przerwa-Tetmajer, Leopold Staff; Stanisław Wyspiański, <i>Wesele</i>);</p> <ul style="list-style-type: none"> na poziomie ogólnym rozpoznaje tematykę i problematykę omawianych tekstów modernistycznych, międzywojnia oraz literatury wojny i okupacji; na poziomie ogólnym i przy pomocy nauczyciela rozpoznaje sposoby kreowania w utworze literackim: świata przedstawionego (fabuły, bohaterów, akcji, wątków, motywów), narracji, sytuacji lirycznej rozumie pojęcie motywu literackiego i toposu, rozpoznaje podstawowe motywy i toposy (np. praca, 	<p>programowej jako lektury obowiązkowe dla zakresu podstawowego (Bolesław Prus, <i>Lalka</i>, Fiodor Dostojewski, <i>Zbrodnia i kara</i>; wybrane wiersze następujących poetów: Kazimierz Przerwa-Tetmajer, Leopold Staff; Stanisław Wyspiański, <i>Wesele</i>);</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje tematykę i problematykę omawianych tekstów oraz ich związek z programami i ideami epoki literackiej; rozpoznaje sposoby kreowania w utworze literackim: świata przedstawionego (fabuły, bohaterów, akcji, wątków, motywów), narracji, sytuacji lirycznej; podejmuje próbę ich interpretacji i wartościowania; rozumie pojęcie motywu literackiego i toposu, rozpoznaje 	<p>absurdalnych sytuacji i zdarzeń, naruszenie zasad logiki i prawdopodobieństwa; łączenie przeciwieństw w organizacji świata przedstawionego, stosowanie deformacji, wyolbrzymienia, parodii); rozpoznaje ją w tekstach omawianych epok oraz w tekstach będących nawiązaniem;</p> <ul style="list-style-type: none"> wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe dla zakresu podstawowego (Bolesław Prus, <i>Lalka</i>, Fiodor Dostojewski, <i>Zbrodnia i kara</i>; wybrane wiersze następujących poetów: Kazimierz Przerwa-Tetmajer, Leopold Staff; Stanisław Wyspiański, <i>Wesele</i>); rozpoznaje tematykę i problematykę 	<p>tekstach omawianych epok oraz w tekstach będących nawiązaniem; określa jej artystyczny i wartościujący charakter;</p> <ul style="list-style-type: none"> wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe dla zakresu podstawowego (Bolesław Prus, <i>Lalka</i>, Fiodor Dostojewski, <i>Zbrodnia i kara</i>; wybrane wiersze następujących poetów: Kazimierz Przerwa-Tetmajer, Leopold Staff; Stanisław Wyspiański, <i>Wesele</i>); rozpoznaje tematykę i problematykę omawianych tekstów oraz ich związek z programami i ideami epoki literackiej; zjawiskami społecznymi, historycznymi, egzystencjalnymi i estetycznymi (np. realizm, naturalizm, empiryzm, utylitaryzm, scjentyzm, organicyzm, ewolucjonizm, 	<p>i autoironię, komizm, tragizm, humor, patos; określa ich funkcje w tekście i rozumie wartościujący charakter; omawia, interpretuje ich użycie, stawia hipotezy;</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcie groteski i potrafi wymienić jej cechy; rozpoznaje ją w tekstach omawianych epok oraz tekstach będących nawiązaniem; określa jej artystyczny i wartościujący charakter; wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe dla zakresu podstawowego (Bolesław Prus, <i>Lalka</i>, Fiodor Dostojewski, <i>Zbrodnia i kara</i>; wybrane wiersze następujących poetów: Kazimierz Przerwa-Tetmajer, Leopold Staff; Stanisław Wyspiański, <i>Wesele</i>);
--	---	---	---	---

<p>miasto, przyroda, pieniądz, rola kobiety, mogiła, heroizm, jednostka a społeczeństwo, spór pokoleniowy; problematyka egzystencjalna, melancholia, spleen, Tatry, wieś, natura, artysta a filister, erotyka, chłopomania);</p> <ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela odwołuje się do wybranych tekstów poznanych w szkole podstawowej, w tym: <i>Pieśni świętojańskiej o Sobótce</i> Jana Kochanowskiego, <i>Dziadów</i> cz. II oraz <i>Pana Tadeusza</i> Adama Mickiewicza; • podejmuje próbę porównywania utworów literackich lub ich fragmentów; • przedstawia z pomocą nauczyciela propozycję odczytania 	<p>podstawowe motywy i topoty (np. praca, miasto, przyroda, pieniądz, rola kobiety, mogiła, heroizm, jednostka a społeczeństwo, spór pokoleniowy; problematyka egzystencjalna, melancholia, spleen, Tatry, wieś, natura, artysta a filister, erotyka, chłopomania);</p> <ul style="list-style-type: none"> • potrafi odwołać się do wiedzy o tekstach poznanych w szkole podstawowej, w tym: <i>Pieśni świętojańskiej o Sobótce</i> Jana Kochanowskiego, <i>Dziadów</i> cz. II oraz <i>Pana Tadeusza</i> Adama Mickiewicza; • porównuje utwory literackie lub ich fragmenty, dostrzega kontynuacje i nawiązania w porównywanych utworach; • przedstawia 	<p>omawianych tekstów oraz ich związek z programami i ideami epoki literackiej; zjawiskami społecznymi, historycznymi, egzystencjalnymi i estetycznymi (np. realizm, naturalizm, empiryzm, utylitaryzm, scjentyzm, organicyzm, ewolucjonizm, marksizm, egalitaryzm; zmiany cywilizacyjne, asymilacja Żydów, emancypacja kobiet, praca organiczna, praca u podstaw, symbolizm, naturalizm, antyestetyzm, parnasizm; korespondencja sztuk; dekadentyzm, franciszkanizm, katastrofizm; Tatry, chłopomania, status artysty, artysta a filister, spleen; cyganeria krakowska, bohema francuska; kontrkultura, „poeci przekłęci”; sztuka poetycka; koncepcja sztuki; nirwana; koncepcja nadczłowieka; klasycyzm; impresjonizm; ekspresjonizm); poddaje je</p>	<p>marksizm, egalitaryzm; zmiany cywilizacyjne, asymilacja Żydów, emancypacja kobiet, praca organiczna, praca u podstaw; symbolizm, naturalizm, antyestetyzm, parnasizm; korespondencja sztuk; dekadentyzm, franciszkanizm, katastrofizm; Tatry, chłopomania, status artysty, artysta a filister, spleen; cyganeria krakowska, bohema francuska; kontrkultura, „poeci przekłęci”; sztuka poetycka; koncepcja sztuki; nirwana; koncepcja nadczłowieka; klasycyzm; impresjonizm; ekspresjonizm) i poddaje je refleksji;</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje sposoby kreowania w utworze literackim: świata przedstawionego (fabuły, bohaterów, akcji, wątków, motywów), narracji, sytuacji lirycznej; interpretuje je i wartościuje, np. rozpoznaje sposoby kreowania w utworze literackim: świata 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje tematykę i problematykę omawianych tekstów oraz ich związek z programami i ideami epoki literackiej; zjawiskami społecznymi, historycznymi, egzystencjalnymi i estetycznymi (np. realizm, naturalizm, empiryzm, utylitaryzm, scjentyzm, organicyzm, ewolucjonizm, marksizm, egalitaryzm; zmiany cywilizacyjne, asymilacja Żydów, emancypacja kobiet, praca organiczna, praca u podstaw; symbolizm, naturalizm, antyestetyzm, parnasizm; korespondencja sztuk; dekadentyzm, franciszkanizm, katastrofizm; Tatry, chłopomania, status artysty, artysta a filister, spleen; cyganeria krakowska, bohema francuska; kontrkultura, „poeci przekłęci”; sztuka poetycka; koncepcja sztuki; nirwana; koncepcja nadczłowieka; klasycyzm; impresjonizm; ekspresjonizm) i poddaje je
---	--	---	---	--

<p>utworu na poziomie dosłownym;</p> <ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela wykorzystuje w interpretacji utworów literackich kontekst historycznoliteracki i biograficzny; • rozpoznaje obecne w utworach literackich wybrane wartości uniwersalne (np. platońską triadę: dobro, piękno, prawda; miłość, wolność; rodzina) i wybrane wartości narodowe, np. tradycja. 	<p>propozycję odczytania utworu na poziomie dosłownym;</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje w interpretacji utworów literackich kontekst historycznoliteracki, biograficzny, kulturowy; • rozpoznaje obecne w utworach literackich wartości uniwersalne (np. platońską triadę: dobro, piękno, prawda; miłość, wolność, odwaga, altruizm, tolerancja, odpowiedzialność, szacunek; rodzina) i wybrane wartości narodowe (np. tradycja, patriotyzm). 	<p>refleksji;</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje sposoby kreowania w utworze literackim: świata przedstawionego (fabuły, bohaterów, akcji, wątków, motywów), narracji, sytuacji lirycznej; interpretuje je i wartościuje (np. rozpoznaje różne sposoby narracji: realistycznego obserwatora, wsiowego gadułę, stylizatora młodopolskiego; definiuje nowy typ narratora; wskazuje podobieństwa i różnice w kreacji bohatera uzależnionego od relacji rodzinnych, udowadnia jego złożoną osobowość i rozdarcie wewnętrzne; rozpoznaje różne typy bohaterów literackich: prostego człowieka; bohatera pełnego sprzeczności i wewnętrznych dylematów, bohatera poszukującego swojego „ja”; analizuje proces 	<p>przedstawionego (fabuły, bohaterów, akcji, wątków, motywów), narracji, sytuacji lirycznej; interpretuje je i wartościuje (np. rozpoznaje różne sposoby narracji: realistycznego obserwatora, wsiowego gadułę, stylizatora młodopolskiego; definiuje nowy typ narratora; wskazuje podobieństwa i różnice w kreacji bohatera uzależnionego od relacji rodzinnych, udowadnia jego złożoną osobowość i rozdarcie wewnętrzne; rozpoznaje różne typy bohaterów literackich: prostego człowieka; bohatera pełnego sprzeczności i wewnętrznych dylematów, bohatera poszukującego swojego „ja”; analizuje proces dojrzewania bohatera; dostrzega: retrospekcję; mowę pozornie zależną);</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcie motywu literackiego i toposu, rozpoznaje motywy i toposy (np. praca, miasto, 	<p>refleksji;</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje sposoby kreowania w utworze literackim: świata przedstawionego (fabuły, bohaterów, akcji, wątków, motywów), narracji, sytuacji lirycznej; interpretuje je i wartościuje, np. rozpoznaje sposoby kreowania w utworze literackim: świata przedstawionego (fabuły, bohaterów, akcji, wątków, motywów), narracji, sytuacji lirycznej; interpretuje je i wartościuje (np. rozpoznaje różne sposoby narracji: realistycznego obserwatora, wsiowego gadułę, stylizatora młodopolskiego; definiuje nowy typ narratora; wskazuje podobieństwa i różnice w kreacji bohatera uzależnionego od relacji rodzinnych, udowadnia jego złożoną osobowość i rozdarcie wewnętrzne; rozpoznaje różne typy bohaterów literackich: prostego człowieka; bohatera pełnego sprzeczności
--	--	---	--	---

		<p>dojrzewania bohatera; dostrzega retrospekcję; mowę pozornie zależną);</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcie motywu literackiego i toposu, rozpoznaje motywy i toposy (np. problematyka egzystencjalna, melancholia, spleen, Tatry, wieś, natura, artysta a filister, erotyka, chłopomania) oraz dostrzega żywotność motywów biblijnych i antycznych w utworach literackich; określa ich rolę w tworzeniu znaczeń uniwersalnych; • w interpretacji utworów literackich odwołuje się do tekstów poznanych w szkole podstawowej, w tym: <i>Pieśni świętojańskiej o Sobótce</i> Jana Kochanowskiego, <i>Dziadów</i> cz. II oraz <i>Pana Tadeusza</i> Adama Mickiewicza; • porównuje utwory 	<p>przyroda, pieniądz, rola kobiety, mogiła, heroizm, jednostka a społeczeństwo, spór pokoleniowy; problematyka egzystencjalna, melancholia, spleen, Tatry, wieś, natura, artysta a filister, erotyka, chłopomania) oraz dostrzega żywotność motywów biblijnych i antycznych w utworach literackich; określa ich rolę w tworzeniu znaczeń uniwersalnych;</p> <ul style="list-style-type: none"> • w interpretacji utworów literackich często i poprawnie odwołuje się do tekstów poznanych w szkole podstawowej, w tym: <i>Pieśni świętojańskiej o Sobótce</i> Jana Kochanowskiego, <i>Dziadów</i> cz. II oraz <i>Pana Tadeusza</i> Adama Mickiewicza; • konstruktywnie porównuje utwory literackie lub ich fragmenty, dostrzega kontynuacje i nawiązania w porównywanych 	<p>i wewnętrznych dylematów, bohatera poszukującego swojego „ja”; analizuje proces dojrzewania bohatera; dostrzega: retrospekcję; mowę pozornie zależną);</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcie motywu literackiego i toposu, rozpoznaje motywy i toposy (np. problematyka egzystencjalna, melancholia, spleen, Tatry, wieś, natura, artysta a filister, erotyka, chłopomania) oraz dostrzega żywotność motywów biblijnych i antycznych w utworach literackich; określa ich rolę w tworzeniu znaczeń uniwersalnych; • w interpretacji utworów literackich często i poprawnie odwołuje się do tekstów poznanych w szkole podstawowej, w tym: <i>Pieśni świętojańskiej o Sobótce</i> Jana Kochanowskiego, <i>Dziadów</i> cz. II oraz <i>Pana Tadeusza</i>
--	--	---	---	--

		<p>literackie lub ich fragmenty, dostrzega kontynuacje i nawiązania w porównywanych utworach, określa cechy wspólne i różne;</p> <ul style="list-style-type: none">• przedstawia propozycję interpretacji utworu, wskazuje w tekście miejsca, które mogą stanowić argumenty na poparcie jego propozycji interpretacyjnej;• wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, szczególnie kontekst historyczny, historycznoliteracki, polityczny, filozoficzny, społeczny, biograficzny, kulturowy, mitologiczny, biblijny, egzystencjalny• rozpoznaje obecne w utworach literackich wartości uniwersalne (np. platońską triadę: dobro, piękno, prawda; miłość, wolność, odwaga, altruizm, tolerancja,	<p>utworach, określa cechy wspólne i różne;</p> <ul style="list-style-type: none">• przedstawia własną, oryginalną i rzeczową propozycję interpretacji utworu, wskazuje w tekście miejsca, które mogą stanowić argumenty na poparcie jego propozycji interpretacyjnej; odwołuje się do własnych doświadczeń i obserwacji oraz wybranych tekstów kultury;• wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, szczególnie kontekst historyczny, polityczny, historycznoliteracki, kulturowy, filozoficzny, społeczny, biograficzny, biblijny, mitologiczny, egzystencjalny i inne;• trafnie rozpoznaje obecne w utworach literackich wartości uniwersalne (np. platońską triadę: dobro, piękno,	<p>Adama Mickiewicza;</p> <ul style="list-style-type: none">• konstruktywnie porównuje utwory literackie lub ich fragmenty, dostrzega kontynuacje i nawiązania w porównywanych utworach, określa cechy wspólne i różne;• przedstawia własną, oryginalną i rzeczową propozycję interpretacji utworu, wskazuje w tekście miejsca, które mogą stanowić argumenty na poparcie jego propozycji interpretacyjnej; odwołuje się do własnych doświadczeń i obserwacji oraz wybranych tekstów kultury;• wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, szczególnie kontekst historycznoliteracki, historyczny, polityczny, kulturowy, biblijny, filozoficzny, biograficzny, mitologiczny, społeczny
--	--	---	---	---

		odpowiedzialność, szacunek; rodzina) i narodowe (np. symbole narodowe, tradycja narodowa, patriotyzm, tożsamość); określa ich rolę i związek z problematyką utworu oraz znaczenie dla budowania własnego systemu wartości; wie, co to etyka conradowska.	prawda; miłość, wolność, odwaga, altruizm, odpowiedzialność, tolerancja, szacunek; rodzina) i narodowe (np. symbole narodowe, tradycja narodowa, patriotyzm, tożsamość); określa dokładnie ich rolę i związek z problematyką utworu oraz znaczenie dla budowania własnego systemu wartości; wie, co to etyka conradowska.	egzystencjalny i inne; <ul style="list-style-type: none"> trafnie rozpoznaje obecne w utworach literackich wartości uniwersalne (np. platońska triadę: dobro, piękno, prawda; miłość, wolność, odwaga, altruizm, odpowiedzialność, tolerancja, szacunek; rodzina) i narodowe (np. symbole narodowe, tradycja narodowa, patriotyzm, tożsamość); określa dokładnie ich rolę i związek z problematyką utworu oraz znaczenie dla budowania własnego systemu wartości; wie, co to etyka conradowska.
I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury				
Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:	Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:
<ul style="list-style-type: none"> potrafi przetwarzać i układać pod względem ważności proste informacje z tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> przetwarza i hierarchizuje informacje z tekstów (np. z publicystyki młodopolskiej) w stopniu umożliwiającym 	<ul style="list-style-type: none"> przetwarza i hierarchizuje informacje z tekstów, np. publicystycznych (z publicystyki 	<ul style="list-style-type: none"> szybko i sprawnie przetwarza i hierarchizuje informacje z tekstów, np. publicystycznych, (z publicystyki 	<ul style="list-style-type: none"> odczytuje dzieła sztuki z różnych dziedzin na poziomie dosłownym i przenośnym, porównuje ze sobą dzieła z różnych

<p>(np. z publicystyki młodopolskiej);</p> <ul style="list-style-type: none"> • przy pomocy nauczyciela analizuje strukturę tekstu: odczytuje jego sens, główną myśl, sposób prowadzenia wyводу oraz argumentację; • rozpoznaje niektóre teksty publicystyczne (artykuł), retoryczne (przemówienie) i popularnonaukowe (definicja, notatka encyklopedyczna); • wie, że starożytny teatr grecki wpłynął na rozwój sztuki teatralnej; • z pomocą nauczyciela rozumie pojęcie <i>katharsis</i>; • zazwyczaj potrafi odczytać na poziomie dosłownym pozaliterackie teksty 	<p>ich funkcjonalne wykorzystanie zarówno podczas lekcji, jak i w trakcie samodzielnej pracy;</p> <ul style="list-style-type: none"> • odczytuje sens utworu, jego główną myśl, sposób prowadzenia wyvodu oraz argumentację; • rozpoznaje specyfikę tekstów publicystycznych (artykuł, reportaż), retorycznych (przemówienie) i popularnonaukowych (notatka encyklopedyczna, definicja); wśród tekstów prasowych zazwyczaj rozróżnia wiadomość i komentarz; dostrzega zastosowane w tekstach środki językowe; • określa wpływ starożytnego teatru greckiego na rozwój sztuki teatralnej; wie, że przełom XIX i XX w. to czas wielkich przemian 	<p>młodopolskiej), popularnonaukowych, naukowych;</p> <ul style="list-style-type: none"> • analizuje strukturę tekstu: odczytuje jego sens, główną myśl, sposób prowadzenia wyvodu oraz argumentację; • rozpoznaje specyfikę tekstów publicystycznych (artykuł, reportaż), retorycznych (przemówienie), popularnonaukowych (notatka encyklopedyczna, definicja) i naukowych (rozprawa); wśród tekstów prasowych rozróżnia wiadomość i komentarz; rozpoznaje środki językowe zastosowane w tekstach; • określa wpływ starożytnego teatru greckiego na rozwój sztuki teatralnej; wie, że przełom XIX i XX w. to czas wielkich przemian w teatrze, nazwany Wielką Reformą Teatru; definiuje musical 	<p>młodopolskiej), popularnonaukowych, naukowych;</p> <ul style="list-style-type: none"> • poprawnie i dokładnie analizuje strukturę tekstu: odczytuje jego sens, główną myśl, sposób prowadzenia wyvodu oraz argumentację; • rozpoznaje specyfikę tekstów publicystycznych (artykuł, felieton, reportaż), retorycznych (przemówienie), popularnonaukowych (notatka encyklopedyczna, definicja) i naukowych (rozprawa); wśród tekstów prasowych rozróżnia wiadomość, komentarz; rozpoznaje środki językowe i ich funkcje zastosowane w tekstach; • odczytuje informacje i przekazy jawne i ukryte; • precyzyjnie określa wpływ starożytnego teatru greckiego na rozwój sztuki teatralnej; wie, że przełom 	<p>dziedzin sztuki i różnych epok;</p> <ul style="list-style-type: none"> • szybko i sprawnie przetwarza i hierarchizuje informacje z tekstów, np. publicystycznych (z publicystyki młodopolskiej), popularnonaukowych, naukowych; • poprawnie i dokładnie analizuje strukturę tekstu: odczytuje jego sens, główną myśl, sposób prowadzenia wyvodu oraz argumentację • rozpoznaje specyfikę tekstów publicystycznych (artykuł, felieton, reportaż), retorycznych (przemówienie), popularnonaukowych (notatka encyklopedyczna, definicja) i naukowych (rozprawa); wśród tekstów prasowych rozróżnia wiadomość, komentarz; szybko i trafnie rozpoznaje środki językowe i ich funkcje
--	---	---	---	---

<p>kultury;</p> <ul style="list-style-type: none"> • z reguły odróżnia dzieła kultury wysokiej od tekstów kultury popularnej. 	<p>w teatrze, nazwany Wielką Reformą Teatru;</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcie <i>katharsis</i>; • odczytuje na poziomie dosłownym pozaliterackie teksty kultury, stosując kod właściwy w danej dziedzinie sztuki; • odróżnia dzieła kultury wysokiej od tekstów kultury popularnej. 	<p>jako gatunek teatralny i filmowy; rozpoznaje specyfikę Teatru Telewizji;</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcie <i>katharsis</i> i charakteryzuje jego rolę w kształtowaniu odbioru dzieła; • odczytuje pozaliterackie teksty kultury, stosując kod właściwy w danej dziedzinie sztuki; • odróżnia dzieła kultury wysokiej od tekstów kultury popularnej; stosuje kryteria pozwalające odróżnić arcydzieło od kiczu. 	<p>XIX i XX w. to czas wielkich przemian w teatrze, nazwany Wielką Reformą Teatru; definiuje musical jako gatunek teatralny i filmowy; rozpoznaje specyfikę Teatru Telewizji;</p> <ul style="list-style-type: none"> • posługuje się pojęciem <i>katharsis</i> i charakteryzuje jego rolę w kształtowaniu odbioru dzieła; • na poziomie dosłownym i przenośnym odczytuje pozaliterackie teksty kultury, stosując kod właściwy w danej dziedzinie sztuki; • odróżnia dzieła kultury wysokiej od tekstów kultury popularnej; stosuje kryteria pozwalające odróżnić arcydzieło od kiczu. 	<p>zastosowane w tekstach;</p> <ul style="list-style-type: none"> • odczytuje informacje jawne i ukryte; • precyzyjnie określa wpływ starożytnego teatru greckiego na rozwój sztuki teatralnej; wie, że przełom XIX i XX w. to czas wielkich przemian w teatrze, nazwany Wielką Reformą Teatru; definiuje musical jako gatunek teatralny i filmowy; rozpoznaje specyfikę Teatru Telewizji; • posługuje się pojęciem <i>katharsis</i> i charakteryzuje jego rolę w kształtowaniu odbioru dzieła; • wyczerpująco charakteryzuje główne prądy filozoficzne oraz określa ich wpływ na kulturę epoki; • na poziomie dosłownym, przenośnym i symbolicznym odczytuje pozaliterackie
--	--	--	--	---

				<p>teksty kultury, stosując kod właściwy w danej dziedzinie sztuki;</p> <ul style="list-style-type: none"> • odróżnia dzieła kultury wysokiej od tekstów kultury popularnej; stosuje kryteria pozwalające odróżnić arcydzieło od kiczu.
II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego				
Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:	Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:
<ul style="list-style-type: none"> • przy pomocy nauczyciela wykorzystuje wiedzę z dziedziny fleksji, słowotwórstwa, frazeologii i składni do analizy i interpretacji tekstów oraz przy tworzeniu własnych wypowiedzi; • zna i potrafi rozróżnić typy zdań wielokrotnie złożonych; • z pomocą nauczyciela rozpoznaje 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje wiedzę z dziedziny fleksji, słowotwórstwa, frazeologii i składni do analizy i interpretacji tekstów oraz przy tworzeniu własnych wypowiedzi; • zna i potrafi rozróżnić typy zdań wielokrotnie złożonych; rozpoznaje ich funkcje w tekście; • potrafi 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje wiedzę z dziedziny fleksji, słowotwórstwa, frazeologii i składni do analizy i interpretacji tekstów oraz przy tworzeniu własnych wypowiedzi; • rozumie zróżnicowanie składniowe zdań wielokrotnie złożonych, rozpoznaje ich funkcje w tekście i wykorzystuje je do budowy wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę z dziedziny fleksji, słowotwórstwa, frazeologii i składni do analizy i interpretacji tekstów oraz przy tworzeniu własnych wypowiedzi; • rozumie zróżnicowanie składniowe zdań wielokrotnie złożonych, rozpoznaje ich funkcje w tekście i trafnie je wykorzystuje do budowy wypowiedzi o różnym 	<ul style="list-style-type: none"> • świadomie i funkcjonalnie stosuje zasady zróżnicowania językowego; • samodzielnie wzbogaca swoją wiedzę o języku; • funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę z dziedziny fleksji, słowotwórstwa, frazeologii i składni do analizy i interpretacji tekstów oraz przy tworzeniu własnych wypowiedzi;

<p>argumentacyjny charakter różnych konstrukcji składniowych;</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie, że szyk wyrazów w zdaniu ma wpływ na znaczenie wypowiedzi. 	<p>wykorzystać zdania złożone podrzędnie do budowania wypowiedzi o charakterze argumentacyjnym;</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie, że szyk wyrazów w zdaniu może zmieniać znaczenie wypowiedzi. 	<p>o różnym charakterze;</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje argumentacyjny charakter różnych konstrukcji składniowych i ich funkcje w tekście; wykorzystuje je do budowy własnych wypowiedzi; • rozumie rolę szyku wyrazów w zdaniu oraz określa rolę jego przekształceń w budowaniu znaczenia wypowiedzi. 	<p>charakterze;</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje argumentacyjny charakter różnych konstrukcji składniowych i ich funkcje w tekście; wykorzystuje je do budowy własnych wypowiedzi; • rozumie rolę szyku wyrazów w zdaniu oraz określa rolę jego przekształceń w budowaniu znaczenia wypowiedzi. 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie zróżnicowanie składniowe zdań wielokrotnie złożonych, rozpoznaje ich funkcje w tekście i trafnie je wykorzystuje do budowy wypowiedzi o różnym charakterze; • rozpoznaje argumentacyjny charakter różnych konstrukcji składniowych i ich funkcje w tekście; wykorzystuje je do budowy własnych wypowiedzi; • rozumie rolę szyku wyrazów w zdaniu oraz określa rolę jego przekształceń w budowaniu znaczenia wypowiedzi.
II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka				
<p>Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:</p>	<p>Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:</p>	<p>Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:</p>	<p>Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:</p>	<p>Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:</p>
<ul style="list-style-type: none"> • rozróżnia pojęcie stylu i stylizacji; • na poziomie ogólnym potrafi określić 	<ul style="list-style-type: none"> • rozróżnia pojęcie stylu i stylizacji; • określa rodzaje zapożyczeń w języku 	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje i rozróżnia pojęcie stylu i stylizacji; rozumie ich znaczenie w tekście; rozpoznaje styl 	<ul style="list-style-type: none"> • posługuje się pojęciami stylu i stylizacji; rozumie ich znaczenie w tekście; rozpoznaje styl młodopolski 	<ul style="list-style-type: none"> • posługuje się pojęciami stylu i stylizacji; rozumie ich znaczenie w tekście;

<p>podstawowe znaczenie zapożyczeń w tekście;</p> <ul style="list-style-type: none"> zna wybrane biblizmy, mitologizmy, sentencje, przysłowia i aforyzmy wywodzące się z mitologii, Biblii oraz polskiej tradycji kulturowej; rozpoznaje rodzaje stylizacji (np. biblijna, mitologiczna/ mityczna, kolokwializacja); dostrzega słownictwo o charakterze wartościującym. 	<p>polskim;</p> <ul style="list-style-type: none"> zna i rozumie biblizmy, mitologizmy, sentencje, przysłowia i aforyzmy obecne w literaturze na przestrzeni epok; rozpoznaje rodzaje stylizacji (biblijna, mitologiczna/ mityczna, kolokwializacja) oraz określa ich funkcje w tekście; rozpoznaje słownictwo o charakterze wartościującym; odróżnia słownictwo neutralne od słownictwa o zabarwieniu emocjonalnym/ nacechowanym. 	<p>młodopolski</p> <ul style="list-style-type: none"> poprawnie określa rodzaje zapożyczeń i próbuje określić sposób ich funkcjonowania w polszczyźnie poznanych epok; zna, rozumie i wykorzystuje biblizmy, mitologizmy, sentencje, przysłowia i aforyzmy obecne w polskim dziedzictwie kulturowym; poprawnie rozpoznaje i nazywa rodzaje stylizacji (biblijna, mitologiczna/ mityczna, kolokwializacja, stylizacja środowiskowa, dialektyzacja/ stylizacja gwarowa) oraz określa ich funkcje w tekście; odróżnia dialekt od gwary, zna rodzaje dialektyzmów; rozpoznaje słownictwo o charakterze wartościującym; odróżnia słownictwo neutralne od 	<p>(upoetyzowanie, oryginalne słownictwo, skomplikowana składnia, popularność sonetu)</p> <ul style="list-style-type: none"> dokładnie określa rodzaje zapożyczeń i sposób ich funkcjonowania w polszczyźnie poznanych epok; odnosi wskazane zjawiska do współczesnej polszczyzny; zna, rozumie i funkcjonalnie wykorzystuje biblizmy, mitologizmy, sentencje, przysłowia i aforyzmy obecne w polskim dziedzictwie kulturowym; rozpoznaje rodzaje stylizacji (biblijna, mitologiczna/ mityczna, kolokwializacja, stylizacja środowiskowa, archaizacja, dialektyzacja/ stylizacja gwarowa); trafnie określa ich funkcje w tekście; odróżnia dialekt od gwary, zna rodzaje dialektyzmów (fonetyczny, leksykalny, fleksyjny); 	<p>rozpoznaje styl młodopolski</p> <ul style="list-style-type: none"> dokładnie określa i nazywa rodzaje zapożyczeń i sposób ich funkcjonowania w polszczyźnie poznanych epok; odnosi wskazane zjawiska do współczesnej polszczyzny; zna, rozumie i funkcjonalnie wykorzystuje biblizmy, mitologizmy, sentencje, przysłowia i aforyzmy obecne w polskim dziedzictwie kulturowym; rozpoznaje rodzaje stylizacji (biblijna, mitologiczna/ mityczna, kolokwializacja, środowiskowa, archaizacja, dialektyzacja/ stylizacja gwarowa) oraz trafnie określa ich funkcje w tekście; odróżnia dialekt od gwary, zna rodzaje dialektyzmów; rozpoznaje słownictwo o charakterze wartościującym; odróżnia słownictwo neutralne od
--	---	---	---	--

		słownictwa o zabarwieniu emocjonalnym, oficjalne od potocznego.	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje słownictwo o charakterze wartościującym; odróżnia słownictwo neutralne od słownictwa o zabarwieniu emocjonalnym, oficjalne od potocznego. 	słownictwa o zabarwieniu emocjonalnym, oficjalne od potocznego.
II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka				
Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:	Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:
<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcie znaku językowego; wie, że język to system znaków; zna pojęcie aktu komunikacji językowej; potrafi wymienić funkcje tekstu; rozpoznaje z pomocą nauczyciela niektóre zjawiska powodujące niejednoznaczność wypowiedzi (np. przemilczenia, niedopowiedzenia); 	<ul style="list-style-type: none"> zna, rozumie i stosuje pojęcie znaku językowego oraz języka jako systemu znaków; rozróżnia typy znaków i określa ich funkcje w tekście; zna pojęcie aktu komunikacji językowej oraz jego składowe (komunikat, nadawca, odbiorca, kod, kontekst, kontakt); rozpoznaje i zazwyczaj określa funkcje tekstu (informatywną, poetycką, metajęzykową, ekspresywną, impresywną) 	<ul style="list-style-type: none"> zna, rozumie i stosuje pojęcie znaku językowego oraz języka jako systemu znaków; rozróżnia typy znaków i określa ich funkcje w tekście; zna i rozumie pojęcie aktu komunikacji językowej oraz jego składowe (komunikat, nadawca, odbiorca, kod, kontekst, kontakt); rozpoznaje i określa funkcje tekstu (informatywną, poetycką, metajęzykową, ekspresywną, impresywną) 	<ul style="list-style-type: none"> zna, rozumie i stosuje pojęcie znaku językowego oraz języka jako systemu znaków; trafnie rozróżnia typy znaków i określa ich funkcje w tekście; posługuje się pojęciem aktu komunikacji językowej oraz jego składowymi (komunikat, nadawca, odbiorca, kod, kontekst, kontakt); rozpoznaje i określa funkcje tekstu (informatywną, poetycką, metajęzykową, ekspresywną, impresywną – 	<ul style="list-style-type: none"> świadomie i funkcjonalnie stosuje zasady komunikacji wypowiedzi i kultury języka; zna, rozumie i stosuje pojęcie znaku językowego oraz języka jako systemu znaków; trafnie rozróżnia typy znaków i określa ich funkcje w tekście; sprawnie posługuje się pojęciem aktu komunikacji językowej oraz jego składowymi (komunikat, nadawca, odbiorca, kod, kontekst,

<ul style="list-style-type: none"> • stosuje niektóre zasady etyki wypowiedzi; wartościuje wybrane wypowiedzi językowe, stosując przejrzyste (jednoznaczne) kryteria, np. prawda – fałsz, poprawność – niepoprawność; • na ogół stosuje zasady etykiety językowej w wypowiedziach ustnych i pisemnych odpowiednio do sytuacji; • z pomocą nauczyciela dostrzega zmiany w komunikacji językowej związane z rozwojem jej form (np. komunikacji internetowej). 	<p>– w tym perswazyjną);</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje niektóre zjawiska powodujące niejednoznaczność wypowiedzi (np. paradoksy, przemilczenia, grę słów, niedopowiedzenia, homonimie); • stara się posługiwać różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej; • stosuje zasady etyki wypowiedzi; • w wypowiedziach ustnych i pisemnych stosuje zasady etykiety językowej odpowiednio do sytuacji; • dostrzega zmiany w komunikacji językowej związane z rozwojem jej form (np. komunikacji internetowej). 	<p>– w tym perswazyjną);</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje zjawiska powodujące niejednoznaczność wypowiedzi (np. paradoksy, przemilczenia, niedopowiedzenia, elipsy/ wyrzutnie, anakoluty, grę słów, homonimie), dba o jasność i precyzję komunikatu; • posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej; • odróżnia zamierzoną innowację językową od błędu językowego; • stosuje zasady etyki wypowiedzi; wartościuje wypowiedzi językowe, używając kryteriów: prawda – fałsz, poprawność – niepoprawność itp.; • w wypowiedziach 	<p>w tym perswazyjną);</p> <ul style="list-style-type: none"> • trafnie rozpoznaje i nazywa zjawiska powodujące niejednoznaczność wypowiedzi (np. paradoksy, przemilczenia, niedopowiedzenia, elipsy/ wyrzutnie, anakoluty, grę słów, homonimie), dba o jasność i precyzję komunikatu; • sprawnie posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej; • stosuje zasady etyki wypowiedzi; wartościuje wypowiedzi językowe, używając kryteriów: prawda – fałsz, poprawność – niepoprawność itp.; • stosuje zasady etykiety językowej w wypowiedziach ustnych i pisemnych odpowiednio do sytuacji; • rozróżnia pojęcia 	<p>kontakt);</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje i określa funkcje tekstu (informatywną, poetycką, metajęzykową, ekspresywną, impresywną – w tym perswazyjną); • rozpoznaje i nazywa zjawiska powodujące niejednoznaczność wypowiedzi (paradoksy, przemilczenia, niedopowiedzenia, elipsy/ wyrzutnie, anakoluty, grę słów, homonimie); dba o jasność i precyzję komunikatu; • sprawnie posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej; • stosuje zasady etyki wypowiedzi; wartościuje wypowiedzi językowe, używając kryteriów: prawda – fałsz, poprawność – niepoprawność itp.; • stosuje zasady
--	--	--	---	--

		<p>ustnych i pisemnych stosuje zasady etykiety językowej odpowiednio do sytuacji;</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje zmiany w komunikacji językowej związane z rozwojem jej form (np. komunikacji internetowej). 	<p>manipulacji, stereotypu; charakteryzuje je;</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyczerpująco charakteryzuje zmiany w komunikacji językowej związane z rozwojem jej form (np. komunikacji internetowej). 	<p>etykiety językowej w wypowiedziach ustnych i pisemnych odpowiednio do sytuacji;</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozróżnia pojęcia manipulacji, dezinformacji, postprawdy, stereotypu; charakteryzuje je; • wyczerpująco charakteryzuje zmiany w komunikacji językowej związane z rozwojem jej form (np. komunikacji internetowej).
II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja				
Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:	Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:
<ul style="list-style-type: none"> • stosuje podstawowe zasady ortografii poznane w szkole podstawowej (np. pisownię zakończeń rzeczowników żeńskich z końcówką <i>-ja, -ia</i> w dopełniaczu, celowniku i miejscowniku; pisownię przedrostków <i>wz-, weź-, ws-, wes-, roz-, bez-</i>; 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje zasady ortograficzne poznane w szkole podstawowej (np. pisownię zakończeń rzeczowników żeńskich z końcówką <i>-ja, -ia</i> w dopełniaczu, celowniku i miejscowniku; pisownię przedrostków <i>wz-, weź-, ws-, wes-, roz-, bez-</i>; 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie stosuje zasady ortografii i interpunkcji poznane w szkole podstawowej (np. pisownię zakończeń rzeczowników żeńskich z końcówką <i>-ja, -ja</i> w dopełniaczu, celowniku i miejscowniku; pisownię przedrostków <i>wz-, weź-, ws-, wes-, roz-, bez-</i>; 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie stosuje zasady ortografii i interpunkcji poznane w szkole podstawowej (np. pisownię zakończeń rzeczowników żeńskich z końcówką <i>-ja, -ia</i> w dopełniaczu, celowniku i miejscowniku; pisownię przedrostków <i>wz-, weź-, ws-, wes-, roz-, bez-</i>; 	<ul style="list-style-type: none"> • świadomie i funkcjonalnie stosuje zasady ortografii i interpunkcji; • dostrzega wariantywność zasad ortograficznych; • bardzo dobrze zna zasady interpunkcji i

<p><i>ws-</i>, <i>wes-</i>, <i>roz-</i>, <i>bez-</i>; pisownię przyimków złożonych; pisownię samogłosek <i>q</i>, <i>ę</i> oraz połączeń <i>om</i>, <i>on</i>, <i>em</i>, <i>en</i>; pisownia skrótów i skrótowców)</p> <ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje podstawowe zasady interpunkcji w zdaniach złożonych (oddzielanie przecinkiem zdań składowych) wie, że w tekstach mogą pojawić się zamierzone błędy ortograficzne. 	<p>pisownię przyimków złożonych; pisownię samogłosek <i>q</i>, <i>ę</i> oraz połączeń <i>om</i>, <i>on</i>, <i>em</i>, <i>en</i>; pisownia skrótów i skrótowców)</p> <ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje składniowo-znaczeniowy charakter interpunkcji w różnorodnych typach wypowiedzi; wie, że w tekstach mogą pojawić się zamierzone błędy ortograficzne (np. w postulatach polskich futurystów). 	<p>pisownię przyimków złożonych; pisownię samogłosek <i>q</i>, <i>ę</i> oraz połączeń <i>om</i>, <i>on</i>, <i>em</i>, <i>en</i>; pisownia skrótów i skrótowców)</p> <ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje składniowo-znaczeniowy charakter interpunkcji do uwypuklenia sensów redagowanego przez siebie tekstu; wyjaśnia znaczenie zastosowanej interpunkcji (np. funkcje wykrzyknika, wielokropka, myślnika, nawiasu, dwukropka); wie, że w tekstach mogą pojawić się zamierzone błędy ortograficzne (np. w postulatach polskich futurystów) i zna funkcje błędu ortograficznego w tekście artystycznym. 	<p>przyimków złożonych; pisownię samogłosek <i>q</i>, <i>ę</i> oraz połączeń <i>om</i>, <i>on</i>, <i>em</i>, <i>en</i>; pisownia skrótów i skrótowców)</p> <ul style="list-style-type: none"> zna zasady interpunkcji i wykorzystuje jej składniowo-znaczeniowy charakter do uwypuklenia sensów redagowanego przez siebie tekstu; wyjaśnia znaczenie zastosowanej interpunkcji; wie, że w tekstach mogą się pojawić zamierzone błędy ortograficzne (np. w postulatach polskich futurystów) i zna funkcje błędu ortograficznego w tekście artystycznym (m.in.: szokowanie, podkreślenie językowej oryginalności, zwrócenie uwagi; wyraz niezgody na zastane reguły; stylizacja środowiskowa; efekt humorystyczny). 	<p>wykorzystuje jej składniowo-zaczeniowy charakter do uwypuklenia sensów redagowanego przez siebie tekstu;</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie zastosowanej interpunkcji; wie, że w tekstach mogą się pojawić zamierzone błędy ortograficzne (np. w postulatach polskich futurystów) i zna funkcje błędu ortograficznego w tekście artystycznym (m.in.: szokowanie, podkreślenie językowej oryginalności, zwrócenie uwagi; wyraz niezgody na zastane reguły; stylizacja środowiskowa; efekt humorystyczny).
---	--	---	---	--

III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki				
Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:	Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:
<ul style="list-style-type: none"> ● przy pomocy nauczyciela formułuje tezy i argumenty w wypowiedzi ustnej i pisemnej; ● próbuje określać cele perswazyjne w wypowiedzi literackiej i nieliterackiej; ● na ogół rozumie i próbuje stosować w tekstach retorycznych zasadę kompozycyjną (np. teza, argumenty, apel, pointa); ● przy pomocy nauczyciela potrafi wskazać użyte w tekście środki retoryczne (np. pytania retoryczne, powtórzenia, apostrofy, wyliczenia, 	<ul style="list-style-type: none"> ● formułuje tezy i argumenty w samodzielnie tworzonej wypowiedzi ustnej i pisemnej; ● wskazuje i rozróżnia cele perswazyjne w wypowiedzi literackiej i nieliterackiej; ● rozumie i na ogół stosuje w tekstach retorycznych zasadę kompozycyjną (np. teza, argumenty, apel, pointa); ● zna podstawowe środki retoryczne (powtórzenia i ich rodzaje: anafory, epifory, paralelizmy, pytania retoryczne, apostrofy, wyliczenia, wykrzyknienia, 	<ul style="list-style-type: none"> ● formułuje tezy i argumenty w wypowiedzi ustnej i pisemnej przy użyciu odpowiednich konstrukcji składniowych; ● wskazuje i rozróżnia cele perswazyjne w wypowiedzi literackiej i nieliterackiej; ● rozumie i stosuje w tekstach retorycznych zasadę kompozycyjną (np. teza, argumenty, apel, pointa); ● wyjaśnia, w jaki sposób użyte środki retoryczne (np. wykrzyknienia, pytania retoryczne, wyliczenia, paralelizmy, powtórzenia i ich rodzaje: anafory, epifory, apostrofy, przerzutnie, inwersje) 	<ul style="list-style-type: none"> ● formułuje tezy i argumenty w wypowiedzi ustnej i pisemnej przy użyciu odpowiednich konstrukcji składniowych; ● wskazuje i rozróżnia cele perswazyjne w wypowiedzi literackiej i nieliterackiej; ● rozumie i zawsze stosuje w tekstach retorycznych zasadę kompozycyjną (np. teza, argumenty, apel, pointa); ● wyjaśnia, w jaki sposób użyte środki retoryczne (np. wykrzyknienia, pytania retoryczne, wyliczenia, paralelizmy, powtórzenia i ich rodzaje: anafory, epifory, apostrofy, 	<ul style="list-style-type: none"> ● formułuje tezy i argumenty w wypowiedzi ustnej i pisemnej przy użyciu odpowiednich konstrukcji składniowych; ● wskazuje i rozróżnia cele perswazyjne w wypowiedzi literackiej i nieliterackiej; ● rozumie i zawsze stosuje w tekstach retorycznych zasadę kompozycyjną (np. teza, argumenty, apel, pointa); ● wyjaśnia, w jaki sposób użyte środki retoryczne (np. wykrzyknienia, pytania retoryczne, powtórzenia i ich rodzaje: anafory, epifory, paralelizmy, powtórzenia, apostrofy,

<p>wykrzyknienia);</p> <ul style="list-style-type: none"> potrafi wyróżnić argumenty w swojej wypowiedzi pisemnej; zazwyczaj rozumie, na czym polegają logika i konsekwencja toku rozumowania w wypowiedziach argumentacyjnych; przy pomocy nauczyciela rozpoznaje elementy erystyki w dyskusji. 	<p>inwersje);</p> <ul style="list-style-type: none"> rozdziela typy argumentów (rzeczowe, logiczne, emocjonalne – pozamerytoryczne); jest świadomy tego, na czym polegają logika i konsekwencja toku rozumowania w wypowiedziach argumentacyjnych, i stosuje je we własnych tekstach; rozpoznaje elementy erystyki w dyskusji. 	<p>oddziałują na odbiorcę;</p> <ul style="list-style-type: none"> rozdziela typy argumentów (rzeczowe, logiczne, emocjonalne), w tym argumenty pozamerytoryczne (np. odwołujące się do litości, niewiedzy, groźby, autorytetu, argumenty <i>ad personam</i>); rozumie, na czym polegają logika i konsekwencja toku rozumowania w wypowiedziach argumentacyjnych, i stosuje je we własnych tekstach; odróżnia dyskusję od sporu i kłótni; rozdziela pragmatyczny i etyczny wymiar obietnic składanych w tekstach reklamy; rozpoznaje elementy erystyki w dyskusji i ocenia je pod 	<p>przerzutnie, inwersje) oddziałują na odbiorcę;</p> <ul style="list-style-type: none"> rozdziela typy argumentów (rzeczowe, logiczne, emocjonalne), w tym argumenty pozamerytoryczne (np. odwołujące się do litości, niewiedzy, groźby, autorytetu, argumenty <i>ad personam</i>); rozumie, na czym polegają logika i konsekwencja toku rozumowania w wypowiedziach argumentacyjnych, i stosuje je we własnych tekstach; odróżnia dyskusję od sporu i kłótni; rozdziela pragmatyczny i etyczny wymiar obietnic składanych w tekstach reklamy; rozpoznaje różnorodne elementy 	<p>przerzutnie, inwersje) oddziałują na odbiorcę;</p> <ul style="list-style-type: none"> rozdziela typy argumentów (rzeczowe, logiczne, emocjonalne), w tym argumenty pozamerytoryczne (np. odwołujące się do litości, niewiedzy, groźby, autorytetu, argumenty <i>ad personam</i>); rozumie, na czym polegają logika i konsekwencja toku rozumowania w wypowiedziach argumentacyjnych, i stosuje je we własnych tekstach; odróżnia dyskusję od sporu i kłótni; rozdziela pragmatyczny i etyczny wymiar obietnic składanych w tekstach reklamy; bezbłędnie rozpoznaje elementy
---	---	---	---	---

		względem etycznym.	erystyki w dyskusji oraz ocenia je pod względem etycznym.	erystyki w dyskusji oraz ocenia je pod względem etycznym.	
III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie					
Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:	Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:	
<ul style="list-style-type: none"> ● zajmuje stanowisko w danej sprawie, ale nie zawsze potrafi uzasadnić własne zdanie; ● zazwyczaj umie zbudować wypowiedź z uwzględnieniem celu i adresata; ● na ogół potrafi dostrzec przejawy agresji językowej; ● przy pomocy nauczyciela formułuje oceny, pytania, odpowiedzi; redaguje proste informacje, uzasadnienia, komentarze; 	<ul style="list-style-type: none"> ● zgadza się z cudzymi poglądami lub podejmuje próbę polemiki z nimi, uzasadniając własne zdanie; ● buduje wypowiedź, określa jej cel i adresata, zna funkcję, którą ma spełnić; ● dostrzega przejawy agresji językowej i reaguje na nią; ● zgodnie z normami formułuje oceny, pytania, odpowiedzi, redaguje informacje, uzasadnienia, komentarze, głos w dyskusji; ● tworzy formy 	<ul style="list-style-type: none"> ● zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie; ● buduje wypowiedź w sposób świadomy, ze znajomością jej funkcji językowej, z uwzględnieniem celu i adresata, z zachowaniem zasad retoryki; ● reaguje na przejawy agresji językowej, np. zadając pytania, prosząc o rozwinięcie lub uzasadnienie stanowiska, wykazując sprzeczność wypowiedzi; 	<ul style="list-style-type: none"> ● zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie; ● buduje wypowiedź w sposób świadomy, ze znajomością jej funkcji językowej, z uwzględnieniem celu 	<ul style="list-style-type: none"> ● zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie; ● buduje wypowiedź w sposób świadomy, ze znajomością jej funkcji językowej, z zachowaniem zasad retoryki; ● reaguje na przejawy agresji językowej, np. zadając pytania, prosząc o rozwinięcie lub uzasadnienie stanowiska, wykazując sprzeczność wypowiedzi; ● zgodnie z normami 	<ul style="list-style-type: none"> ● tworzy teksty mówione i pisane odznaczające się oryginalnością oraz wartościami artystycznymi; ● rozwija swoją twórczość (próby literackie, pisanie do gazetki szkolnej, warsztaty pisarstwa i inne); ● zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie; ● buduje wypowiedź w sposób świadomy, ze znajomością jej funkcji językowej, z uwzględnieniem celu

<ul style="list-style-type: none"> ● z pomocą nauczyciela tworzy formy użytkowe: opinia, skarga, zażalenie; stosuje zwroty adresatywne; ● z pomocą nauczyciela tworzy wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: wypowiedź o charakterze argumentacyjnym (szkic interpretacyjny; rozprawka, szkic krytyczny), hasło encyklopedyczne, definicja, notatka syntetyzująca, referat, streszczenie; ● z pomocą nauczyciela odróżnia streszczenie od parafrazy; ● z pomocą nauczyciela tworzy plan kompozycyjny i dekompozycyjny tekstów o charakterze 	<p>użytkowe: opinia, skarga, zażalenie; stosuje zwroty adresatywne;</p> <ul style="list-style-type: none"> ● tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: wypowiedź o charakterze argumentacyjnym (szkic interpretacyjny; rozprawka, szkic krytyczny), hasło encyklopedyczne, definicja, notatka syntetyzująca, referat, streszczenie; ● odróżnia streszczenie od parafrazy; ● tworzy plan kompozycyjny i dekompozycyjny tekstów o charakterze argumentacyjnym; ● stosuje retoryczne zasady kompozycyjne w tworzeniu własnego tekstu; ● wygłasza mowę 	<ul style="list-style-type: none"> ● zgodnie z normami formułuje oceny, pytania, odpowiedzi, redaguje informacje, uzasadnienia, komentarze, głos w dyskusji; ● sprawnie tworzy formy użytkowe: opinia, skarga, zażalenie; stosuje zwroty adresatywne; ● tworzy etykietę językową; ● tworzy poprawne, spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: wypowiedź o charakterze argumentacyjnym (szkic interpretacyjny; rozprawka, szkic krytyczny), hasło encyklopedyczne, definicja, notatka syntetyzująca, referat, streszczenie; ● sprawnie odróżnia streszczenie od parafrazy; funkcjonalnie stosuje je w zależności od celu 	<p>formułuje oceny, pytania, odpowiedzi, redaguje informacje, uzasadnienia, głos w dyskusji, komentarze;</p> <ul style="list-style-type: none"> ● sprawnie tworzy formy użytkowe: opinia, skarga, zażalenie; stosuje zwroty adresatywne; ● tworzy etykietę językową; ● tworzy wyczerpujące, spójne i oryginalne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: wypowiedź o charakterze argumentacyjnym (szkic interpretacyjny; rozprawka, szkic krytyczny), hasło encyklopedyczne, definicja, notatka syntetyzująca, referat, streszczenie; ● sprawnie odróżnia streszczenie od parafrazy; funkcjonalnie stosuje je w zależności od celu wypowiedzi; 	<p>i adresata, z zachowaniem zasad retoryki;</p> <ul style="list-style-type: none"> ● reaguje na przejawy agresji językowej, np. zadając pytania, prosząc o rozwinięcie lub uzasadnienie stanowiska, wykazując sprzeczność wypowiedzi; ● zgodnie z normami formułuje pytania, odpowiedzi, oceny, redaguje informacje, uzasadnienia, głos w dyskusji, komentarze; ● bezbłędnie tworzy formy użytkowe: opinia, skarga, zażalenie; stosuje zwroty adresatywne; ● tworzy wyczerpujące, spójne i oryginalne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: wypowiedź o charakterze argumentacyjnym (szkic interpretacyjny; rozprawka, szkic krytyczny), hasło encyklopedyczne, definicja,
--	---	--	---	---

<p>argumentacyjnym;</p> <ul style="list-style-type: none"> ● próbuje stosować retoryczne zasady kompozycyjne w tworzeniu własnego tekstu; ● wygłaszając mowę, popełnia błędy, jednakże nie zakłócają one komunikatywności wypowiedzi, wyводу; ● z pomocą nauczyciela interpretuje tekst, formułuje argumenty na podstawie tekstu oraz znanych kontekstów, w tym własnego doświadczenia, próbuje przeprowadzić logiczny wywód służący uprawomocnieniu formułowanych sądów; ● zna zasady poprawności językowej i stylistycznej; próbuje je stosować podczas tworzenia własnego tekstu; 	<p>z zastosowaniem środków pozajęzykowych;</p> <ul style="list-style-type: none"> ● podczas interpretowania tekstu formułuje argumenty na jego podstawie oraz odwołując się do znanych kontekstów, w tym własnego doświadczenia; przeprowadza logiczny wywód służący uprawomocnieniu formułowanych sądów; ● zna zasady poprawności językowej i stylistycznej i stosuje je w tworzeniu własnego tekstu; ● wykorzystuje wiedzę o języku w pracy redakcyjnej nad tekstem własnym, stosuje kryteria poprawności językowej. 	<p>wypowiedzi;</p> <ul style="list-style-type: none"> ● poprawnie tworzy plan kompozycyjny i dekompozycyjny tekstów o charakterze argumentacyjnym ● poprawnie stosuje retoryczne zasady kompozycyjne w tworzeniu własnego tekstu; ● wygłasza mowę (obrończą, oskarżycielską) z uwzględnieniem środków pozajęzykowych (gesty, mimika, modulacja głosu); ● samodzielnie interpretuje tekst, formułuje argumenty na podstawie tekstu oraz znanych kontekstów, w tym własnego doświadczenia, przeprowadza logiczny wywód służący uprawomocnieniu formułowanych sądów; ● potrafi dokonać reinterpretacji, np. 	<ul style="list-style-type: none"> ● poprawnie tworzy plan kompozycyjny i dekompozycyjny tekstów o charakterze argumentacyjnym; ● poprawnie stosuje retoryczne zasady kompozycyjne w tworzeniu własnego tekstu; ● wygłasza mowę (obrończą, oskarżycielską) z uwzględnieniem środków retorycznych i pozajęzykowych (postępuje się modulacją głosu w celu nadania wypowiedzi odpowiedniego tonu, np. patetycznego, parodystycznego itp., stosuje odpowiednią mimikę, gestykulację); ● w interpretacji przedstawia propozycję odczytania tekstu na poziomie dosłownym, przenośnym i symbolicznym, formułuje argumenty na podstawie tekstu oraz znanych kontekstów, w tym 	<p>notatka syntetyzująca, referat, streszczenie;</p> <ul style="list-style-type: none"> ● sprawnie odróżnia streszczenie od parafrazy; funkcjonalnie stosuje je w zależności od celu wypowiedzi; ● tworzy plan kompozycyjny i dekompozycyjny tekstów o charakterze argumentacyjnym; ● stosuje retoryczne zasady kompozycyjne w tworzeniu własnego tekstu; ● wygłasza mowę (obrończą, oskarżycielską) z uwzględnieniem środków retorycznych i pozajęzykowych (postępuje się modulacją głosu w celu nadania wypowiedzi odpowiedniego tonu, np. parodystycznego, patetycznego itp., stosuje odpowiednią mimikę, gestykulację); ● w interpretacji
--	---	---	---	--

<ul style="list-style-type: none">wykorzystuje wiedzę o języku w pracy redakcyjnej nad tekstem własnym.		<p>motywu;</p> <ul style="list-style-type: none">właściwie stosuje zasady poprawności językowej i stylistycznej w tworzeniu własnego tekstu; potrafi weryfikować własne decyzje poprawnościowe;wykorzystuje wiedzę o języku w pracy redakcyjnej nad tekstem własnym, dokonuje autokorekty, stosuje kryteria poprawności językowej.	<p>własnego doświadczenia, przeprowadza logiczny wywód służący uprawomocnieniu formułowanych sądów;</p> <ul style="list-style-type: none">potrafi dokonać reinterpretacji, np. motywu;właściwie stosuje wszystkie zasady poprawności językowej i stylistycznej w tworzeniu własnego tekstu; potrafi weryfikować własne decyzje poprawnościowe;wykorzystuje wiedzę o języku w pracy redakcyjnej nad tekstem własnym, dokonuje korekty tekstu własnego, stosuje kryteria poprawności językowej.	<p>przedstawia propozycję odczytania tekstu na poziomie dosłownym, przenośnym i symbolicznym, formułuje argumenty na podstawie tekstu oraz znanych kontekstów, w tym własnego doświadczenia, przeprowadza logiczny wywód służący uprawomocnieniu formułowanych sądów;</p> <ul style="list-style-type: none">potrafi dokonać reinterpretacji, np. motywu;właściwie stosuje wszystkie zasady poprawności językowej i stylistycznej w tworzeniu własnego tekstu; potrafi weryfikować własne decyzje poprawnościowewykorzystuje wiedzę o języku w pracy redakcyjnej nad tekstem własnym, dokonuje korekty tekstu własnego, stosuje kryteria poprawności językowej.
---	--	---	---	--

IV. Samokształcenie				
Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:	Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:
<ul style="list-style-type: none"> ● potrafi uczyć się samodzielnie; ● próbuje porządkować informacje; ● w niewielkim stopniu potrafi syntetyzować poznawane treści wokół problemu, tematu, zagadnienia; ● sporadycznie korzysta z literatury naukowej lub popularnonaukowej; ● próbuje stosować w swoich wypowiedziach odpowiednie cytaty ● próbuje wzbogacić swoją wypowiedź pozajęzykowymi środkami komunikacji (mimika, gesty); 	<ul style="list-style-type: none"> ● pracuje samodzielnie; ● przygotowuje różne formy prezentacji własnego stanowiska (plakat, gazetka, wypowiedź, referat, prezentacja), np. realizując projekt: <i>Pokaż mi swój język. Odmiany języka w naszym regionie</i>; ● porządkuje informacje w problemowe całości, np. według epoki literackiej, autora, utworu, motywu lub innego zagadnienia; ● korzysta z literatury naukowej lub popularnonaukowej; ● wybiera z tekstu odpowiednie cytaty i stosuje je w wypowiedziach; 	<ul style="list-style-type: none"> ● rozwija umiejętność pracy samodzielnej między innymi przez przygotowanie różnorodnych form prezentacji własnego stanowiska (plakat, gazetka, wypowiedź, referat, prezentacja), np. realizując projekt: <i>Pokaż mi swój język. Odmiany języka w naszym regionie</i>; ● porządkuje informacje w problemowe całości przez ich wartościowanie; syntetyzuje poznawane treści wokół problemu, tematu, zagadnienia oraz wykorzystuje je w swoich wypowiedziach; ● w celu poszerzenia swojej wiedzy korzysta z literatury naukowej lub popularnonaukowej; ● sporządza 	<ul style="list-style-type: none"> ● rozwija umiejętność pracy samodzielnej między innymi przez przygotowanie różnorodnych form prezentacji własnego stanowiska (plakat, gazetka, wypowiedź, referat, prezentacja), np. realizując projekt: <i>Pokaż mi swój język. Odmiany języka w naszym regionie</i>; ● porządkuje informacje w problemowe całości przez ich wartościowanie; syntetyzuje poznawane treści wokół problemu, tematu, zagadnienia oraz 	<ul style="list-style-type: none"> ● rozwija swoje zainteresowania językiem i literaturą na różnych zajęciach pozaszkolnych; ● szerzy wśród rówieśników zainteresowanie językiem polskim, literaturą i kulturą; ● rozwija umiejętność pracy samodzielnej między innymi przez przygotowanie różnorodnych form prezentacji własnego stanowiska (wypowiedź, referat, prezentacja, plakat, gazetka), np. realizując projekt: <i>Pokaż mi swój język. Odmiany języka w naszym regionie</i>; ● porządkuje informacje w problemowe całości przez ich wartościowanie; syntetyzuje poznawane treści wokół problemu, tematu, zagadnienia oraz

<ul style="list-style-type: none"> ● w niewielkim stopniu wykorzystuje multimedialne źródła informacji (słowniki on-line, autorskie strony internetowe) do przygotowania samodzielnych zadań; ● w niewielkim stopniu posługuje się słownikami ogólnymi języka polskiego; ● z pomocą nauczyciela prezentuje swoje osiągnięcia, zainteresowania, np. wykorzystując formę projektu; ● gromadzi informacje potrzebne do napisania sprawdzianu lub wykonania zadania domowego. 	<ul style="list-style-type: none"> ● wzbogaca swoją wypowiedź pozajęzykowymi środkami komunikacji (mimika, gestykulacja); ● wykorzystuje multimedialne źródła informacji (słowniki on-line, autorskie strony internetowe); ● posługuje się słownikami ogólnymi języka polskiego; ● prezentuje swoje osiągnięcia, zainteresowania, np. wykorzystując formę projektu; ● gromadzi i na ogół trafnie przetwarza informacje w celu wykorzystywania ich podczas lekcji, zajęć pozalekcyjnych oraz pracy w domu. 	<p>bibliografię i przypis bibliograficzny, także źródeł elektronicznych;</p> <ul style="list-style-type: none"> ● dokonuje selekcji źródeł; ● w celu wzbogacenia wypowiedzi lub jej uargumentowania potrafi wybrać z tekstu odpowiednie cytaty, poprawnie je zapisać i zastosować w wypowiedzi; wyjaśnia funkcje cudzośćłowu; ● wzbogaca swoją wypowiedź trafnie dobranymi pozajęzykowymi środkami komunikacji (mimika, gesty, modulacja głosu); ● w celu poszerzania swoich wiadomości i umiejętności posługuje się słownikami ogólnymi języka polskiego oraz słownikami specjalistycznymi (np. etymologicznym, 	<p>sporządza bibliografię i przypis bibliograficzny, także źródeł elektronicznych; trafnie odwołuje się do informacji zawartych w przypisach;</p> <ul style="list-style-type: none"> ● dokonuje krytycznej selekcji źródeł, także elektronicznych; ● w celu wzbogacenia wypowiedzi lub jej uargumentowania potrafi wybrać z tekstu odpowiednie cytaty i zastosować je w wypowiedzi; trafnie się do nich odwołuje, udowadniając postawioną tezę; określa, jaką funkcję pełnią przytoczone cytaty; ● wzbogaca swoją wypowiedź celowo stosowanymi i trafnie dobranymi pozajęzykowymi środkami komunikacji (mimika, gestykulacja, modulacja głosu); ● w celu poszerzania swoich wiadomości i 	<p>wykorzystuje je w swoich wypowiedziach;</p> <ul style="list-style-type: none"> ● w celu poszerzenia wiedzy korzysta z literatury naukowej i popularnonaukowej; ● podejmując próby tworzenia pracy naukowej, sporządza bibliografię i przypis bibliograficzny, także źródeł elektronicznych; trafnie odwołuje się do informacji zawartych w przypisach; ● dokonuje krytycznej selekcji źródeł, także elektronicznych; ● w celu wzbogacenia wypowiedzi lub jej uargumentowania potrafi wybrać z tekstu odpowiednie cytaty i zastosować je w wypowiedzi; ● wzbogaca swoją wypowiedź celowo stosowanymi i trafnie dobranymi pozajęzykowymi
---	--	--	--	--

		<p>frazeologicznym, skrótów, gwarowym, symboli, <i>Słownikiem mitów i tradycji kultury</i>), także w wersji on-line;</p> <ul style="list-style-type: none">• przygotowując się do zajęć, wykorzystuje multimedialne źródła informacji oraz dokonuje ich oceny;• gromadzi i przetwarza informacje;• w sposób funkcjonalny korzysta z zasobów multimedialnych, np. z: bibliotek, słowników on-line, wydawnictw e-book, autorskich stron internetowych; dokonuje wyboru źródeł internetowych, uwzględniając kryterium poprawności rzeczowej oraz krytycznie ocenia ich zawartość;• dba o rozwój swoich zainteresowań oraz popularyzację osiągnięć, wykorzystując formę	<p>umiejętności posługuje się słownikami ogólnymi języka polskiego oraz słownikami specjalistycznymi (np. etymologicznym, frazeologicznym, skrótów, gwarowym, symboli, <i>Słownikiem mitów i tradycji kultury</i>), także w wersji on-line;</p> <ul style="list-style-type: none">• wykorzystuje multimedialne źródła informacji oraz dokonuje ich krytycznej oceny;• gromadzi i przetwarza informacje, sporządza bazę danych;• korzysta z zasobów multimedialnych, np. z: bibliotek, słowników on-line, wydawnictw e-book, autorskich stron internetowych; dokonuje wyboru źródeł internetowych, uwzględniając kryterium poprawności rzeczowej oraz krytycznie ocenia ich zawartość;	<p>środkami komunikacji (mimika, gestykulacja, modulacja głosu);</p> <ul style="list-style-type: none">• w celu poszerzenia swoich wiadomości i umiejętności posługuje się słownikami ogólnymi języka polskiego oraz słownikami specjalistycznymi (np. etymologicznym, frazeologicznym, skrótów, gwarowym, symboli, <i>Słownikiem mitów i tradycji kultury</i>), także w wersji on-line;• wykorzystuje multimedialne źródła informacji oraz dokonuje ich krytycznej oceny;• gromadzi i przetwarza informacje, sporządza bazę danych;• korzysta z zasobów multimedialnych, np. z: bibliotek, słowników on-line, wydawnictw e-book, autorskich stron internetowych; dokonuje
--	--	--	---	---

		projektu.	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje formę projektu w przygotowaniu i prezentowaniu oraz popularyzowaniu swoich zainteresowań i osiągnięć. 	<p>wyboru źródeł internetowych, uwzględniając kryterium poprawności rzeczowej oraz krytycznie ocenia ich zawartość;</p> <ul style="list-style-type: none"> chętnie i twórczo wykorzystuje formę projektu w przygotowaniu i prezentowaniu oraz popularyzowaniu swoich zainteresowań i osiągnięć.
I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich				
Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:	Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:
<ul style="list-style-type: none"> przy pomocy nauczyciela odczytuje tekst w jego warstwie semantycznej i semiotycznej; na poziomie 	<ul style="list-style-type: none"> odczytuje tekst w jego warstwie semantycznej i semiotycznej; rozumie pojęcie tradycji literackiej i 	<ul style="list-style-type: none"> sprawnie odczytuje tekst w jego warstwie semantycznej i semiotycznej; rozumie pojęcie tradycji literackiej i 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie, sprawnie odczytuje tekst w jego warstwie semantycznej i semiotycznej; dokładnie rozumie pojęcie tradycji literackiej 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie, wnikliwie i nieszablonowo odczytuje tekst w jego warstwie semantycznej i semiotycznej;

<p>ogólnym rozumie pojęcie tradycji literackiej i kulturowej, rozpoznaje wybrane elementy tradycji w utworach;</p> <ul style="list-style-type: none"> • na ogół rozpoznaje w utworach wybrane cechy prądów literackich i artystycznych (kontrkultura, koncepcja „poetów przeklętych”; nowy wzorzec poezji a klasyczna <i>ars poetica</i>); • przy pomocy nauczyciela rozpoznaje mitologizację/ mityzację i demitologizację w utworach literackich; • z pomocą nauczyciela rozpoznaje w utworach konwencje literackie obecne w tekstach pozytywistycznych i modernistycznych, • na ogół rozpoznaje w tekście 	<p>kulturowej, rozpoznaje wybrane elementy tradycji w utworach, rozumie ich rolę w budowaniu wartości uniwersalnych;</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje w utworach cechy prądów literackich i artystycznych (np. kontrkultura, koncepcja „poetów przeklętych”; nowy wzorzec poezji a klasyczna <i>ars poetica</i>) oraz odczytuje ich funkcje; • rozpoznaje mitologizację/ mityzację i demitologizację w utworach literackich, rozumie ich uniwersalny charakter oraz rolę w interpretacji; • na ogół rozpoznaje w utworach konwencje literackie obecne w tekstach pozytywistycznych i modernistycznych; • rozpoznaje w 	<p>kulturowej, rozpoznaje elementy tradycji w utworach, rozumie ich rolę w budowaniu wartości uniwersalnych;</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje w utworach cechy prądów literackich i artystycznych (np. kontrkultura, koncepcja „poetów przeklętych”; nowy wzorzec poezji a klasyczna <i>ars poetica</i>) oraz odczytuje ich funkcje; • poprawnie rozpoznaje mitologizację/ mityzację i demitologizację w utworach literackich, rozumie ich uniwersalny charakter oraz rolę w interpretacji; • poprawnie rozpoznaje w utworach konwencje literackie obecne w tekstach pozytywistycznych i modernistycznych; • sprawnie 	<p>i kulturowej, rozpoznaje i określa elementy tradycji w utworach, rozumie ich rolę w budowaniu wartości uniwersalnych;</p> <ul style="list-style-type: none"> • sprawnie rozpoznaje, wymienia i nazywa w utworach cechy prądów literackich i artystycznych (np. kontrkultura, koncepcja „poetów przeklętych”; nowy wzorzec poezji a klasyczna <i>ars poetica</i>) oraz odczytuje ich funkcje; • trafnie rozpoznaje mitologizację/ mityzację i demitologizację w utworach literackich, rozumie ich uniwersalny charakter oraz rolę w interpretacji; • bezbłędnie rozpoznaje w utworach konwencje literackie obecne w tekstach pozytywistycznych i modernistycznych; • sprawnie i poprawnie rozpoznaje i 	<ul style="list-style-type: none"> • dokładnie rozumie pojęcie tradycji literackiej i kulturowej, rozpoznaje i w sposób wyczerpujący określa elementy tradycji w utworach, rozumie i określa ich rolę w budowaniu wartości uniwersalnych; • samodzielnie, bezbłędnie rozpoznaje, wymienia i nazywa w utworach cechy prądów literackich i artystycznych (np. kontrkultura, koncepcja „poetów przeklętych”; nowy wzorzec poezji a klasyczna <i>ars poetica</i>) oraz bezbłędnie odczytuje ich funkcje; • trafnie, biegle rozpoznaje mitologizację/ mityzację i demitologizację w utworach literackich, dokładnie rozumie i omawia ich uniwersalny charakter oraz rolę w interpretacji; • trafnie rozpoznaje w utworach konwencje literackie obecne w tekstach
---	--	--	--	---

<p>literackim gradację, synestezję, odmiany inwersji, paronomazję, aliterację;</p> <ul style="list-style-type: none"> ● na poziomie ogólnym rozumie pojęcie archetypu, rozpoznaje wybrane archetypy w utworach literackich; ● na poziomie ogólnym rozumie pojęcie parafrazy, parodii i trawestacji, wskazuje ich wybrane wzorce tekstowe; ● przy pomocy nauczyciela porównuje różnorodne propozycje odczytania tego samego utworu literackiego; ● na ogół rozumie pojęcie aluzji literackiej, rozpoznaje wybrane aluzje w utworach i określa ich znaczenie w interpretacji utworów; ● na ogół rozumie i określa związek wartości 	<p>tekście literackim gradację, synestezję, odmiany inwersji, paronomazję, aliterację; określa ich funkcje;</p> <ul style="list-style-type: none"> ● rozumie pojęcie archetypu, rozpoznaje wybrane archetypy w utworach literackich oraz określa ich rolę w tworzeniu znaczeń uniwersalnych; ● rozumie pojęcia parafrazy, parodii i trawestacji, wskazuje ich wzorce tekstowe; wykorzystuje te pojęcia w interpretacji utworu literackiego; ● porównuje różnorodne propozycje odczytania tego samego utworu literackiego; ● rozumie pojęcie aluzji literackiej, rozpoznaje wybrane aluzje w utworach i określa ich znaczenie w 	<p>rozpoznaje w tekście literackim gradację, synestezję, odmiany inwersji; paronomazję, aliterację; określa ich funkcje;</p> <ul style="list-style-type: none"> ● rozumie pojęcie archetypu, rozpoznaje wybrane archetypy w utworach literackich oraz określa ich rolę w tworzeniu znaczeń uniwersalnych; ● rozumie pojęcia parafrazy, parodii i trawestacji, sprawnie wskazuje ich wzorce tekstowe; wykorzystuje te pojęcia w interpretacji utworu literackiego; ● poprawnie porównuje różnorodne propozycje odczytania tego samego utworu literackiego; ● rozumie pojęcie aluzji literackiej, rozpoznaje różne aluzje w utworach i określa ich 	<p>nazywa w tekście literackim gradację, synestezję, odmiany inwersji, paronomazję, aliterację; określa ich funkcje;</p> <ul style="list-style-type: none"> ● dokładnie rozumie pojęcie archetypu, rozpoznaje archetypy w utworach literackich oraz określa ich rolę w tworzeniu znaczeń uniwersalnych; ● rozumie, rozróżnia i nazywa pojęcia parafrazy, parodii i trawestacji, sprawnie wskazuje ich wzorce tekstowe; wykorzystuje te pojęcia w interpretacji utworu literackiego; ● samodzielnie, wyczerpująco porównuje różnorodne propozycje odczytania tego samego utworu literackiego; ● dokładnie rozumie pojęcie aluzji literackiej, rozpoznaje różne aluzje w utworach i określa ich znaczenie w interpretacji 	<p>pozytywistycznych i modernistycznych,</p> <ul style="list-style-type: none"> ● trafnie i właściwie rozpoznaje i nazywa w tekście literackim gradację, synestezję, odmiany inwersji, paronomazję, aliterację; wyczerpująco określa ich funkcje; ● dokładnie rozumie pojęcie archetypu, bezbłędnie rozpoznaje archetypy w utworach literackich oraz wyczerpująco określa ich rolę w tworzeniu znaczeń uniwersalnych; ● dokładnie rozumie, rozróżnia i nazywa pojęcia parafrazy, parodii i trawestacji; omawia je; sprawnie wskazuje ich wzorce tekstowe; wykorzystuje te pojęcia w interpretacji utworu literackiego; ● wyczerpująco i w sposób twórczy porównuje
---	--	--	---	--

<p>poznawczych, etycznych i estetycznych w utworach literackich;</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna i przy pomocy nauczyciela rozumie treść utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe dla zakresu rozszerzonego: realistyczna lub naturalistyczna powieść europejska (Honoriusz Balzac, <i>Ojciec Goriot</i> lub Charles Dickens, <i>Klub Pickwicka</i>, lub Mikołaj Gogol, <i>Martwe dusze</i> lub Gustaw Flaubert, <i>Pani Bovary</i>); Stanisław Wyspiański, <i>Noc listopadowa</i>. 	<p>interpretacji utworów;</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie i określa związek wartości poznawczych, etycznych i estetycznych w utworach literackich; • wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe dla zakresu rozszerzonego: realistyczna lub naturalistyczna powieść europejska (Honoriusz Balzac, <i>Ojciec Goriot</i> lub Charles Dickens, <i>Klub Pickwicka</i>, lub Mikołaj Gogol, <i>Martwe dusze</i> lub Gustaw Flaubert, <i>Pani Bovary</i>); Stanisław Wyspiański, <i>Noc listopadowa</i>. 	<p>znaczenie w interpretacji utworów;</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie i poprawnie określa związek wartości poznawczych, etycznych i estetycznych w utworach literackich; • wykazuje się dobrą znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe dla zakresu rozszerzonego: realistyczna lub naturalistyczna powieść europejska (Honoriusz Balzac, <i>Ojciec Goriot</i> lub Charles Dickens, <i>Klub Pickwicka</i>, lub Mikołaj Gogol, <i>Martwe dusze</i> lub Gustaw Flaubert, <i>Pani Bovary</i>); Stanisław Wyspiański, <i>Noc listopadowa</i>. 	<p>utworów;</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokładnie rozumie i poprawnie określa związek wartości poznawczych, etycznych i estetycznych w utworach literackich; • wykazuje się bardzo dobrą znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe dla zakresu rozszerzonego: realistyczna lub naturalistyczna powieść europejska (Honoriusz Balzac, <i>Ojciec Goriot</i> lub Charles Dickens, <i>Klub Pickwicka</i>, lub Mikołaj Gogol, <i>Martwe dusze</i> lub Gustaw Flaubert, <i>Pani Bovary</i>); Stanisław Wyspiański, <i>Noc listopadowa</i>. 	<p>różnorodne propozycje odczytania tego samego utworu literackiego;</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokładnie rozumie pojęcie aluzji literackiej, rozpoznaje różne aluzje w utworach i wyczerpująco określa ich znaczenie w interpretacji utworów; • rozumie i trafnie określa związek wartości poznawczych, etycznych i estetycznych w utworach literackich; • wykazuje się bardzo dobrą znajomością i wieloaspektowym zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe dla zakresu rozszerzonego: realistyczna lub naturalistyczna powieść europejska (Honoriusz Balzac, <i>Ojciec Goriot</i> lub Charles Dickens, <i>Klub Pickwicka</i>, lub Mikołaj Gogol, <i>Martwe dusze</i> lub Gustaw Flaubert,
--	--	--	---	---

				<i>Pani Bovary</i>); Stanisław Wyspiański, <i>Noc listopadowa</i> .
I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury				
Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:	Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:
<ul style="list-style-type: none"> ● na ogół poprawnie analizuje strukturę eseju: odczytuje zawarte w nim sensory, sposób prowadzenia wywodu, charakterystyczne cechy stylu; ● wykorzystuje teksty naukowe w interpretacji dzieła sztuki; ● przy pomocy nauczyciela rozpoznaje nawiązania do tradycji biblijnej i antycznej w kulturze współczesnej; ● przy pomocy nauczyciela porównuje 	<ul style="list-style-type: none"> ● analizuje strukturę eseju: odczytuje zawarte w nim sensory, sposób prowadzenia wywodu, charakterystyczne cechy stylu; ● wykorzystuje teksty naukowe w interpretacji dzieła sztuki; ● rozpoznaje nawiązania do tradycji biblijnej i antycznej w kulturze współczesnej; ● porównuje teksty kultury, uwzględniając różnorodne konteksty; ● rozpoznaje i charakteryzuje główne 	<ul style="list-style-type: none"> ● analizuje strukturę eseju: poprawnie odczytuje zawarte w nim sensory, sposób prowadzenia wywodu, charakterystyczne cechy stylu; ● w dużym stopniu wykorzystuje teksty naukowe w interpretacji dzieła sztuki; ● poprawnie rozpoznaje nawiązania do tradycji biblijnej i antycznej w kulturze współczesnej; ● sprawnie porównuje teksty kultury, uwzględniając różnorodne konteksty; 	<ul style="list-style-type: none"> ● samodzielnie analizuje strukturę eseju: bezbłędnie odczytuje zawarte w nim sensory, sposób prowadzenia wywodu, charakterystyczne cechy stylu; ● świadomie i w sposób funkcjonalny wykorzystuje teksty naukowe w interpretacji dzieła sztuki; ● trafnie rozpoznaje nawiązania do tradycji biblijnej i antycznej w kulturze współczesnej, podając ich źródło; ● samodzielnie i wyczerpująco porównuje teksty kultury, 	<ul style="list-style-type: none"> ● wyczerpująco i oryginalnie analizuje strukturę eseju: bezbłędnie odczytuje zawarte w nim sensory, sposób prowadzenia wywodu, charakterystyczne cechy stylu; ● świadomie i w sposób funkcjonalny wykorzystuje teksty naukowe w interpretacji dzieła sztuki; ● trafnie rozpoznaje nawiązania do tradycji biblijnej i antycznej w kulturze współczesnej, podając ich źródło oraz wyjaśniając, na czym polega nawiązanie lub reinterpretacja;

<p>teksty kultury, uwzględniając różnorodne konteksty;</p> <ul style="list-style-type: none"> na ogół rozpoznaje i poprawnie charakteryzuje główne style w architekturze i sztuce; przy pomocy nauczyciela odczytuje poglądy filozoficzne zawarte w różnorodnych dziełach (np. nihilizm, pesymizm, schopenhaueryzm; wola jako pierwotna siła, która kształtuje i pobudza do działania byty; człowiek wobec cierpienia; nietzscheanizm; koncepcja nadczłowieka; bergsonizm, intuicjonizm, <i>élan vital</i>); przy pomocy nauczyciela definiuje pojęcie syntezy sztuk. 	<p>style w architekturze;</p> <ul style="list-style-type: none"> odczytuje poglądy filozoficzne zawarte w różnorodnych dziełach (np. nihilizm, pesymizm, schopenhaueryzm; wola jako pierwotna siła, która kształtuje i pobudza do działania byty; człowiek wobec cierpienia; nietzscheanizm; koncepcja nadczłowieka; bergsonizm, intuicjonizm, <i>élan vital</i>); zna pojęcie syntezy sztuk. 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie rozpoznaje i charakteryzuje główne style w architekturze; poprawnie odczytuje poglądy filozoficzne zawarte w różnorodnych dziełach (np. nihilizm, pesymizm, schopenhaueryzm; wola jako pierwotna siła, która kształtuje i pobudza do działania byty; człowiek wobec cierpienia; nietzscheanizm; koncepcja nadczłowieka); zna pojęcie syntezy sztuk, rozpoznaje jej cechy. 	<p>uwzględniając różnorodne konteksty;</p> <ul style="list-style-type: none"> trafnie rozpoznaje i obszernie charakteryzuje główne style w architekturze; trafnie odczytuje poglądy filozoficzne zawarte w różnorodnych dziełach (np. nihilizm, pesymizm, schopenhaueryzm; wola jako pierwotna siła, która kształtuje i pobudza do działania byty; człowiek wobec cierpienia; nietzscheanizm; koncepcja nadczłowieka; bergsonizm, intuicjonizm, <i>élan vital</i>) oraz wymienia ich założenia; zna pojęcie syntezy sztuk, rozpoznaje jej cechy i ewolucję od romantyzmu poprzez pozytywizm i modernizm. 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie, wyczerpująco i oryginalnie porównuje teksty kultury, uwzględniając różnorodne konteksty; trafnie rozpoznaje i wyczerpująco charakteryzuje główne style w architekturze i sztuce; trafnie odczytuje poglądy filozoficzne zawarte w różnorodnych dziełach (np. nihilizm, pesymizm, schopenhaueryzm; wola jako pierwotna siła, która kształtuje i pobudza do działania byty; człowiek wobec cierpienia; nietzscheanizm; koncepcja nadczłowieka; bergsonizm, intuicjonizm, <i>élan vital</i>) oraz wymienia ich założenia i przedstawicieli; dobrze zna pojęcie syntezy sztuk, sprawnie rozpoznaje jej cechy i ewolucję od romantyzmu poprzez pozytywizm i modernizm.
--	---	---	---	--

II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego				
Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:	Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:
<ul style="list-style-type: none"> ● na ogół rozumie proces kształtowania się systemu gramatycznego i potrafi wskazać jego wybrane elementy w fonetyce, fleksji, słowotwórstwie i składni. 	<ul style="list-style-type: none"> ● rozumie proces kształtowania się systemu gramatycznego i potrafi wskazać jego wybrane elementy w fonetyce, fleksji, słowotwórstwie i składni. 	<ul style="list-style-type: none"> ● rozumie proces kształtowania się systemu gramatycznego i potrafi wskazać jego elementy w fonetyce, fleksji, słowotwórstwie i składni. 	<ul style="list-style-type: none"> ● dokładnie rozumie proces kształtowania się systemu gramatycznego i potrafi wskazać jego elementy w fonetyce, fleksji, słowotwórstwie i składni. 	<ul style="list-style-type: none"> ● dokładnie rozumie proces kształtowania się systemu gramatycznego i potrafi bezbłędnie wskazać jego elementy w fonetyce, fleksji, słowotwórstwie i składni.
II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka				
Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:	Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:
<ul style="list-style-type: none"> ● z pomocą nauczyciela rozumie i wyjaśnia różnice między etymologicznym a realnym znaczeniem wyrazu; ● z pomocą nauczyciela rozpoznaje prozodyczne elementy stylu: dynamikę, rytmizację i określa ich 	<ul style="list-style-type: none"> ● rozumie i wyjaśnia różnice między etymologicznym a realnym znaczeniem wyrazu; ● rozpoznaje prozodyczne elementy stylu: dynamikę, rytmizację i określa ich funkcje w tekście; ● określa 	<ul style="list-style-type: none"> ● dobrze rozumie i poprawnie wyjaśnia różnice między etymologicznym a realnym znaczeniem wyrazu; ● poprawnie rozpoznaje prozodyczne elementy stylu: dynamikę, rytmizację i określa ich funkcje w tekście; ● poprawnie określa 	<ul style="list-style-type: none"> ● bardzo dobrze rozumie i wyjaśnia różnice między etymologicznym a realnym znaczeniem wyrazu; ● bezbłędnie rozpoznaje prozodyczne elementy stylu: dynamikę, rytmizację i określa ich funkcje w tekście; ● obszernie określa 	<ul style="list-style-type: none"> ● bezbłędnie rozumie i wyczerpująco wyjaśnia różnice między etymologicznym a realnym znaczeniem wyrazu; ● trafnie rozpoznaje i nazywa prozodyczne elementy stylu: dynamikę, rytmizację i określa ich funkcje w tekście; ● obszernie i wnikliwie

<p>funkcje w tekście;</p> <ul style="list-style-type: none"> • na ogół określa właściwości języka jako nośnika i przekąźnika treści kulturowych; • na ogół poprawnie rozpoznaje i charakteryzuje styl indywidualny dzieła literackiego oraz styl typowy (gatunku literackiego, np. sonetu, prądu literackiego/ kierunku literackiego, epoki, autora); • na ogół określa rolę języka jako narzędzia wartościowania w tekstach literackich; • z pomocą nauczyciela definiuje pojęcie socjolektu. 	<p>właściwości języka jako nośnika i przekąźnika treści kulturowych;</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje i charakteryzuje styl indywidualny dzieła literackiego oraz styl typowy (gatunku literackiego, np. sonetu, prądu literackiego/ kierunku literackiego, epoki, autora) i wykorzystuje tę wiedzę w interpretacji utworu literackiego; • określa rolę języka jako narzędzia wartościowania w tekstach literackich; • rozumie pojęcie socjolektu. 	<p>właściwości języka jako nośnika i przekąźnika treści kulturowych;</p> <ul style="list-style-type: none"> • poprawnie rozpoznaje i charakteryzuje styl indywidualny dzieła literackiego oraz styl typowy (gatunku literackiego, np. sonetu, prądu literackiego/ kierunku literackiego, epoki, autora) i wykorzystuje tę wiedzę w interpretacji utworu literackiego; • poprawnie określa rolę języka jako narzędzia wartościowania w tekstach literackich; • rozumie pojęcie socjolektu; rozpoznaje i określa jego funkcje komunikacyjne. 	<p>właściwości języka jako nośnika i przekąźnika treści kulturowych;</p> <ul style="list-style-type: none"> • trafnie rozpoznaje i obszernie charakteryzuje styl indywidualny dzieła literackiego oraz styl typowy (gatunku literackiego, np. sonetu, prądu literackiego/ kierunku literackiego, epoki, autora) i funkcjonalnie wykorzystuje tę wiedzę w interpretacji utworu literackiego; • trafnie określa rolę języka jako narzędzia wartościowania w tekstach literackich; • rozumie pojęcie socjolektu; dobrze rozpoznaje i określa jego funkcje komunikacyjne. 	<p>określa właściwości języka jako nośnika i przekąźnika treści kulturowych;</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje i wyczerpująco charakteryzuje styl indywidualny dzieła literackiego oraz styl typowy (gatunku literackiego, np. sonetu, prądu literackiego/ kierunku literackiego, epoki, autora) i funkcjonalnie wykorzystuje tę wiedzę w interpretacji utworu literackiego; • trafnie określa i charakteryzuje rolę języka jako narzędzia wartościowania w tekstach literackich; • rozumie pojęcie socjolektu; bezbłędnie rozpoznaje i określa jego funkcje komunikacyjne.
<p>II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka</p>				
<p>Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:</p>	<p>Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:</p>	<p>Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:</p>	<p>Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:</p>	<p>Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:</p>

<ul style="list-style-type: none"> • przy pomocy nauczyciela rozpoznaje i określa wybrane funkcje tekstu (fatyczną, magiczną); • przy pomocy nauczyciela określa funkcje języka: poznawczą, społeczną oraz komunikacyjną; • przy pomocy nauczyciela określa rolę języka w budowaniu świata. 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje i określa wybrane funkcje tekstu (fatyczną, magiczną); • zazwyczaj poprawnie określa funkcje języka: poznawczą, społeczną oraz komunikacyjną; • zazwyczaj poprawnie określa rolę języka w budowaniu świata. 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie rozpoznaje i określa wybrane funkcje tekstu (fatyczną, magiczną); • poprawnie określa funkcje języka: poznawczą, społeczną oraz komunikacyjną; • poprawnie określa rolę języka w budowaniu świata. 	<ul style="list-style-type: none"> • bezbłędnie rozpoznaje i określa wybrane funkcje tekstu (fatyczną, magiczną); • bezbłędnie określa funkcje języka: poznawczą, społeczną oraz komunikacyjną; • bezbłędnie określa rolę języka w budowaniu świata. 	<ul style="list-style-type: none"> • bezbłędnie rozpoznaje i wyczerpująco określa wybrane funkcje tekstu (fatyczną, magiczną); • bezbłędnie i wyczerpująco określa funkcje języka: poznawczą, społeczną oraz komunikacyjną; • bezbłędnie i wyczerpująco określa rolę języka w budowaniu świata.
II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja				
Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:	Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:
<ul style="list-style-type: none"> • na ogół stosuje podstawowe zasady pisowni polskiej (fonetyczną, morfologiczną, historyczną i konwencjonalną) w zachowaniu poprawności zapisu wypowiedzi. 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje podstawowe zasady pisowni polskiej (fonetyczną, morfologiczną, historyczną i konwencjonalną) w zachowaniu poprawności zapisu wypowiedzi. 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje wszystkie podstawowe zasady pisowni polskiej (fonetyczną, morfologiczną, historyczną i konwencjonalną) w zachowaniu poprawności zapisu wypowiedzi. 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje wszystkie zasady pisowni polskiej (fonetyczną, morfologiczną, historyczną i konwencjonalną) w zachowaniu poprawności zapisu wypowiedzi. 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje wszystkie zasady pisowni polskiej (fonetyczną, morfologiczną, historyczną i konwencjonalną) w zachowaniu poprawności zapisu wypowiedzi; potrafi modyfikować zapis w zamierzonym celu i uzasadnić podjętą decyzję.

III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki				
Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:	Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:
<ul style="list-style-type: none"> ● na ogół odróżnia elementy stałe i fakultatywne przemówień; ● na ogół rozumie pojęcie rubaszości i sarkazmu; ● na ogół rozróżnia ironię w zależności od celu. 	<ul style="list-style-type: none"> ● odróżnia elementy stałe i fakultatywne przemówień. ● rozumie pojęcie rubaszości i sarkazmu, wskazuje ich funkcje w tekście; ● rozróżnia ironię w zależności od celu: satyrycznego, parodystycznego, przejawu drwiny i sarkazmu. 	<ul style="list-style-type: none"> ● poprawnie odróżnia elementy stałe i fakultatywne przemówień; ● rozumie pojęcie rubaszości i sarkazmu, wskazuje ich funkcje w tekście oraz przedstawia propozycję odczytania; ● rozróżnia ironię w zależności od celu: satyrycznego, parodystycznego, przejawu drwiny i sarkazmu. 	<ul style="list-style-type: none"> ● bezbłędnie odróżnia elementy stałe i fakultatywne przemówień; ● rozumie i wyjaśnia pojęcie rubaszości i sarkazmu, wskazuje ich funkcje w tekście; ● bezbłędnie definiuje ironię i rozróżnia jej rodzaje w zależności od celu: satyrycznego, parodystycznego, przejawu drwiny i sarkazmu. 	<ul style="list-style-type: none"> ● bezbłędnie odróżnia i omawia elementy stałe i fakultatywne przemówień; ● bezbłędnie rozumie i wyczerpująco wyjaśnia pojęcie rubaszości i sarkazmu, wskazuje ich funkcje w tekście; ● bezbłędnie definiuje ironię i rozróżnia jej rodzaje w zależności od celu: satyrycznego, parodystycznego, przejawu drwiny i sarkazmu.
III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie				
Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:	Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

<ul style="list-style-type: none"> z pomocą nauczyciela tworzy wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: felieton, reportaż, interpretacja porównawcza. 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: felieton, reportaż, interpretacja porównawcza. 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy poprawne, spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: felieton, reportaż, interpretacja porównawcza. 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy wyczerpujące, spójne i oryginalne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: felieton, reportaż, interpretacja porównawcza. 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy wyczerpujące, spójne i oryginalne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: felieton, reportaż, interpretacja porównawcza.
IV. Samokształcenie				
Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:	Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:
<ul style="list-style-type: none"> zachęcany przez nauczyciela, sięga do literatury naukowej, aby pogłębiać swoją wiedzę przedmiotową; ukierunkowany przez nauczyciela, włącza się w życie kulturalne szkoły, regionu (konkursy, wystawy, festyny, przedstawienia, apele). 	<ul style="list-style-type: none"> sięga do literatury naukowej, aby pogłębiać swoją wiedzę przedmiotową; włącza się w życie kulturalne szkoły, regionu (konkursy, wystawy, festyny, przedstawienia, apele). 	<ul style="list-style-type: none"> często sięga do literatury naukowej, aby pogłębiać swoją wiedzę przedmiotową; często włącza się w życie kulturalne szkoły, regionu (konkursy, wystawy, festyny, przedstawienia, apele). 	<ul style="list-style-type: none"> często, świadomie i w sposób funkcjonalny sięga do literatury naukowej, aby pogłębiać swoją wiedzę przedmiotową; często i chętnie włącza się w życie kulturalne szkoły, regionu (konkursy, wystawy, festyny, przedstawienia, apele) i zachęca do tego innych. 	<ul style="list-style-type: none"> często, świadomie i w sposób funkcjonalny sięga do literatury naukowej, aby pogłębiać swoją wiedzę przedmiotową; wykorzystuje ją w sposób typowy i nietypowy; często, chętnie włącza się w życie kulturalne szkoły, regionu (konkursy, wystawy, festyny, przedstawienia, apele) i zachęca do tego innych; promuje kulturę szkoły i regionu.

TABELA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH

Przedmiot: wychowanie fizyczne	Klasa: 3 TSi
Nauczyciel: Joanna Malak-Chmielewska	Poziom: podstawowy
Tygodniowy wymiar godzin wg planu: 3	Półroczce I i II
Program nauczania: Program nauczania wychowania fizycznego dla liceum, technikum oraz branżowej szkoły I i II – Krzysztof Warchol	
Zakres materiału: Wymagania szczegółowe w klasie 3 liceum i technikum W klasie 3 kontrolujemy i oceniamy następujące obszary aktywności ucznia: 1) postawę ucznia i jego kompetencje społeczne, 2) systematyczny udział i aktywność w trakcie zajęć, 3) sprawność fizyczną (kontrola): - siła mięśni brzucha – siady z leżenia tyłem wykonywane w czasie 30 s [według MTSF], - gibkość – skłon tułowia w przód z podwyższenia [według MTSF], - skok w dal z miejsca [według MTSF], - bieg ze startu wysokiego na 50 m [według MTSF], - bieg wahadłowy na dystansie 4 x 10 m z przenoszeniem klocków [według MTSF], - pomiar siły względnej [według MTSF]: - zwis na ugiętych rękach – dziewczęta, - podciąganie w zwisie na drążku – chłopcy, - biegi przedłużone [według MTSF]: - na dystansie 800 m – dziewczęta, - na dystansie 1000 m – chłopcy, - pomiar tętna przed wysiłkiem i po jego zakończeniu – Test Coopera. 4) umiejętności ruchowe: - gimnastyka: - wymyk odmyk na niskim drążku, - przewroty łączone, - przewrót w tył do rozkroku, - piłka nożna: - uderzenie piłki zewnętrznym podbiciem, - prowadzenie piłki zewnętrznym podbiciem ze zmianą kierunku poruszania się i nogi prowadzącej, - koszykówka: - rzut do kosza z biegu, po kozłowaniu i po podaniu, po zwodzie pojedynczym - podania piłki jednorącz w parach - piłka ręczna: - rzut na bramkę po zwodzie pojedynczym - kozłowanie piłki w miejscu i w biegu, ze zmianą kierunku poruszania się - piłka siatkowa: - atak przez (plasowanie) piłki - zagrywka sposobem górnym. 5) wiadomości: - uczeń rozróżnia ćwiczenia wzmacniające od ćwiczeń rozciągających (odpowiedzi ustne), - uczeń zna techniki relaksacyjne 5a) wiadomości z edukacji zdrowotnej: - uczeń definiuje pojęcia asertywność, empatia - uczeń wie, co to jest tętno - Wskaźnik BMI	
Podręczniki obowiązkowe: -----	
Zalecane dodatkowe pomoce dydaktyczne: -----	

Wymagania formalne:	
Formy sprawdzania wiadomości: <ul style="list-style-type: none">- Sprawdziany praktyczne,- Znajomość terminologii- aktywność i postawa i zaangażowanie na lekcji (zależnie od sytuacji stworzonych na lekcji).	Inne źródła oceny do wyboru przez nauczyciela: <ul style="list-style-type: none">- praca na lekcji,- udział w olimpiadach,- referaty,- inne prace dodatkowe – do wyboru przez nauczyciela. Inne źródła oceny do wyboru przez nauczyciela: Założenia ogólne Ocenianie z wychowania fizycznego jest integralną częścią wewnątrzszkolnego systemu oceniania szkoły. Ocena na pierwsze półrocze lub roczna ustalana jest na podstawie ocen cząstkowych za określony poziom wiadomości, umiejętności i kompetencji społecznych w procesie szkolnego wychowania fizycznego. Ocena na półrocze lub roczna nie jest średnią arytmetyczną ocen cząstkowych. Przy ustalaniu oceny półrocznej i rocznej uwzględnia się przede wszystkim wysiłek ucznia, wynikający z realizacji programu nauczania oraz systematyczny i aktywny udział w lekcjach wychowania fizycznego. Ocena z wychowania fizycznego może być podniesiona za dodatkową aktywność ucznia, np. udział w zajęciach rekreacyjno-sportowych, zawodach sportowych, turniejach i rozgrywkach pozaszkolnych, konkursach plastycznych i literackich o tematyce sportowej, zajęciach na basenie itp. Szkolne ocenianie z wychowania fizycznego ma być czynnikiem motywującym młodzież do aktywności fizycznej w wymiarze teraźniejszym i przyszłościowym. Obniżenie oceny z wychowania fizycznego na koniec półrocza lub roku szkolnego następuje wskutek negatywnej postawy ucznia, np. częste braki stroju, niesystematyczne ćwiczenie, sporadyczne uczestniczenie w sprawdzianach kontrolno-oceniających, brak właściwego zaangażowania w czasie poszczególnych lekcji, niski poziom kultury osobistej itp. Uczeń może być zwolniony z zajęć wychowania fizycznego decyzją administracyjną dyrektora szkoły na podstawie opinii o ograniczonych możliwościach uczestniczenia w tych zajęciach, wydanej przez lekarza, na czas określony w tej opinii [Rozporządzenie MEN z dnia 3.08.2017 r.]. W przypadku zwolnienia ucznia z zajęć wychowania na okres uniemożliwiający wystawienie oceny za pierwsze półrocze lub klasyfikacyjnej na koniec roku szkolnego, zamiast oceny nauczyciel wychowania fizycznego wpisuje „zwolniony” albo „zwolniona” [Rozporządzenie MEN z dnia 3.08.2017 r.]. Rada pedagogiczna szkoły, w której uczeń opuścił z własnej winy lub nie ćwiczył w 51% i więcej obowiązkowych zajęć wychowania fizycznego, może ustalić dla ucznia egzamin klasyfikacyjny. Egzamin klasyfikacyjny obejmuje zadania praktyczne (umiejętności ruchowe), które były przedmiotem nauczania w trakcie półrocza lub roku szkolnego.
Uwagi o ocenianiu: <ul style="list-style-type: none">- uczeń dwa razy w półroczu może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (nie dotyczy to zapowiedzianych sprawdzianów),- jeżeli z przyczyn usprawiedliwionych uczeń nie może przystąpić do sprawdzianu z całą klasą, to powinien uczynić w terminie wyznaczonym przez nauczyciela (w przeciwnym razie otrzyma ocenę niedostateczną),- w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności na sprawdzianie uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.	
Wymagania na poszczególne oceny: Ocena celująca Ocenę celującą na pierwsze półrocze lub koniec roku szkolnego otrzymuje uczeń, który w zakresie: a) postawy i kompetencji społecznych (spełnia co najmniej 5 kryteriów): <ul style="list-style-type: none">- jest zawsze przygotowany do zajęć wychowania fizycznego, m.in. posiada odpowiedni strój sportowy,- nie ćwiczy na lekcjach tylko z bardzo ważnych powodów zdrowotnych, rodzinnych lub osobistych,- charakteryzuje się wysokim poziomem kultury osobistej,- używa właściwych sformułowań w kontaktach interpersonalnych z rówieśnikami w klasie oraz w stosunku do nauczyciela, czy innych pracowników szkoły,- bardzo chętnie współpracuje z nauczycielami wychowania fizycznego na rzecz szkolnej lub środowiskowej kultury fizycznej,- reprezentuje szkołę w zawodach sportowych na poziomie powiatu, rejonu, województwa lub w zawodach ogólnopolskich,- systematycznie bierze udział w zajęciach sportowo-rekreacyjnych,- jest aktywny w trakcie zajęć z edukacji zdrowotnej, uprawia dyscypliny lub konkurencje sportowe w innych klubach lub sekcjach sportowych, podejmuje dowolne formy aktywności fizycznej w czasie wolnym; b) systematycznego udziału i aktywności w trakcie zajęć (spełnia co najmniej 5 kryteriów): <ul style="list-style-type: none">- w trakcie miesiąca aktywnie ćwiczy w co najmniej 95–100% zajęć,- w sposób ponad bardzo dobry wykonuje wszystkie ćwiczenia w czasie lekcji,- wzorowo pełni funkcję lidera grupy ćwiczebnej lub kapitana drużyny,- pokazuje i demonstrowa większość umiejętności ruchowych,- prowadzi rozgrzewkę lub ćwiczenia kształtujące bardzo poprawnie pod względem merytorycznym i metodycznym,- potrafi samodzielnie pod względem psychomotorycznym przygotować się do wybranego fragmentu zajęć,- umie samodzielnie przygotować miejsce ćwiczeń,- w sposób bezwzględny stosuje zasady bezpiecznej organizacji zajęć wychowania fizycznego,- poczuwa się do współodpowiedzialności za stan techniczny urządzeń, przyborów i obiektów sportowych szkoły; c) sprawności fizycznej i rozwoju fizycznego (spełnia co najmniej 5 kryteriów):	

Zespół Szkół Górniczo-Energetycznych im. S. Staszica w Koninie
rok szkolny 2024/25

- zalicza wszystkie testy i próby sprawnościowe ujęte w programie nauczania,
- samodzielnie zabiega o poprawę lub uzupełnienie próby sprawnościowej, w której nie uczestniczył z ważnych powodów osobistych, rodzinnych lub zdrowotnych,

- uzyskuje bardzo znaczny postęp w kolejnych próbach sprawnościowych, np. w ciągu roku szkolnego,

- dokonuje oceny własnego rozwoju fizycznego,

- oblicza wskaźnik BMI,

- podejmuje indywidualny program treningowy w celu poprawy wyniku w danej próbie sprawności fizycznej;

d) aktywności fizycznej (spełnia co najmniej 5 kryteriów):

- zalicza wszystkie sprawdziany umiejętności ruchowych bez jakichkolwiek błędów technicznych lub taktycznych,

- ćwiczenia wykonuje zgodnie z przepisami lub zasadami obowiązującymi w konkurencjach indywidualnych lub zespołowych,

- wykonanie zadania ruchowego przez ucznia może być zawsze przykładem i wzorem do naśladowania dla innych ćwiczących,

- potrafi wykonać ćwiczenie o znacznym stopniu trudności,

- wykonuje zadania ruchowe nie tylko efektownie, ale i efektywnie, np. trafia do bramki, rzuca celnie do kosza,

- stosuje opanowane umiejętności ruchowe w czasie zawodów i rozgrywek sportowych,

- stopień opanowania umiejętności ruchowych przez ucznia w sposób znaczący wpływa na wyniki drużyn szkolnych w zawodach i rozgrywkach różnych szczebli;

e) wiadomości (spełnia co najmniej 3 kryteria):

- stosuje wszystkie przepisy i zasady sportów indywidualnych oraz zespołowych, które były nauczane w trakcie zajęć wychowania fizycznego,

- posiada rozległą wiedzę na temat rozwoju fizycznego i motorycznego,

- wykazuje się dużym zakresem wiedzy nt. bieżących wydarzeń sportowych w kraju i za granicą,

- ma podstawową wiedzę z edukacji zdrowotnej.

Ocena bardzo dobra

Ocenę bardzo dobrą na pierwsze półrocze lub koniec roku szkolnego otrzymuje uczeń, który w zakresie:

a) postawy i kompetencji społecznych (spełnia co najmniej 4 kryteria):

- jest przygotowany do zajęć wychowania fizycznego, m.in. posiada odpowiedni strój sportowy, ale sporadycznie nie bierze udziału w lekcjach z różnych powodów,

- nie ćwiczy na lekcjach tylko z bardzo ważnych powodów zdrowotnych, rodzinnych lub osobistych,

- charakteryzuje się właściwym poziomem kultury osobistej,

- używa odpowiednich sformułowań w kontaktach interpersonalnych z rówieśnikami w klasie oraz w stosunku do nauczyciela, czy innych pracowników szkoły,

- chętnie współpracuje z nauczycielami wychowania fizycznego na rzecz szkolnej lub środowiskowej kultury fizycznej,

- reprezentuje szkołę w zawodach sportowych na poziomie miejskim lub gminnym,

- niesystematycznie bierze udział w zajęciach sportowo-rekreacyjnych,

- niekiedy podejmuje indywidualne formy aktywności fizycznej w czasie wolnym,

- jest aktywny w trakcie zajęć z edukacji zdrowotnej;

b) systematycznego udziału i aktywności w trakcie zajęć (spełnia co najmniej 4 kryteria):

- w trakcie miesiąca aktywnie ćwiczy w co najmniej 85–94% zajęć,

- w sposób bardzo dobry wykonuje większość ćwiczeń w czasie lekcji,

- bardzo dobrze pełni funkcję lidera grupy ćwiczebnej lub kapitana drużyny,

- pokazuje i demonstrowa niektóre umiejętności ruchowe,

- prowadzi rozgrzewkę lub ćwiczenia kształtujące poprawnie pod względem merytorycznym i metodycznym,

- potrafi samodzielnie pod względem psychomotorycznym przygotować się do wybranego fragmentu zajęć,

- umie z pomocą nauczyciela lub współćwiczących przygotować miejsce ćwiczeń,

- stosuje zasady bezpiecznej organizacji zajęć wychowania fizycznego,

- stara się dbać o stan techniczny urządzeń, przyborów i obiektów sportowych szkoły;

c) sprawności fizycznej i rozwoju fizycznego (spełnia co najmniej 4 kryteria):

- zalicza prawie wszystkie testy i próby sprawnościowe ujęte w programie nauczania,

- poprawia lub uzupełnia próby sprawnościowe, w których nie uczestniczył z ważnych powodów osobistych, rodzinnych lub zdrowotnych za namową nauczyciela,

- uzyskuje znaczny postęp w kolejnych próbach sprawnościowych, np. w ciągu roku szkolnego,

- dokonuje oceny własnego rozwoju fizycznego,

- oblicza wskaźnik BMI,

- czasami podejmuje indywidualny program treningowy w celu poprawy wyniku w danej próbie sprawności fizycznej;

d) aktywności fizycznej (spełnia co najmniej 4 kryteria):

- zalicza wszystkie sprawdziany umiejętności ruchowych z niewielkimi błędami technicznymi lub taktycznymi,

- ćwiczenia wykonuje zgodnie z przepisami lub zasadami obowiązującymi w konkurencjach indywidualnych lub zespołowych,

- potrafi wykonywać ćwiczenia o dużym stopniu trudności,

- wykonuje zadania ruchowe efektownie, ale nie zawsze efektywnie, np. sporadycznie trafia do bramki czy rzuca celnie do kosza,

- stosuje opanowane umiejętności ruchowe w czasie gry właściwej, w trakcie zajęć,

- stopień opanowania umiejętności ruchowych przez ucznia wpływa na wyniki drużyn szkolnych w zawodach i rozgrywkach różnych szczebli;

e) wiadomości (spełnia co najmniej 2 kryteria):

- stosuje prawie wszystkie przepisy i zasady sportów indywidualnych oraz zespołowych, które były nauczane w trakcie zajęć wychowania fizycznego,

- posiada bardzo dobrą wiedzę na temat rozwoju fizycznego i motorycznego,

- wykazuje się bardzo dobrym zakresem wiedzy nt. bieżących wydarzeń sportowych w kraju i za granicą,

- ma podstawową wiedzę z edukacji zdrowotnej.

Ocena dobra

Ocenę dobrą na pierwsze półrocze lub koniec roku szkolnego otrzymuje uczeń, który w zakresie:

a) postawy i kompetencji społecznych (spełnia co najmniej 3 kryteria):

- jest przygotowany do zajęć wychowania fizycznego, m.in. posiada odpowiedni strój sportowy, ale zdarza mu się nie brać udziału w lekcjach z różnych powodów,

- nie ćwiczy na lekcjach tylko z ważnych powodów zdrowotnych, rodzinnych lub osobistych,

- charakteryzuje się właściwym poziomem kultury osobistej,

- nie zawsze używa odpowiednich sformułowań w kontaktach interpersonalnych z rówieśnikami w klasie oraz w stosunku do nauczyciela czy innych pracowników szkoły,

- sporadycznie współpracuje z nauczycielami wychowania fizycznego na rzecz szkolnej lub środowiskowej kultury fizycznej,

- bierze udział w klasowych i szkolnych zawodach sportowych,

- nie uczęszcza na zajęcia sportowo-rekreacyjne,

- raczej nie podejmuje indywidualnych form aktywności fizycznej w czasie wolnym,

Zespół Szkół Górniczo-Energetycznych im. S. Staszica w Koninie
rok szkolny 2024/25

- jest aktywny w trakcie zajęć z edukacji zdrowotnej;
- b) systematycznego udziału i aktywności w trakcie zajęć (spełnia co najmniej 3 kryteria):
 - w trakcie miesiąca aktywnie ćwiczy w co najmniej 75–84% zajęć,
 - w sposób dobry wykonuje większość ćwiczeń w czasie lekcji,
 - dobrze pełni funkcję lidera grupy ćwiczebnej lub kapitana drużyny,
 - nie potrafi pokazywać i demonstrować umiejętności ruchowych,
 - prowadzi rozgrzewkę lub ćwiczenia kształtujące w miarę poprawnie pod względem merytorycznym i metodycznym,
 - potrafi samodzielnie pod względem psychomotorycznym przygotować się do wybranego fragmentu zajęć, ale często to przygotowanie wymaga dodatkowych uwag i zaleceń nauczyciela,
 - umie z pomocą nauczyciela lub współćwiczących przygotować miejsce ćwiczeń,
 - nie zawsze stosuje zasady bezpiecznej organizacji zajęć wychowania fizycznego,
 - dba o stan techniczny urządzeń, przyborów i obiektów sportowych szkoły, ale aktywność ta wymaga dodatkowej interwencji wychowawczej prowadzącego zajęcia;
- c) sprawności fizycznej i rozwoju fizycznego (spełnia co najmniej 3 kryteria):
 - zalicza większość testów i prób sprawnościowych ujętych w programie nauczania,
 - wykonuje określone próby sprawności fizycznej na ocenę dobrą,
 - poprawia lub uzupełnia próby sprawnościowe, w których nie uczestniczył z ważnych powodów osobistych, rodzinnych lub zdrowotnych za wyraźną namową nauczyciela,
 - uzyskuje niewielki postęp w kolejnych próbach sprawnościowych, np. w ciągu roku szkolnego,
 - dokonuje oceny własnego rozwoju fizycznego,
 - oblicza wskaźnik BMI,
 - raczej nie podejmuje indywidualnego programu treningowego w celu poprawy wyniku w danej próbie sprawności fizycznej;
- d) aktywności fizycznej (spełnia co najmniej 3 kryteria):
 - zalicza wszystkie sprawdziany umiejętności ruchowych z niewielkimi błędami technicznymi lub taktycznymi,
 - wykonuje ćwiczenia nie zawsze zgodnie z przepisami lub zasadami obowiązującymi w konkurencjach indywidualnych lub zespołowych,
 - potrafi wykonywać ćwiczenia o przeciętnym stopniu trudności,
 - wykonuje zadania ruchowe efektywnie, ale zawsze mało efektywnie, np. nie trafia do bramki czy nie rzuca celnie do kosza,
 - nie potrafi zastosować opanowanych umiejętności ruchowych w czasie gry właściwej lub szkolnej,
 - stopień opanowania umiejętności ruchowych przez ucznia nie wpływa na wyniki drużyn szkolnych w zawodach i rozgrywkach różnych szczebli;
- e) wiadomości (spełnia co najmniej 1 kryterium):
 - stosuje przepisy i zasady sportów indywidualnych oraz zespołowych, które były nauczane w trakcie zajęć wychowania fizycznego,
 - posiada dobrą wiedzę na temat rozwoju fizycznego i motorycznego,
 - wykazuje się dobrym zakresem wiedzy nt. bieżących wydarzeń sportowych w kraju i za granicą,
 - ma podstawową wiedzę z edukacji zdrowotnej.

Ocena dostateczna

Ocenę dostateczną na pierwsze półrocze lub koniec roku szkolnego otrzymuje uczeń, który w zakresie:

- a) postawy i kompetencji społecznych (spełnia co najmniej 2 kryteria):
 - jest przygotowany do zajęć wychowania fizycznego, m.in. posiada odpowiedni strój sportowy, ale często mu się zdarza nie brać udziału w lekcjach z różnych powodów,
 - nie ćwiczy na lekcjach z błahych powodów zdrowotnych, rodzinnych lub osobistych,
 - charakteryzuje się przeciętnym poziomem kultury osobistej,
 - często używa nieodpowiednich sformułowań w kontaktach interpersonalnych z rówieśnikami w klasie oraz w stosunku do nauczyciela czy innych pracowników szkoły,
 - nie współpracuje z nauczycielami wychowania fizycznego na rzecz szkolnej lub środowiskowej kultury fizycznej,
 - nie bierze udziału w klasowych i szkolnych zawodach sportowych,
 - nie uczęszcza na zajęcia sportowo-rekreacyjne,
 - nigdy nie podejmuje indywidualnych form aktywności fizycznej w czasie wolnym;
- b) systematycznego udziału i aktywności w trakcie zajęć (spełnia co najmniej 2 kryteria):
 - w trakcie miesiąca aktywnie ćwiczy w co najmniej 65–74% zajęć,
 - w sposób dostateczny wykonuje większość ćwiczeń w czasie lekcji,
 - nie pełni funkcji lidera grupy ćwiczebnej lub kapitana drużyny,
 - nie potrafi pokazywać i demonstrować umiejętności ruchowych,
 - nie potrafi przeprowadzić rozgrzewki lub ćwiczeń kształtujących poprawnie pod względem merytorycznym i metodycznym,
 - nie potrafi samodzielnie pod względem psychomotorycznym przygotować się do wybranego fragmentu zajęć,
 - umie z pomocą nauczyciela lub współćwiczących przygotować miejsce ćwiczeń,
 - często nie stosuje zasad bezpiecznej organizacji zajęć wychowania fizycznego,
 - dba o stan techniczny urządzeń, przyborów i obiektów sportowych szkoły, ale aktywność ta wymaga zawsze dodatkowej interwencji wychowawczej prowadzącego zajęcia;
- c) sprawności fizycznej i rozwoju fizycznego (spełnia co najmniej 2 kryteria):
 - zalicza tylko niektóre testy i próby sprawnościowe ujęte w programie nauczania,
 - wykonuje określone próby sprawności fizycznej na ocenę dostateczną,
 - nie poprawia lub nie uzupełnia prób sprawnościowych, w których nie uczestniczył z ważnych powodów osobistych, rodzinnych lub zdrowotnych,
 - nie dokonuje oceny własnego rozwoju fizycznego,
 - nie oblicza wskaźnika BMI,
 - nie uzyskuje żadnego postępu w kolejnych próbach sprawnościowych, np. w ciągu roku szkolnego,
 - nigdy nie podejmuje indywidualnego programu treningowego w celu poprawy wyniku w danej próbie sprawności fizycznej;
- d) aktywności fizycznej (spełnia co najmniej 2 kryteria):
 - zalicza wszystkie sprawdziany umiejętności ruchowych z dużymi błędami technicznymi lub taktycznymi,
 - wykonuje ćwiczenia prawie zawsze niezgodnie z przepisami lub zasadami obowiązującymi w konkurencjach indywidualnych lub zespołowych,
 - potrafi wykonywać ćwiczenia o niskim stopniu trudności,
 - wykonuje zadania ruchowe mało efektywnie i zawsze mało efektywnie, np. nie trafia do bramki, nie rzuca celnie do kosza,
 - nie potrafi zastosować opanowanych umiejętności ruchowych w czasie gry właściwej lub szkolnej,
 - stopień opanowania umiejętności ruchowych przez ucznia nie wpływa na wyniki drużyn szkolnych w zawodach i rozgrywkach różnych szczebli;
- e) wiadomości (spełnia co najmniej 1 kryterium):
 - stosuje niektóre przepisy i zasady sportów indywidualnych oraz zespołowych, które były nauczane w trakcie zajęć wychowania fizycznego,
 - posiada dostateczną wiedzę na temat rozwoju fizycznego i motorycznego,
 - wykazuje się przeciętnym zakresem wiedzy nt. bieżących wydarzeń sportowych w środowisku lokalnym i kraju.

Ocena dopuszczająca

Ocenę dopuszczającą na pierwsze półrocze lub koniec roku szkolnego otrzymuje uczeń, który w zakresie:

a) postawy i kompetencji społecznych (spełnia co najmniej 1 kryterium):

- bardzo często jest nieprzygotowany do lekcji, zapomina stroju,
- często nie ćwiczy na lekcjach z błahych powodów zdrowotnych, rodzinnych lub osobistych,
- charakteryzuje się niskim poziomem kultury osobistej,
- bardzo często używa nieodpowiednich sformułowań w kontaktach interpersonalnych z rówieśnikami w klasie oraz w stosunku do nauczyciela czy innych pracowników szkoły,
- nie współpracuje z nauczycielami wychowania fizycznego na rzecz szkolnej lub środowiskowej kultury fizycznej,
- nie bierze udziału w klasowych i szkolnych zawodach sportowych,
- nie uczęszcza na zajęcia sportowo-rekreacyjne,
- nigdy nie podejmuje indywidualnych form aktywności fizycznej w czasie wolnym;

b) systematycznego udziału i aktywności w trakcie zajęć (spełnia co najmniej 1 kryteria):

- w trakcie miesiąca aktywnie ćwiczy w co najmniej 55-64% zajęć,
- w sposób nieudolny wykonuje większość ćwiczeń w czasie lekcji,
- nie pełni funkcji lidera grupy ćwiczebnej lub kapitana drużyny,
- nie potrafi pokazywać i demonstrować umiejętności ruchowych,
- nie potrafi przeprowadzić rozgrzewki lub ćwiczeń kształtujących poprawnie pod względem merytorycznym i metodycznym,
- nie potrafi samodzielnie pod względem psychomotorycznym przygotować się do wybranego fragmentu zajęć,
- umie z pomocą nauczyciela lub współćwiczących przygotować miejsce ćwiczeń,
- bardzo często nie stosuje zasad bezpiecznej organizacji zajęć wychowania fizycznego,
- nie dba o stan techniczny urządzeń, przyborów i obiektów sportowych szkoły;

c) sprawności fizycznej i rozwoju fizycznego (spełnia co najmniej 1 kryteria):

- zalicza tylko pojedyncze testy i próby sprawnościowe ujęte w programie nauczania,
- nie poprawia lub nie uzupełnia prób sprawnościowych, w których nie uczestniczył z ważnych powodów osobistych, rodzinnych lub zdrowotnych,
- nie dokonuje oceny własnego rozwoju fizycznego,
- nie oblicza wskaźnika BMI,
- nigdy nie podejmuje indywidualnego programu treningowego w celu poprawy wyniku w danej próbie sprawności fizycznej;

d) aktywności fizycznej (spełnia co najmniej 1 kryteria):

- zalicza wszystkie sprawdziany umiejętności ruchowych z rażącymi błędami technicznymi lub taktycznymi,
- wykonuje ćwiczenia prawie zawsze niezgodnie z przepisami lub zasadami obowiązującymi w konkurencjach indywidualnych lub zespołowych,
- potrafi wykonywać ćwiczenia o bardzo niskim stopniu trudności,
- wykonuje zadania ruchowe mało efektywnie i zawsze mało efektywnie, np. nie trafia do bramki, nie rzuca celnie do kosza,
- nie potrafi zastosować opanowanych umiejętności ruchowych w czasie gry właściwej lub szkolnej,
- stopień opanowania umiejętności ruchowych przez ucznia nie wpływa na wyniki drużyn szkolnych w zawodach i rozgrywkach różnych szczebli;

e) wiadomości (spełnia co najmniej 1 kryterium):

- stosuje niektóre przepisy i zasady sportów indywidualnych oraz zespołowych, które były nauczane w trakcie zajęć wychowania fizycznego,
- posiada niewielką wiedzę na temat rozwoju fizycznego i motorycznego,
- wykazuje się niskim zakresem wiedzy nt. bieżących wydarzeń sportowych w środowisku lokalnym i kraju.

Ocena niedostateczna

Ocenę niedostateczną na pierwsze półrocze lub koniec roku szkolnego otrzymuje uczeń, który w zakresie:

a) postawy i kompetencji społecznych:

- prawie zawsze jest nieprzygotowany do lekcji, zapomina stroju,
- bardzo często nie ćwiczy na lekcjach z błahych powodów zdrowotnych, rodzinnych lub osobistych,
- charakteryzuje się bardzo niskim poziomem kultury osobistej,
- zachowuje się wulgarnie w stosunku do nauczyciela czy innych pracowników szkoły,
- nie współpracuje z nauczycielami wychowania fizycznego na rzecz szkolnej lub środowiskowej kultury fizycznej,
- nie bierze udziału w klasowych i szkolnych zawodach sportowych,
- nie uczęszcza na zajęcia sportowo-rekreacyjne,
- nigdy nie podejmuje indywidualnych form aktywności fizycznej w czasie wolnym;

b) systematycznego udziału i aktywności w trakcie zajęć:

- w trakcie miesiąca aktywnie ćwiczy poniżej 55% obowiązkowych zajęć,
- w sposób bardzo nieudolny wykonuje większość ćwiczeń w czasie lekcji,
- nie pełni funkcji lidera grupy ćwiczebnej lub kapitana drużyny,
- nie potrafi pokazywać i demonstrować umiejętności ruchowych,
- nie potrafi przeprowadzić rozgrzewki lub ćwiczeń kształtujących poprawnie pod względem merytorycznym i metodycznym,
- nie potrafi samodzielnie pod względem psychomotorycznym przygotować się do wybranego fragmentu zajęć,
- nigdy nie przygotowuje miejsca ćwiczeń,
- nigdy nie stosuje zasad bezpiecznej organizacji zajęć wychowania fizycznego, a zachowanie jego zagraża zdrowiu współćwiczących,
- nie dba o stan techniczny urządzeń, przyborów i obiektów sportowych szkoły, a nawet często je niszczy,

c) sprawności fizycznej i rozwoju fizycznego:

- nie zalicza większości testów i prób sprawnościowych ujętych w programie nauczania,
- nie poprawia lub nie uzupełnia prób sprawnościowych, w których nie uczestniczył z ważnych powodów osobistych, rodzinnych lub zdrowotnych,
- nie uzyskuje żadnego postępu w kolejnych próbach sprawnościowych np. w ciągu całego roku szkolnego,
- nigdy nie podejmuje indywidualnego programu treningowego w celu poprawy wyniku w danej próbie sprawności fizycznej;

d) aktywności fizycznej:

- zalicza wszystkie sprawdziany umiejętności ruchowych z bardzo rażącymi błędami technicznymi lub taktycznymi,
- wykonuje ćwiczenia prawie zawsze niezgodnie z przepisami lub zasadami obowiązującymi w konkurencjach indywidualnych lub zespołowych,
- nie potrafi wykonywać ćwiczenia nawet o bardzo niskim stopniu trudności,
- wykonuje zadania ruchowe mało efektywnie i zawsze mało efektywnie, np. nie trafia do bramki, nie rzuca celnie do kosza,
- nie potrafi zastosować opanowanych umiejętności ruchowych w czasie gry właściwej lub szkolnej,
- stopień opanowania umiejętności ruchowych przez ucznia nie wpływa na wyniki drużyn szkolnych w zawodach i rozgrywkach różnych szczebli;

e) wiadomości (spełnia co najmniej 1 kryterium):

- stosuje niektóre przepisy i zasady sportów indywidualnych oraz zespołowych, które były nauczane w trakcie zajęć wychowania fizycznego,
- posiada niedostateczną wiedzę na temat rozwoju fizycznego i motorycznego,
- wykazuje się niedostatecznym zakresem wiedzy nt. bieżących wydarzeń sportowych w środowisku lokalnym i kraju.

TABELA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH

Przedmiot: Język angielski	Klasa: 3TSi
Nauczyciel: Natalia Cichos-Woźniak	Poziom: B1+
Tygodniowy wymiar godzin wg planu: 4	Półrocze: I i II
Program nauczania: Program nauczania języka angielskiego dla III etapu edukacyjnego (4-letnie liceum ogólnokształcące i 5-letnie technikum) zgodny z nową podstawą programową 2024/25	
Zakres materiału wraz z przybliżonym rozkładem terminów prac klasowych, sprawdzianów uzgodnionych: 1. Friends for life: Cechy charakteru, przyjaciele i wrogowie. Konflikty i problemy – słownictwo; defining and non-defining relative clauses (zdania względnie definiujące i niedefiniujące), reflexive pronouns and each other (zaimki zwrotne) – gramatyka; osiągnięcie porozumienia – mówienie; artykuł o sobowtórach – czytanie; program radiowy o przyjaźni – słuchanie; nieformalny e-mail opisujący problem – pisanie; powtórzenie materiału. Sprawdzenie wiedzy i umiejętności po rozdziale 1. 2. Making music: Muzyka i wystąpienia – słownictwo; czasy Present Perfect Continuous i Present Perfect Simple, pytania typu question tags – gramatyka; opisywanie fotografii – mówienie; artykuł o wpływie muzyki na mózg – czytanie; krótkie wywiady o muzyce i emocjach – słuchanie; wpis na forum (recenzja) – pisanie; powtórzenie materiału. Sprawdzenie wiedzy i umiejętności po rozdziale 2. 3. Mysteries: Przymiotniki mocne i jakościowe. Media – słownictwo; czasowniki modalne (wnioskowanie i przypuszczenie), czasy przeszłe Past Simple, Past Continuous, Past Perfect – gramatyka; wyrażanie pewności i wątpliwości – mówienie; artykuł o autorach powieści kryminalnych – czytanie; podcasto manuskrypcie Wojnicza – słuchanie; wpis na blogu (relacja z przebiegu zdarzenia) – pisanie; powtórzenie materiału. Sprawdzenie wiedzy i umiejętności po rozdziale 3. 4. What next?: Cele, plany i pragnienia na przyszłość. Okresy życia. Kariera zawodowa – słownictwo; czasy Future Continuous, Future Perfect, formy przyszłe czasowników modalnych – gramatyka; rozmowa oficjalna – mówienie; artykuł o prawach nastolatków – czytanie; rozmowa o pracę – słuchanie; list motywacyjny – pisanie; powtórzenie materiału. Sprawdzenie wiedzy i umiejętności po rozdziale 4. 5. Environment: Środowisko i ochrona planety. Klęski żywiołowe, zagrożenia ekologiczne – słownictwo, The Passive (strona bierna), konstrukcja have/get something done – gramatyka; porównywanie i wskazywanie różnic – mówienie; artykuł o przemyśle modowym i środowisku – czytanie; audycja radiowa o kampanii na rzecz środowiska – słuchanie; wpis na blogu o ekologicznym produkcie – pisanie; powtórzenie materiału. Sprawdzenie wiedzy i umiejętności po rozdziale 5. 6. Crimes and consequences: Przystępność, przestępcy i kary. Organizacje międzynarodowe, system sprawiedliwości, urzędy – słownictwo; second and third conditional (drugi i trzeci tryb warunkowy), konstrukcje: I wish, if only – gramatyka; problemy i rozwiązania – mówienie; artykuł prasowy o zwierzętach, które popełniły przestępstwo – czytanie; audycja radiowa z udziałem słuchaczy na temat cyberprzystępności – słuchanie; rozprawka typu za i przeciw – pisanie, powtórzenie materiału. Sprawdzenie wiedzy i umiejętności po rozdziale 6. 7. Time flies!: Czynności życia codziennego, styl życia. Czasowniki wprowadzające mowę zależną – słownictwo; Reported speech (mowa zależna), Reported questions (pytania w mowie zależnej) – gramatyka; rozmowa w oparciu o materiał stymulujący – mówienie, sposoby spędzania czasu wolnego opisane w porządku chronologicznym – czytanie; radiowy quiz o czasie – słuchanie, artykuł – pisanie, powtórzenie materiału. Sprawdzenie wiedzy i umiejętności po rozdziale 7. 8. Sport: Sport, sprzęt sportowy, obiekty sportowe i problemy współczesnego sportu – słownictwo; gerunds and infinitives (składnia czasowników), quantifiers (określniki ilościowe) – gramatyka; opisywanie wydarzeń i uczuć – mówienie; artykuł o drużynie olimpijskiej uchodźców – czytanie; podcast o korzyściach wynikających z uprawiania sportu – słuchanie; rozprawka opiniująca – pisanie; powtórzenie materiału. Sprawdzenie wiedzy i umiejętności po rozdziale 8.	
Podręczniki obowiązkowe: Impulse 3 B1+ (podręcznik oraz zeszyt ćwiczeń) Wydawnictwo Macmillan Zalecane dodatkowe pomoce dydaktyczne: Kahoot, Duolingo, Quizlet, podcasty, filmiki,	
Wymagania formalne: Zeszyt, podręcznik, zeszyt ćwiczeń	
Formy sprawdzania wiadomości: <ul style="list-style-type: none">– Sprawdzian poprzedzony lekcją powtórzeniową, zapowiadany z tygodniowym wyprzedzeniem,– sprawdzian pisemny z zamkniętej partii materiału, zapowiadany z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, może mieć formę testu,– sprawdzian z trzech ostatnich lekcji, zapowiadany lub nie, może mieć formę testu,– kartkówka może odbyć się bez zapowiadania i obejmuje ostatnią poprzedzającą jednostkę lekcyjną, może mieć formę testu, czas jej trwania jest nie dłuższy niż 15 minut,– odpowiedź ustna,– praca domowa,– aktywność i postawa na lekcji (zależnie od sytuacji stworzonych na lekcji, nie musi dotyczyć wszystkich uczniów).	Inne źródła oceny do wyboru przez nauczyciela: <ul style="list-style-type: none">– praca na lekcji,– udział w konkursach przedmiotowych,– udział w olimpiadach,– referaty,– wykonywanie pomocy szkolnych,– inne prace dodatkowe – do wyboru przez nauczyciela.

Zespół Szkół Górniczo-Energetycznych im. S. Staszica w Koninie
rok szkolny 2024/25

Uwagi o ocenianiu:

- uczeń /dwa razy w semestrze może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (nie dotyczy to zapowiedzianych sprawdzianów),
- jeżeli z przyczyn usprawiedliwionych uczeń nie może przystąpić do sprawdzianu z całą klasą, to powinien uczynić w terminie wyznaczonym przez nauczyciela (w przeciwnym razie otrzyma ocenę niedostateczną),
- w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności na sprawdzianie uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną,
- kartkówki nie podlegają poprawie.

Wymagania na poszczególne oceny:

Oceny będą wystawiane na podstawie poniższej skali:

0-39% - NIEDOSTATECZNY

40-59% - DOPUSZCZAJĄCY

60 – 74% - DOSTATECZNY

75 – 89% - DOBRY

90 – 99% - BARDZO DOBRY

100% - CELUJĄCY

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny:

https://docs.google.com/document/d/1uv2QB_1HzllxYtx48zrg74SzOBEMDcCf

TABELA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH

Przedmiot: geografia	Klasa: 3TSI
Nauczyciel: Małgorzata Gotowała	Poziom: podstawowy
Tygodniowy wymiar godzin wg planu: 2	Półrocze I i II
Program nauczania: Program nauczania geografii dla liceum ogólnokształcącego i technikum	
Zakres materiału wraz z przybliżonym rozkładem terminów prac klasowych, sprawdzianów uzgodnionych: <ol style="list-style-type: none">1. Obraz Ziemi (sprawdzian - wrzesień)2. Ziemia we wszechświecie (sprawdzian październik)3. Atmosfera (sprawdzian –listopad)4. Hydrosfera (sprawdzian –listopad)5. Procesy wewnętrzne kształtujące litosferę (styczeń/ luty)6. Procesy zewnętrzne kształtujące litosferę (sprawdzian – luty/ marzec)7. Pedosfera i biosfera (sprawdzian – marzec)8. Zmiany na mapie politycznej świata (sprawdzian – kwiecień)9. Ludność i osadnictwo (sprawdzian – maj)10. Sektory gospodarki. Globalizacja (sprawdzian – maj)11. Rolnictwo, leśnictwo i rybactwo (sprawdzian – czerwiec)	
Podręczniki obowiązkowe: Nowe Oblicza geografii 1 : Roman Malarz, Marek Więckowski Nowe Oblicza geografii 2 ; Tomasz Rachwał, Radosław Uliszak, Krzysztof Biedermann, Paweł Kroh Podręcznik dla liceum ogólnokształcącego i technikum, zakres podstawowy	
Zalecane dodatkowe pomoce dydaktyczne: atlas geograficzny, konturówki	
Wymagania formalne: podręcznik, zeszyt, atlas geograficzny	
Formy sprawdzania wiadomości: <ul style="list-style-type: none">– praca klasowa poprzedzona lekcją powtórzeniową, zapowiadana z tygodniowym wyprzedzeniem,– sprawdzian pisemny z zamkniętej partii materiału, zapowiadany z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, może mieć formę testu,– sprawdzian z trzech ostatnich lekcji, zapowiadany lub nie, może mieć formę testu,– kartkówka może odbyć się bez zapowiadania i obejmuje ostatnią poprzedzającą jednostkę lekcyjną, może mieć formę testu, czas jej trwania jest nie dłuższy niż 15 minut,– odpowiedź ustna,– praca przy komputerze,– znajomość mapy,– ćwiczenia – konturówka– praca domowa,– aktywność i postawa na lekcji (zależnie od sytuacji stworzonych na lekcji, nie musi dotyczyć wszystkich uczniów).	Inne źródła oceny do wyboru przez nauczyciela: <ul style="list-style-type: none">– praca na lekcji,– projekt,– udział w konkursach przedmiotowych,– udział w olimpiadach,– referaty,– wykonywanie pomocy szkolnych,– inne prace dodatkowe – do wyboru przez nauczyciela.
Uwagi o ocenianiu: <ul style="list-style-type: none">– uczeń raz w semestrze może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (nie dotyczy to zapowiedzianych sprawdzianów),– jeżeli z przyczyn usprawiedliwionych uczeń nie może przystąpić do sprawdzianu z całą klasą, to powinien uczynić w terminie wyznaczonym przez nauczyciela (w przeciwnym razie otrzyma ocenę niedostateczną),– w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności na sprawdzianie uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną,– kartkówki nie podlegają poprawie.	

Zespół Szkół Górniczo-Energetycznych im. S. Staszica w Koninie
rok szkolny 2024/25

Wymagania na poszczególne oceny:

Uczeń:

Ocena niedostateczna:

- nie opanował treści koniecznych, przewidzianych w minimum programowym
- ma duże braki w podstawowych wiadomościach, nawet z pomocą nauczyciela nie potrafi ich nadrobić,
- nie przejawia gotowości do przyswajania nowych wiadomości,
- nie podporządkowuje się instrukcjom nauczyciela i nie współpracuje z nim,
- nie korzysta z form pomocy uzupełnienia braków edukacyjnych stworzonych przez szkołę.

Ocena dopuszczająca:

- opanował treści konieczne, obejmujące najniższy zakres wiadomości i umiejętności, przewidziane w minimum programowym;
- ma braki w podstawowych wiadomościach, lecz przy pomocy nauczyciela potrafi je nadrabiać;
- przejawia gotowość do przyswajania nowych wiadomości i poprawy ocen niedostatecznych;
- podporządkowuje się instrukcjom nauczyciela i współpracuje z nim.

Ocena dostateczna:

- opanował treści podstawowe niezbędne w dalszej nauce;
- z minimalną pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe problemy;
- analizuje podstawowe zależności;
- przejawia własną inicjatywę;
- rozumie treści określone programem nauczania;
- próbuje porównywać, wnioskować, zajmować stanowisko.

Ocena dobra:

- uczeń opanował materiał na ocenę dobrą;
- umie samodzielnie pracować z materiałem źródłowym i podręcznikiem;
- ustnie i pisemnie stosuje terminologię typową dla danego przedmiotu;
- rozwiązuje typowe problemy z wykorzystaniem metod oraz różnorodnych źródeł informacji;
- sprawnie pracuje w grupie;
- dostrzega i wyjaśnia związki zachodzące pomiędzy różnymi procesami na ziemi.
- uczestniczy i uzyskuje dobre wyniki w różnych formach współzawodnictwa.

Ocena bardzo dobra:

- uczeń w wysokim stopniu opanował treści programowe, jednocześnie dopełniając je o wiedzę wykraczającą poza materiał przewidziany dla danej klasy;
- potrafi samodzielnie interpretować i wyjaśniać fakty i zjawiska;
- chętnie wyszukuje informacje, wykorzystuje różne źródła;
- nabyta wiedzę i umiejętności potrafi wykorzystać w praktyce;
- uczestniczy i uzyskuje dobre wyniki w różnych formach współzawodnictwa.

Ocena celująca:

- uczeń w bardzo wysokim stopniu opanował treści programowe, rozszerzając je o wiadomości wykraczające poza program danej klasy;
- formułuje oryginalne i przemyślane wnioski, hierarchizuje i selekcjonuje nabywaną wiedzę;
- prowadzi własne prace badawcze, obserwacje pod okiem nauczyciela;
- uczeń w wysokim stopniu opanował treści programowe, jednocześnie dopełniając je o wiedzę wykraczającą poza materiał przewidziany dla danej klasy;
- potrafi samodzielnie interpretować i wyjaśniać fakty i zjawiska;
- chętnie wyszukuje informacje, wykorzystuje różne źródła;
- nabytą wiedzę i umiejętności potrafi wykorzystać w praktyce;

Ocenianie wagowe:

Praca klasowa – waga 3

Sprawdzian- waga 2

Kartkówka- waga 1

Odpowiedź ustna – waga 1

Projekt- waga 2

Mapa- waga 1

Konturówka- waga 1

Zadanie domowe- waga 1

Praca na lekcji – waga 1

Referat- waga 1

Ocena za frekwencję- waga 1

TABELA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH

Przedmiot: biologia	Klasa: 3TSI
Nauczyciel: Małgorzata Gotowała	Poziom: podstawowy
Tygodniowy wymiar godzin wg planu: 2	Półrocze I i II
Program nauczania: Program nauczania biologii dla liceum ogólnokształcącego i technikum	
Zakres materiału wraz z przybliżonym rozkładem terminów prac klasowych, sprawdzianów uzgodnionych: <ol style="list-style-type: none">1. Badania biologiczne (wrzesień),2. Chemiczne podstawy życia (październik)3. Komórka (październik/ listopad)4. Metabolizm (sprawdzian listopad)5. Organizm człowieka jako funkcjonalna całość (sprawdzian- styczeń)6. Skóra- powłoka ciała (sprawdzian- luty)7. Układ ruchu (sprawdzian- marzec)8. Układ pokarmowy (sprawdzian- kwiecień)9. Układ oddechowy (sprawdzian- maj)10. Układ krążenia (sprawdzian- czerwiec)	
Podręczniki obowiązkowe: NOWA Biologia na czasie 1, NOWA Biologia na czasie 2; Anna Helmin, Jolanta Holeczek Podręcznik dla liceum ogólnokształcącego i technikum, zakres podstawowy Zalecane dodatkowe pomoce dydaktyczne: atlas anatomii człowieka	
Wymagania formalne: podręcznik, zeszyt	
Formy sprawdzania wiadomości: <ul style="list-style-type: none">– praca klasowa poprzedzona lekcją powtórzeniową, zapowiadana z tygodniowym wyprzedzeniem,– sprawdzian pisemny z zamkniętej partii materiału, zapowiadany z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, może mieć formę testu,– sprawdzian z trzech ostatnich lekcji, zapowiadany lub nie, może mieć formę testu,– kartkówka może odbyć się bez zapowiadania i obejmuje ostatnią poprzedzającą jednostkę lekcyjną, może mieć formę testu, czas jej trwania jest nie dłuższy niż 15 minut,– odpowiedź ustna,– praca przy komputerze,– praca domowa,– aktywność i postawa na lekcji (zależnie od sytuacji stworzonych na lekcji, nie musi dotyczyć wszystkich uczniów).	Inne źródła oceny do wyboru przez nauczyciela: <ul style="list-style-type: none">– praca na lekcji,– projekt,– udział w konkursach przedmiotowych,– udział w olimpiadach,– referaty,– wykonywanie pomocy szkolnych,– inne prace dodatkowe – do wyboru przez nauczyciela.
Uwagi o ocenianiu: <ul style="list-style-type: none">– uczeń raz w semestrze może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (nie dotyczy to zapowiedzianych sprawdzianów),– jeżeli z przyczyn usprawiedliwionych uczeń nie może przystąpić do sprawdzianu z całą klasą, to powinien uczynić w terminie wyznaczonym przez nauczyciela (w przeciwnym razie otrzyma ocenę niedostateczną),– w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności na sprawdzianie uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną,– kartkówki nie podlegają poprawie.	

Zespół Szkół Górniczo-Energetycznych im. S. Staszica w Koninie
rok szkolny 2024/25

Wymagania na poszczególne oceny:

Uczeń:

Ocena niedostateczna:

- nie opanował treści koniecznych, przewidzianych w minimum programowym
- ma duże braki w podstawowych wiadomościach, nawet z pomocą nauczyciela nie potrafi ich nadrobić,
- nie przejawia gotowości do przyswajania nowych wiadomości,
- nie podporządkowuje się instrukcjom nauczyciela i nie współpracuje z nim,
- nie korzysta z form pomocy uzupełnienia braków edukacyjnych stworzonych przez szkołę.

Ocena dopuszczająca:

- opanował treści konieczne, obejmujące najniższy zakres wiadomości i umiejętności, przewidziane w minimum programowym;
- ma braki w podstawowych wiadomościach, lecz przy pomocy nauczyciela potrafi je nadrabiać;
- przejawia gotowość do przyswajania nowych wiadomości i poprawy ocen niedostatecznych;
- podporządkowuje się instrukcjom nauczyciela i współpracuje z nim.

Ocena dostateczna:

- opanował treści podstawowe niezbędne w dalszej nauce;
- z minimalną pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe problemy;
- analizuje podstawowe zależności;
- przejawia własną inicjatywę;
- rozumie treści określone programem nauczania;
- próbuje porównywać, wnioskować, zajmować stanowisko.

Ocena dobra:

- uczeń opanował materiał na ocenę dobrą;
- umie samodzielnie pracować z materiałem źródłowym i podręcznikiem;
- ustnie i pisemnie stosuje terminologię typową dla danego przedmiotu;
- rozwiązuje typowe problemy z wykorzystaniem metod oraz różnorodnych źródeł informacji;
- sprawnie pracuje w grupie;
- dostrzega i wyjaśnia związki zachodzące pomiędzy różnymi procesami na ziemi.
- uczestniczy i uzyskuje dobre wyniki w różnych formach współzawodnictwa.

Ocena bardzo dobra:

- uczeń w wysokim stopniu opanował treści programowe, jednocześnie dopełniając je o wiedzę wykraczającą poza materiał przewidziany dla danej klasy;
- potrafi samodzielnie interpretować i wyjaśniać fakty i zjawiska;
- chętnie wyszukuje informacje, wykorzystuje różne źródła;
- nabyta wiedzę i umiejętności potrafi wykorzystać w praktyce;
- uczestniczy i uzyskuje dobre wyniki w różnych formach współzawodnictwa.

Ocena celująca:

- uczeń w bardzo wysokim stopniu opanował treści programowe, rozszerzając je o wiadomości wykraczające poza program danej klasy;
- formułuje oryginalne i przemyślane wnioski, hierarchizuje i selekcjonuje nabywaną wiedzę;
- prowadzi własne prace badawcze, obserwacje pod okiem nauczyciela;
- aktywnie uczestniczy w różnych formach współzawodnictwa i uzyskuje w nich wysokie wyniki.
- uczeń w wysokim stopniu opanował treści programowe, jednocześnie dopełniając je o wiedzę wykraczającą poza materiał przewidziany dla danej klasy;
- potrafi samodzielnie interpretować i wyjaśniać fakty i zjawiska;
- chętnie wyszukuje informacje, wykorzystuje różne źródła;
- nabyta wiedzę i umiejętności potrafi wykorzystać w praktyce;

Ocenianie wagowe:

Praca klasowa – waga 3

Sprawdzian- waga 2

Kartkówka- waga 1

Odpowiedź ustna – waga 1

Projekt- waga 2

Zadanie domowe- waga 1

Praca na lekcji – waga 1

Referat- waga 1

Ocena za frekwencję- waga 1

:

TABELA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH

Przedmiot: Podstawy przedsiębiorczości	Klasa: 3 TSi
Nauczyciel: Elżbieta Czaja	Poziom: ponadpodstawowy
Tygodniowy wymiar godzin wg planu: 1	Półrocze: I i II
Program nauczania: Program nauczania podstaw przedsiębiorczości - Krok w przedsiębiorczość Marek Niesłuchowski	
Zakres materiału wraz z przybliżonym rozkładem terminów prac klasowych, sprawdzianów uzgodnionych: Powtórzenie wiadomości podatki. Powtórzenie wiadomości ubezpieczenia. Sprawdzian październik – podatki i ubezpieczenia. Rynek pracy. Podejmowanie zatrudnienia. Sprawdzian listopad/ grudzień Działalność gospodarcza. Funkcjonowanie przedsiębiorstw: - formy organizacyjne, - finanse firmy - zarządzanie firmą . Sprawdzian marzec Handel międzynarodowy. Procesy globalizacji.	
Podręczniki obowiązkowe: Krok w przedsiębiorczość 1039/2020/z1 Zbigniew Makiela, Tomasz Rachwał Wydawnictwo Nowa Era	
Wymagania formalne: znajomość podstawowych kategorii mikroekonomicznych i makroekonomicznych,	
Formy sprawdzania wiadomości: <ul style="list-style-type: none">- praca klasowa poprzedzona lekcją powtórzeniową, zapowiadana z tygodniowym wyprzedzeniem,- sprawdzian pisemny z zamkniętej partii materiału, zapowiadany z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, może mieć formę testu,- sprawdzian z trzech ostatnich lekcji, zapowiadany lub nie, może mieć formę testu,- kartkówka może odbyć się bez zapowiadania i obejmuje ostatnią poprzedzającą jednostkę lekcyjną, może mieć formę testu, czas jej trwania jest nie dłuższy niż 15 minut,- odpowiedź ustna,- praca przy komputerze,- praca domowa,- aktywność i postawa na lekcji (zależnie od sytuacji stworzonych na lekcji, nie musi dotyczyć wszystkich uczniów).	Inne źródła oceny do wyboru przez nauczyciela: <ul style="list-style-type: none">- praca na lekcji,- udział w konkursach przedmiotowych,- udział w olimpiadach,- referaty,- wykonywanie pomocy szkolnych,- inne prace dodatkowe – do wyboru przez nauczyciela.

Uwagi o ocenianiu:

- uczeń raz/dwa razy w semestrze może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (nie dotyczy to zapowiedzianych sprawdzianów),
- jeżeli z przyczyn usprawiedliwionych uczeń nie może przystąpić do sprawdzianu z całą klasą, to powinien uczynić w terminie wyznaczonym przez nauczyciela (w przeciwnym razie otrzyma ocenę niedostateczną),
- kartkówki nie podlegają poprawie.

Wymagania na poszczególne oceny

NIEDOSTATECZNY - uczeń nie opanował niezbędnego minimum podstawowych wiadomości i umiejętności, a braki w wiadomościach uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z tego przedmiotu

- nie przyswoił elementarnego zasobu słownictwa oraz nie potrafi odtworzyć podstawowych zależności ekonomicznych
- nie jest w stanie rozwiązać podstawowych zadań o elementarnym stopniu trudności ani odtworzyć wiadomości z pamięci
- w sytuacjach typowych nie radzi sobie nawet przy pomocy nauczyciela nie wykonuje poleceń w zakresie uczestnictwa w ćwiczeniach, pracy grupowej oraz nie potrafi pracować w zakresie realizacji elementarnych części projektów •

DOPUSZCZAJĄCY - uczeń potrafi odtworzyć podstawowe wiadomości z pamięci i przy pomocy nauczyciela rozwiązuje typowe problemy i zadania

- potrafi posłużyć się przykładem, ale stosuje ubogą i częściowo błędną terminologię
- treść merytoryczna zawiera liczne błędy rzeczowe
- uczeń ma trudności z logicznym wiązaniem faktów oraz wnioskowaniem
- potrafi rozpoznać tylko część struktur ekonomicznych, praw i prawidłowości bez dokonywania ich analizy i oceny •

DOSTATECZNY - rozróżnia i wymienia z pamięci podstawowe prawa i prawidłowości gospodarki rynkowej

- potrafi artykułować cechy własnej osobowości
- rozumie zasady funkcjonowania mechanizmu rynkowego
- potrafi częściowo skorzystać z informacji
- wykorzystuje swój zakres wiedzy w rozwiązywaniu zadań o średnim stopniu trudności popełniając jednak pomyłki
- rozróżnia podstawowe pojęcia ekonomiczne i prawne i potrafi je odtworzyć •

DOBRY - uczeń potrafi właściwie skorzystać ze źródeł informacji, a uzyskane informacje interpretuje, przetwarza i wykorzystuje

- prawidłowo określa związki przyczynowo-skutkowe zjawisk gospodarczych
- samodzielnie rozpoznaje prawidłowości różnych rodzajów rynku
- potrafi zastosować wiadomości wykazując inwencję w rozwiązywaniu typowych zadań
- stosuje terminologię ekonomiczną •

BARDZO DOBRY - ma opanowany zakres wiadomości oraz umiejętności objęte programem nauczania przedmiotu

- swobodnie posługuje się terminologią
- zna i potrafi w praktyce zastosować z dużą swobodą zasady przedsiębiorczości
- twórczo działa w zakresie rozwiązywania problemów o dużym stopniu skomplikowania
- jest w stanie samodzielnie opracować symulację tworzenia firmy z uwzględnieniem wszystkich aspektów ekonomicznych i prawnych
- wyjaśnia istotę procesów makro i mikro ekonomicznych •

CELUJĄCY - uczeń samodzielnie rozwiązuje zadania dodatkowe wykraczające poza realizowany program, wykonuje je szybko i prawidłowo - samodzielnie rozwija swoje zainteresowania i potrafi dzielić się zdobytą wiedzą

- przygotowuje materiały korzystając z różnych źródeł informacji, przetwarza je do praktycznego wykorzystania
- biegle posługuje się wiedzą, a poziom umiejętności praktycznych przekracza wymagania programowe
- organizuje pracę własną, ale też potrafi koncepcyjnie myśleć i działać dla dobra zespołu klasowego lub szkoły czy instytucji zewnętrznych
- organizuje projekty o tematyce związanej z przedmiotem, bierze udział w projektach lub konkursach rozwijających przedsiębiorczość
- wykazuje aktywność w zakresie nawiązywania kontaktów z instytucjami wspierającymi przedsiębiorczość.